

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de la UCI

Catalunya Cristiana

"Som romans...
Feu el bé sense fer
soroll".

Dr. Lluís Carreras

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any VI N.º 263

Setmana del 7 al 13 d'octubre del 1984

50 Ptes.

AFINANT

Benvingut! una altra vegada

El Dr. Lluís Carreras, del qual es recorda aquests dies el centenari del naixement, insistia a recordar-nos als catalans que "som romans". Ho som de llengua i de cultura. Ho som sobretot espiritualment. El nostre cristianisme, des dels seus orígens, en el seu desenvolupament històric, en els seus moments de més vigoria ha puat la seva força i la seva inspiració en la romanitat.

Ara el bisbe de Roma, de pas vers l'Amèrica que es prepara per celebrar el cinquè centenari de la seva evangelització, farà una curta estada a Saragossa, cap d'aquell regne d'Aragó que, com Catalunya, no participà en la conquesta d'Amèrica però sí en l'evangelització.

Donem-li de cor la benvinguda, tot esperant que un dia refaci aquella visita plena de "misteris" que ens féu ara farà dos anys. Des de la modesta tribuna del nostre setmanari gosem demanar-li, ja des d'ara, que vulgui venir a beatificar ben aviat dos fills d'aquesta terra i exemplarment fidels a la Seu Romana: Josep Torras i Bages i Pere Tarrés i Claret.

Joan E. Jarque i Jutglar

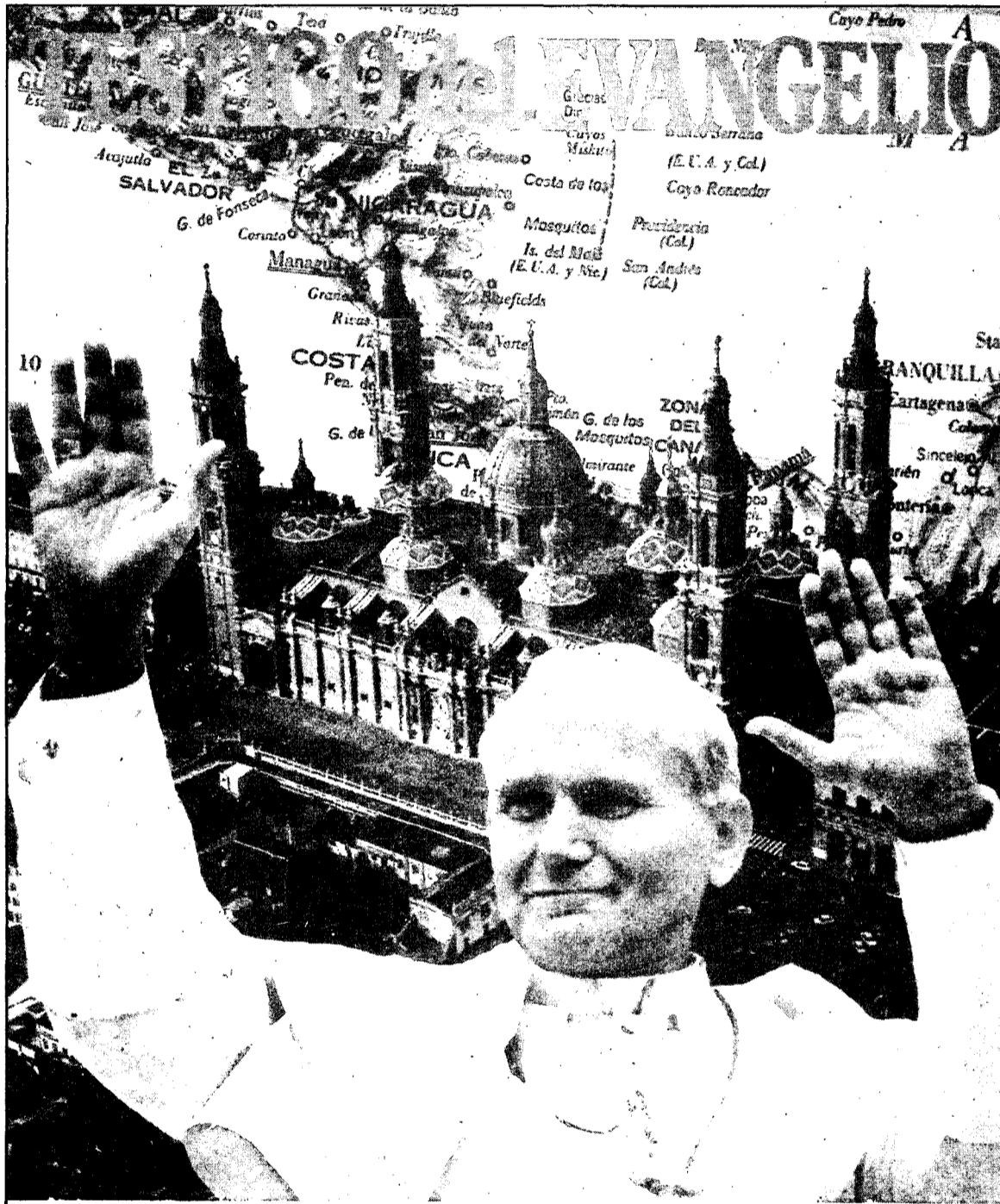
SUMARI

Reunió de capellans de parròquies rurals a Banyoles.

Zimbabwe: l'Església catòlica condemna "l'apartheid".

Alexis Carrel, capdavanter dels transplants orgànics.

Festa Major de les Rambles: Nostra Senyora del Roser.

V CENTENARIO del DESCUBRIMIENTO y EVANGELIZACION de AMERICA

Joan Pau II viatja a Santo Domingo

El dia 10, farà escala tècnica a Saragossa

En el seu viatge d'anada a la República Dominicana per presidir la iniciació dels actes commemoratius del V Centenari del descobriment i evangelització del Nou Continent, Sa Santedat el papa Joan Pau II, el vinent dimecres dia 10, farà una escala tècnica a Saragossa, on romandrà unes hores i hi pernoctarà. El Papa emprèn aquest nou viatge com a "testimoni de l'Evangeli", el mateix Evangeli que aviat farà cinc segles portaren a Amèrica els primers missioners entre els quals hi figuraven catalans i aragonesos. Durant la seva estada a la capital d'Aragó, el Papa adreçarà un missatge als catòlics espanyols i mantindrà un ampli contacte amb els bisbes i missioners.

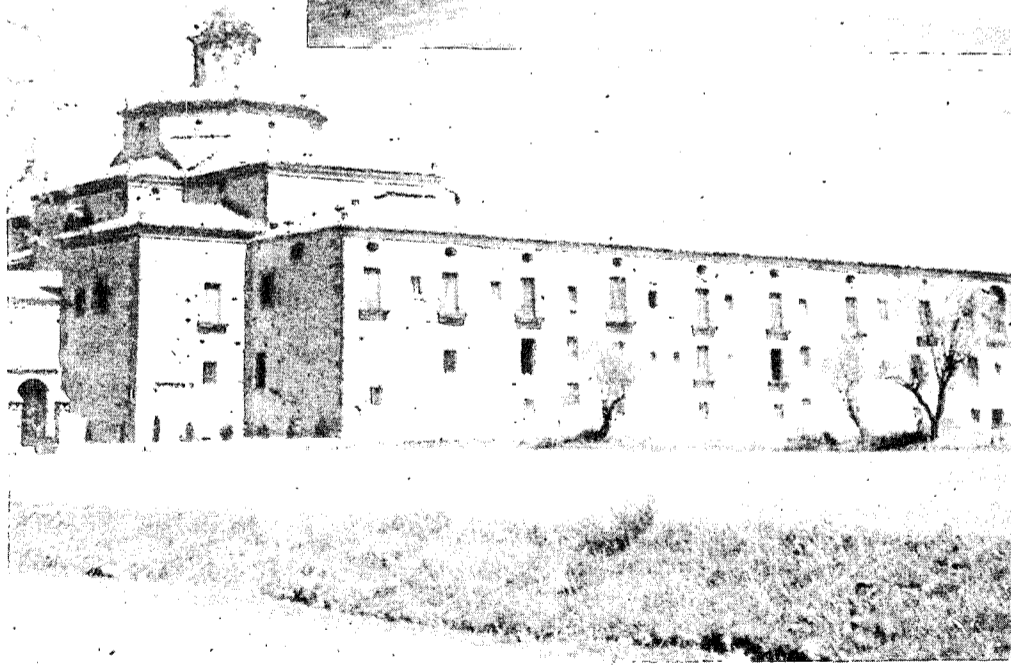
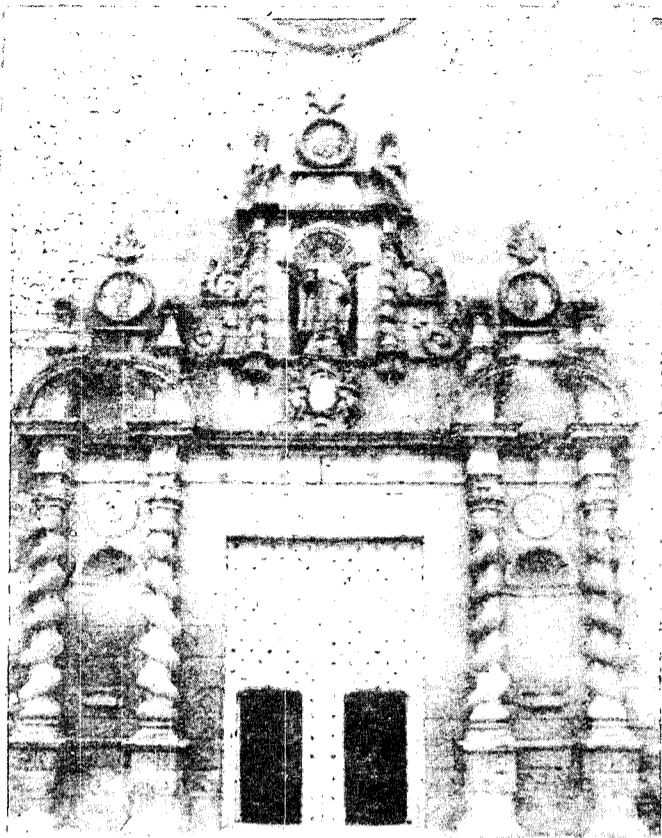
Barcelona.— En la "glossa dominical" corresponent a aquest diumenge 7 d'octubre, el cardenal de Barcelona, doctor Narcís Jubany, i sota el títol "Quan el Papa passa per Espanya", cerca uns quants punts que defineixin el caràcter i el tarannà de Joan Pau II que dintre d'uns dies estarà altra vegada entre nosaltres. L'intent no és capriciós, ja que, com molt bé diu el nostre Cardenal al començament de la glossa, Joan Pau II no gaudeix pas massa de bona premsa en alguns sectors cristians, on se'l qualifica d'"evolucionista" i de "conservador". I això desemboca, com denuncia el doctor Jubany, en el fet que la paraula del Papa és, a vegades, silenciada.

Però el Papa no és així, ens ve a dir. "Es manifesta sever pel que fa a la doctrina catòlica, teològica i moral, però molt progressiu en el camp social, amb un fons humanista inqüestionable". "¿Qui és que no ha escoltat paraules de menyspreu en parlar de certs moviments d'"espiritualitat", es pregunta tot seguit el doctor Jubany. "Els qui defensen la prioritat de l'oració en la vida cristiana o bé propugnen la necessitat d'una vida espiritual seriosa són acusats d'insistir massa en coses, que fan oblidar l'urgent compromís en favor dels pobres i marginats. L'acusació d'"intimisme" i d'"alienació" és paorosa. Ha entrat fins i tot en alguns estaments eclesíastics. Aleshores cauria el fonament d'això tan important com és el deure de seguir Jesucrist "en la radicalitat de la pròpia vida".

A continuació, afirma: "El Papa diu que hom no ha de tenir por a aquelles acusacions. És plenament actual la gran vocació cristiana de seguir Jesucrist amb fe i amor. Això no pot ser assolit, si no és mitjançant l'oració. Heus aquí l'argument del Papa: 'Com més coneguem Crist, tinguem la més íntima amistat amb Ell i vibrem més d'entusiasme pel Senyor, tant més sentirem la urgència de les paraules del Mestre: En veritat us dic que tot el que heu fet per un d'aquests germans meus petits per mi m'ho heu fet'. Unes paraules de l'Evangeli que el Papa tradueix així al nostre llenguatge modern: l'oració porta 'a un impuls constant a donar-se, amb criteris evangèlics, en favor dels més pobres, dels marginats, dels oprimits per la injustícia'".

El doctor Jubany, acaba dient: Convindria que examinéssim a veure si els cristians del nostre temps i de les nostres contrades no mereixem el diagnòstic de ser poc afirmants de l'oració, poc contemplatius. Es tracta d'una pregunta incisiva i necessària al mateix temps.— El Cardenal-Arquebisbe.

XXII VIATGE CULTURAL

21 octubre 1984. Ens desplaçarem a la Segarra per visitar:

CERVERA. Església parroquial de SANTA MARIA, notable exemplar del gòtic català (s. XIV).

Església de SANT PERE GROS, interessant edifici romànic del s. XI, de planta circular, cobert amb una cúpula i amb un àbsis que sobresurt a l'exterior. És una de les construccions més importants d'església d'aquesta rara característica. Té un diàmetre exterior d'uns 10 metres i l'interior d'uns 5. El mur és de 2,3 m. de gruix.

SANT RAMON. Gran convent i església. Imponent edifici barroc que té l'origen en el monestir de mercedaris que s'hi fundà el s. XIII. Podrem visitar l'església, el claustre i, en les dependències, el mausoleu de sant Ramon Nonat i una abundant col·lecció d'ex-vots molt característics.

EL PORTELL. Capella que s'erigí en record del suposat fill d'aquest poblet Sant Ramon Nonat.

IVORRA. L'església de Santa Maria documentada ja el segle XI i que ha estat reconstruïda diverses vegades. És en aquesta església on es produí el fet miraculós que hom coneix amb el nom de "Sant Dubte". La tradició diu que el 1010, quan el rector Mn. Bernat Oliver hi celebrava l'Eucaristia, en dubtà; aleshores el calze començà a sobreixir fins a tocar de sang els corporals de l'altar.

Des d'Ivorra farem el retorn a casa per la carretera que, passant per Calaf ens deixarà a Igualada a la carretera general i, per aquesta, a Barcelona.

Preu: 1.600 pessetes que comprèn el viatge, les visites, el dinar, que farem al restaurant MAGDALENA, de Sant Ramon, i la participació en el sorteig de llibres.

Sortirem a dos quarts de nou del matí del carrer de València, xamra Balmes.

No demereu la vostra inscripció, si us plau.

EDITORIAL

Cristianisme i monacat

Tal com s'escau a llur vocació de silenci, el IX centenari de la fundació del cartoixans ha passat sense gaire esclat. La radicalitat dels fills de sant Bru prenent-se seriosament "l'únic necessari" és ensem una gràcia i un estímul per a tots els cristians. L'anècdota i el vessant pintoresc de les clausures ha emmascarat, als ulls de molts fidels, el valor de senyal indicador i de punt de referència dels contemplatius en el cor de l'Església. La vida dels nostres monjos i monges hauria de ser, pel poble cristià, una fita vers la qual tendir-hi constantment i en la qual hom hi retrobés, tant sovint com fos possible, el model d'allò que essencialment ens constitueix cristians: la consagració a Déu, que ens ha estat donada, i la configuració en Crist que ens pertoca d'assolir. Es podria mesurar la vitalitat d'una comunitat cristiana segons el grau d'estima i d'atracció vers els monestirs. El nostre catolicisme deuria ser molt puixant en altres temps puix en quatre pams de terra hi floriren quasi tots els ordes contemplatius i d'un campanar monacal s'albirava l'altre... Avui molts d'ells són runes.

El monacat —i els cartoixans hi excel·leixen— ens recorden dues característiques essencials de l'ésser cristià: el nostre "estar" en el món sense "ser-ne" i la "novetat" de vida del batejat. Paradoxalment el cristià se separa del món pel món. No evangelitzarem el món, que tant hauriem d'estimar, com el Pare, fins que no tornarem a posar el monestir al cor de l'apostolat. El monestir físic i el nostre monestir domèstic. El del silenci quotidià, si cal al bell mig del brogit del carrer, el de la pregària quotidiana que troba un punt d'atracció natural en la Presència eucarística, el del recés sovintejat, el d'uns dies dedicats als "exercicis" de l'esperit... Moments monacals que ens farien viva la nostra "separació del món pel món", la nostra "ruptura" amb l'esperit del món i d'arrelament en l'esperit de les benaurances: pobresa, puresa, humilitat, obediència i pau, enfront d'un món materialista, erotitzat, superb, revoltat i violent. El monestir és també comunitat fraterna. És del cor de les noves comunitats fraternals cristianes, abrusades per la contemplació, per la celebració dels misteris cristians, per la vida sacramental, que ha de néixer la nova onada evangelitzadora del món d'avui.

La novetat de vida, comuna a tots els cristians, es palesa en els monjos. Però no ens pot servir d'atenuant: "ells rai, mentre que nosaltres..." El nostre cristianisme no té mordent, esdevé "insignificant" per l'agnosticisme que ens envolta perquè no ens hem pres seriosament el misteri-realitat de la nostra mort i resurrecció baptismal. Potsen tenir fe. Tan de bo! Però no vivim "de la fe". La fe viscuda accedeix a un món de realitats no mundanals en les quals la vida del fidel es desplega "altrament". No pas violentant les lleis per les quals es governa el món, però si exorcitzant-les, alliberant-les del mal que congrien, revelant-ne potencialitats ignorades. L'existència cristiana dibuixa una figura, una cultura, peculiar enmig del món. Cal tenir el coratge, la "parresia" pausada, d'assumir aquesta forma d'existència peculiar, de viure d'uns altres valors i d'unes altres realitats —"Jo tinc un aliment que vosaltres no coneixeu..."—. Sols aquesta mena de cristianisme ha "interpel·lat" en cada moment de la Història, el món en què li ha tocat viure. Sols si ens captem, tots, com si anéssim revestits de cogulles monacals —"revestiu-vos del Senyor Jesús"— els nostres germans que jeuen en les tenebres de la mort inevitable veuran la "llum per dirigir llurs passos pels camins de la Pau".

El testimoni de monsenyor Ancel des del seu llit de malalt

Sofrir, és sentir la pròpia pobresa

Monsenyor Ancel, mort recentment a Lió, era conegut principalment com el "bisbe obrer". Però si ell era l'amic dels pobres era perquè volia ser l'amic de Crist. Aquesta companyonia amb Jesús l'ha viscuda als finals de la seva vida, a través de la seva malaltia. El desembre del 1983, acceptà de parlar-ne en vistes a un article aparegut a la revista dels sacerdots del Prado, dels quals en formava part. Un d'ells, François, l'entrevistà. Reproduïm aquesta entrevista respectant-ne el seu estil col·loquial que li dona un to molt directe i ple d'encís.

—Pare Ancel: quan Déu forma els seus deixebles a través de la seva vida, el sofriment té el seu paper, la resta també.

—Jo crec que nosaltres no arribarem a comprendre fins a quin punt Jesucrist, quan ha escollit algú com a deixeble, s'ocupa d'ell per formar-lo, i fer-ne el que ell vol. Quan parlem de formació, sempre tenim més o menys un pla al pensament. Volem formar algú perquè faci alguna cosa.

Quan es tracta d'un deixeble de Crist, segur que per Jesús es tracta de formar algú per fer alguna cosa, però no de manera habitual. Això no és, en principi, una qüestió de competència, sinó una transmissió. Jesús és el Verb de Déu, Jesús és la vida de Déu, i en conseqüència, quan ell prepara algú, és amb intenció d'això, de transmetre una vida.

Una vida, sempre és relativa a un ésser, sempre és relativa a la manera com aquest ésser actuarà. Aleshores quan Jesús ens pren per fer de nosaltres uns deixebles, cal primer que ens faci sortir de nosal-

tres mateixos, que ja no siguem nosaltres, sinó ell.

Sempre hi ha en la formació de Jesús, una part que sembla negativa. No és pas amb allò que sabem que Jesús ens formarà. Jo ho veig sobretot en relació amb el sofriment. No és amb cap bonica teoria sobre el sofriment com Jesús ens formarà per ensenyar els altres a sofrir.

Jesús comença per desfer, per arrabassar-nos les nostres teories, fins que nosaltres no sapiguem res, i aleshores ell intervé. Però no saber res és molt penós, és un contrast entre el que nosaltres creiem saber i allò que no sabem. És un despullament. Penso que no hi ha una formació de deixeble sense despullament.

De què ens despulla? Tant com pot, de tot. Ell no vol que siguem nosaltres, vol que siguem ell. Aleshores hi ha un període de buidor. Hom no sap, no sap el que fa, hom no sap a què és cridat.

Aleshores, després del que acabo de dir, sols hi ha una manera de preparar-se per formar els altres

per al sofriment, i és acceptant el deixar-se despullar totalment, i aleshores és ell qui actuarà.

I com actuarà? D'antuvi us farà veure, crec jo, la vida, el sofriment. Això no aporta res, no té res d'interessant. És buit. Sofrir és sentir que hom es destrueix. És sentir que hom no pot res. És sentir que hom és pobre.

En el fons, formar per al sofriment és formar per a la pobresa i per això cal tenir almenys una petita intuïció de la riquesa de la pobresa. ¿De què serveix el sofrir? No serveix per res. ¿De què serveix la pobresa? No serveix per res. I a través d'aquest res, passa alguna cosa. No alguna cosa. Hi ha algú que passa, és Déu.

Tenim massa idees sobre Déu, sant Pau només creia en Jesucrist, i en Jesucrist crucificat. No tenia res i aquesta era la seva riquesa.

Tinc la impressió d'haver balbucejat i tanmateix sofrir és això. Estar buit, no saber el que hom fa, no saber on es va: però estar disponible per Aquell que inaugura el reialme dels cels. Aleshores això també és absurd, no té sentit, i tanmateix és veritat, és veritat.

Quan hom no sap el que es fa, quan ja no sap de què serveix, aleshores Déu pot servir-se de nosaltres, i pot servir-se de nosaltres a la seva manera. Jo no sé com cal explicar el sofriment. Sant Pau parlava de la follia de la creu, i tanmateix és la saviesa de Déu. Aleshores això em demana acceptar, estar buit, això ens demana acceptar el no poder fer res. Això ens demana deixar-nos fer totalment, sabent que Déu fa amb res.

I com forma la gent pel sofriment. ¿Com? No ho sé. Però la forma veritablement.

És per això que el sofriment s'apropa tant a la pobresa. La incapacitat, el no-res; hom s'apropa a l'adoració. Déu: tot, nosaltres: res, i és ell qui ho fa tot.

Això pot ser absurd, tot això que he dit no sé explicar-ho bé. Si em demanéssiu repetir el que he dit, seria incapaç de fer-ho, però per a mi sofriment, adoració, Déu, pobresa, amb això es té tot. I després eficàcia, però no eficàcia en el sentit habitual de la paraula, sinó eficàcia en el sentit que Déu fa amb cadascú i en cadascú el que vol fer, i sovint nosaltres no en sabem res.

—De l'experiència tan forta que ara viviu, si poguéssiu retomar als 40 ó 50 anys, què és el que en retindríeu?

—Res. No podria ni comprendre el què ara explico i el què faig, perquè el sofriment és obra de Déu. Aleshores, hom pot parlar, però hom no sap prou bé el que diu. Hom pot parlar. Alguns poden trobar-hi alguna cosa, altres res. No sé, no sé.

—El que acabeu de dir és una mica de resposta. "Per mi, sofriment, pobresa, despullament,

(Passa a la pàgina següent)

**Catalunya
Cristiana**

Difusió controlada per O.J.D.

Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Redacció y Administració: C/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona
Tels. 215/2739 - 2805 - 2433.

Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Impressió: Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L.
Dipòsit Legal: B. 14.387/79

Subscripcions anuals:

Catalunya: 2.500 pessetes; reste de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 3.000 pessetes.
Europa: 7.000 pessetes.
Amèrica, Àfrica i Filipines: 10.000 pessetes.
Oceania: 12.000 pessetes.

(Ve de la pàgina anterior)

Déu, adoració, hi ha una correspondència". Crec que això també és vàlid en els períodes de la vida en els quals hom està menys tenallat pel sofriment.

—Sí. Crec que això és veritat, però amb la condició que un es deixi fer, perquè en el fons, tot el que es pot dir del sofriment no és res. El que és important és deixar-se fer per ell, i el que és terrible és que hom no hi entén res, hom no hi entén res... Hi ha una mena d'absurd del sofriment, de la follia de la creu... Aleshores, hom no gosa parlar-ne, perquè té l'aire absurd. Tanmateix, hom sent que hi ha una riquesa que també és una llum...

És absurd, el que dic; quan he començat a parlar; no sabia del tot el que diria. Ha anat així, una mica a la poca-solta. Però això no té importància. No em faig cap il·lusió: en el que he dit hi ha alguna poca-soltada... Hi ha vanitat, hi ha de tot... i també Déu! És necessari acollir. Finalment la gran paraula en relació al sofriment, és el "sí" per acceptar.

Així és de ric el sofriment. Això no es pot acceptar detalladament. Cal lliurar-se. I hom no es lliura mai totalment perquè no vol, perquè té por... És terrible sofrir. És terrible la creu. I, tanmateix, hom sent que és necessària...

Encara hi ha una cosa que voldria dir, hi ha una cosa que hom voldria rebre en el sofriment, que no he rebut. I la desitjo de tot cor: és l'alegria pasqual, aquesta alegria que mai ningú no podrà prendre'ns.

—Perquè?

—No ho puc pas explicar i, així i tot, jo sento que això existeix.

—És la perfecta alegria?

—Aleshores, crec que només hi ha una cosa fer, i és demanar-la. No sé si hom la rebrà, però cal demanar-la. Demanar l'alegria pasqual.

—És una mica la perfecta alegria de sant Francesc.

—Penso que hi ha alguna cosa d'això. No sé si es pogué expressar com volia. Però és així, en aquesta línia, en una línia d'absurditat, en una línia de riquesa, en una línia de pobresa. No ho sé. I a mesura que hom diu que no ho sap, hom s'apropa a l'adoració i l'adoració és l'alegria dels adoradors en esperit i en veritat. Fins a tal punt és ric el sofriment. Però m'aterro, perquè de fet ja no puc més.

Voldria que em llegissis les benaurances.

—François llegeix Mt 5:

"En veure les multituds, Jesús pujà a la muntanya. S'assegué, i se li acostaren els deixebles. I, prenent la paraula, els ensenyava així:

"Feliços els pobres en l'esperit, perquè d'ells és el Regne del cel.

—Va dir-ho per a tots...

"Feliços els humils, perquè posseiran la terra.

"Feliços els que ploren, perquè seran consolats.

"Feliços els qui tenen fam i set de ser justos, perquè seran saciats.

"Feliços els compassius, perquè seran compadits.

"Feliços els nets de cor, perquè veuran Déu.

—Veure Déu, veure Déu!... Mostreu-nos la vostra faç, i serem salvats. Veure Déu, només Déu, en ell mateix, com Jesús el veia sobre la muntanya... En les obres de Déu; mirar les flors del camp. En tots els homes, ja que cada un és fet a imatge de Déu, veure Déu, res més que Déu... Per això nosaltres tenim necessitat de ser purs, i això és un do de Déu. No neguitejar-se. Els dons de Déu són dons no merescuts. És ell. Gràcies per endavant... No sé el que ens donareu, sé que sou bo. Benaurats els purs, perquè veuran Déu.

—... "Feliços els pacificadors, perquè seran anomenats fills de Déu.

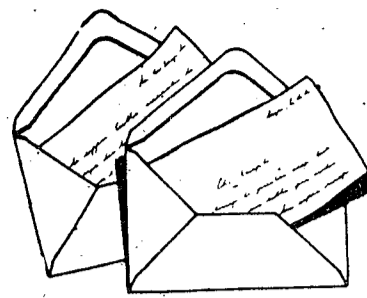
"Feliços els perseguits per causa de la justícia, perquè d'ells és el Regne del cel. "Feliços vosaltres quan us insultaran i us perseguiran i diran falsament tota mena de mal contra vosaltres, per causa meua; alegreu-vos i celebren-ho, perquè la vostra recompensa és gran en el cel; que així és com van perseguir els profetes, els profetes que us han precedit.

—És bell! Hon no ho comprèn del tot, però hom sent que hi ha una inaudita riquesa... Quan un parla, sempre té por de fer comèdia... És veritat, puix que és ell qui ho ha dit...

—Si, vos sou formidable, Déu nostre, vós sou gran, el més bell dels fills dels homes, vós sou la bellesa de la santedat, vós sou l'esplendor, l'alegria de Déu.

Perdó, barbotojo... I, mentrestant, voldria estimar-vos com mai no ho he sabut fer. ¿Qui sap si aquest desig és en mi? Jo voldria estimar-vos, jo voldria que mai no fóssiu ofès. Jo voldria que tot-hom només s'ocupés de Vós, de la vostra bellesa, de la vostra grandesa, de Vós.

(De "La Croix")

Nostàlgia de Déu

Algun cop, més o menys tots hem conegut una manera de sentir que l'hem anomenat nostàlgia. D'un lloc, d'una persona, d'un llibre vell, fins i tot d'un treball. Coses en les quals un dia posarem aquest afecte especialitzat i no molt freqüent que es defineix amb l'adjectiu de "sincer". És a aquesta lleu marca amorosa d'aquell afecte allò que anomenem nostàlgia. Veig al voltant meu nostàl-

gia de Déu. I encara més: de Déu en si mateix i per si mateix. Ganes de Déu, en podríem dir, independentment de la reacció personal davant d'aquest fet. És curiós de veure com en el fet personal i col·lectiu cada u se les arregla i se les torna a arreglar davant de la seva realitat. De fet, sobre el sistema d'arreglar-se-les s'ha escrit milions de llibres que omplem les biblioteques de tot el món. Però la qüestió central, diríem la més apassionant es, tal com jo ho veig, l'altra cara de la moneda: com que no és possible experimentar nostàlgia d'allò que no hem vist o d'allò que no hem conegut, sembla obligat a admetre que hem vist i conegut Déu, encara que sembla que no recordem de quan ni de com. Perquè si no fos així, com ho faríem per sentir nostàlgia de Déu? Parlo sense embuts, o sigui, prescindint de cultures, pensaments i desigs.

Garda Zamboni

Publicacions del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes

I/ CATEQUESI PARROQUIAL

	Ptes.
El do de Déu	
Quadern de l'infant (Ed. cat. i cast.)	200
Llibre del catequista (Ed. cat. i cast.)	250
Caminem amb Jesús	
Quadern de l'infant (Ed. cat. i cast.)	450
Guia de pares i catequistes (Ed. cat. i cast.)	330
Hem vist al Senyor	
Llibre de l'infant (Ed. cat. i cast.)	175
Llibre del catequista (Ed. cat. i cast.)	250
Fem via amb Jesús	
Quadern del noi (Elaborat pel Secretariat de Girona) (Ed. cat.)	150
Llibre del catequista (Ed. cat. i cast.)	200
Jesús el nostre amic	
Llibre de l'infant (Ed. cat. i cast.)	400
Quadern d'activitats (Ed. cat. i cast.)	175
Guia de pares i catequistes (Ed. cat. i cast.)	250
Feliços els pobres	
Quadern d'activitats (Ed. cat. i cast.)	200
Llibre del catequista (Ed. cat. i cast.)	200

II/ CATEQUESI DE CONFIRMACIÓ

Aixeca't i camina (Catequesi i confirmació I)	
Llibre de l'adolescent (Ed. catalana)	600
Llibre del catequista (Ed. catalana)	550
Rebu l'Esperit Sant (Catequesi i Confirmació II)	
Llibre de l'adolescent (Ed. catalana)	650
Llibre del catequista (Ed. catalana)	575

III/ CATEQUESI D'ADULTS

Material d'iniciació I (Ed. cat. i cast.)	150
Catequesi bàsica II (Ed. cat. i cast.)	175

IV/ COL·LECCIÓ "DOCUMENTS DEL SECRETARIAT INTERDIOCESÀ DE CATEQUESI"

Educació de la fe i catequesi (Ed. catalana)	125
Itinerari de la fe (Ed. catalana)	175
Itinerari per a la formació de catequistes (Ed. cat. i cast.)	140

V/ ALTRES PUBLICACIONS

Fons bàsic per als catecismes de les diòcesis catalanes - Col·lecció "Ressò" (Ed. catalana)	350
La catequesi de la comunitat (Orientacions pastorals per a la catequesi a Espanya, avui) Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi (Ed. catalana)	550
Es amb nosaltres (Ed. catalana, vol. I, II, III i IV)	700

DISTRIBUCIÓ: Centre de material catequètic, C/ Talamanca, 5-7. MANRESA (Barcelona), Telèfon (93) 872 15 43.

OBRA D'EXERCICIS PARROQUIALS
VIC - SOLSONA

V TROBADA INTERDIOCESANA D'EXERCITANTS

Tindrà lloc al SANTUARI del MIRACLE
Casa d'Espiritualitat - SOLSONA
el dia 12 d'octubre, de les 10 matí a les 6 tarda

Horari i actes

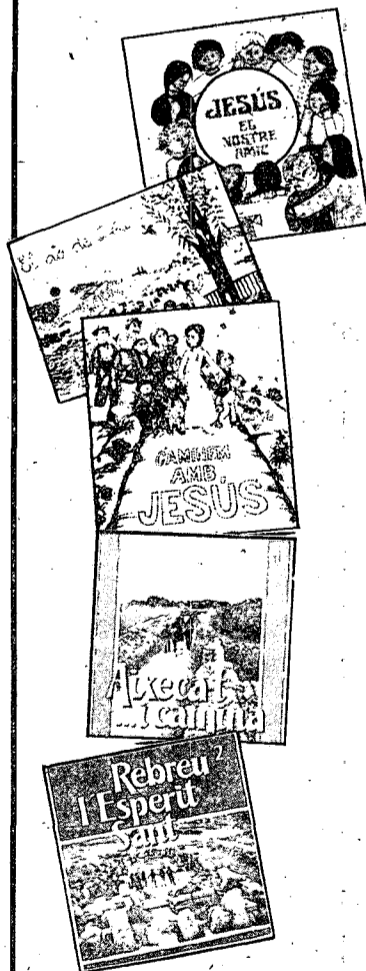
10 matí	Arribada i salutació
10,15	Conferència pel Mn. JORDI SALA FIGOLS, Cancellier-Secretari del Bisbat de Solsona, Delegat del Sr. Bisbe, sobre "MINISTERIS I CARISMES EN L'ESGLÉSIA"
12	CELEBRACIÓ de l'EUCARISTIA (a l'Església del Santuari)
2 tarda	Dinar i sobretaula
4	VIA - CRUCIS
5	Punts de Reflexió i Examen
6	Comiat

Tothom hi és convidat, especialment els EXERCITANTS, no hi podem faltar a la trobada anyal. Us hi esperem a tots. Cal ser perseverants.

RECORDEU:

Les persones que desitgin quedar-se a dinar a la Casa d'Espiritualitat del Miracle, cal que ho notifiquin abans del dia 10 d'octubre, al telèfon 811 00 45 de Solsona o bé als telèfons 872 04 22 de Manresa o 895 05 44 de Vic.

Setembre de 1984

Catalunya

Dèficit de 46 milions del Grec 84

La campanya estival d'espectacles Grec-84 s'ha tancat amb un dèficit de més de quaranta milions de pessetes, malgrat haver augmentat en uns trenta-sis mil el nombre d'espectadors que assistiren als diferents espectacles. La consellera de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, Maria Aurèlia Capmany presentà el balanç estadístic del Grec, el pressupost global del qual era de noranta milions de pessetes. En taquilla, descomptant els impostos, l'Ajuntament recaptà 32.868.836 milions de pessetes en concepte d'entrades i abonaments. A més a més, es va rebre una subvenció d'una entitat d'estalvi, tres milions de la Diputació de Barcelona i un milió d'una marca de cerveses amb la qual cosa, el dèficit exacte ha estat de 32.868.836 pessetes.

La meitat de la població de Badalona són solters

El 45 per cent dels habitants de Badalona són solters, un 49 per cent són casats, un 5 per cent són vidus i l'1 per cent són separats o divorciats, segons es dedueix d'una mostra del 25 per cent del padró municipal d'habitants del 1982 publicada en el llibre "Conèixer Badalona" editat per l'Ajuntament de l'esmentada localitat.

El percentatge més elevat de casats es troba en el grup d'edat de 40 a 44 anys (91,4 per cent) i el de separats en el de 45 a 49 anys (2,3 per cent).

Per altra banda, pel que fa al sector de persones vídues, aquest és aclaparadorament de tendència femenina. Concretament només hi ha un vidu per cada cinc vídues. Una proporció similar es troba entre la població soltera de més de 75 anys, en la qual les dones són majoria.

Municipis de la Franja de Ponent volen continuar amb els hospitals de Lleida

Nou municipis d'Osca propers a la província de Lleida (Fraga, Candanos, Peñalba, Velilla, Ballobar, Torrente, Zaidín, Mequinenza i Fayon) han manifestat el seu desig de rebre atenció hospitalària a Lleida i no a l'hospital comarcal de la Seguretat Social de Barbastro, on els correspon per jurisdicció provincial.

Al mateix temps, aquests municipis han sol·licitat a l'Insalud i al governador civil la creació d'un subsector d'especialitats quirúrgiques a Fraga, dependent de Lleida, iniciativa que no està exempta de dificultats, ja que el nombre de cartilles dels nou municipis no arriba a l'exigut per a la creació d'un subsector (12.600). El centre necessitaria la dependència d'un hospital de la província. Sanitat s'ha compromès a estudiar un concert amb la Generalitat.

El català s'ensenya a 23 Estats del món

En un informe realitzat per Joan Becat i Dominique Bernardo, del Centre de Recerques i d'Estudis Catalans de la Universitat de Perpinyà, presentat en l'última edició de la Universitat Catalana a Prades, s'afirma que en aquest moment s'ensenya el català de forma regular en un total de 13 universitats franceses, 15 de la República Federal Alemanya, 13 de Gran Bretanya, 12 dels Estats Units, 4 del Canadà, 3 d'Itàlia, dues d'Àustria, Països Baixos, Suècia, Suïssa i Iugoslàvia; i una de Dinamarca Romania i Txecoslovàquia. A més a més, la llengua catalana s'imparteix de forma menys regular o està en procés de desenvolupament a Argentina, Austràlia, Bèlgica, Brasil, Hongria, Japó, Mèxic, la URSS i Veneçuela.

Espanya

Euskal Tele Bista ha aconseguit un 20 per cent d'audiència

El director general de l'ens públic Euskal Irratia Tele Bista (EITB), Andoni Areizaga, en el curs d'unes declaracions afirmà que la televisió basca ha estat possible perquè a Euskadi existeix una majoria nacionalista. En canvi, Aramberry, va dir que és conscient de "les limitacions que suposa instal·lar un canal de televisió en una societat de dos milions d'habitants", encara que no creu que "l'ETB sigui una promesa que no ha arribat a quallar", perquè "cal tenir en compte que en vuit mesos que

fa que funcionem hem assolit el 20 per cent de l'audiència, només amb informació, retransmissions i pel·lícules".

Entre els projectes més immediats figura augmentar la producció pròpia, així com passar de les 2.000 hores d'emissió actuals a 5.500 l'any 1986 i "posar en funcionament un model de televisió operativa i lleugera".

La CNT denuncia el Govern del PSOE davant el Tribunal de la Haia

El sindicat CNT ha facilitat un comunicat anunciant que recorrerà al Tribunal de la Haia perquè considera que és una discriminació el fet que el govern concedeixi subvencions a només alguns sindicats. En el comunicat es diu que aquest sindicat continua reclamant el seu patrimoni històric, del qual s'apoderà el feixisme i que el PSOE continua retinent.

Augmenten un 15 per cent els delictes contra la propietat

Els procediments penals arribats al Ministeri Fiscal durant l'any 1983, aconseguiren el rècord històric de 1.063.244 expedients, és a dir, 193.967 casos més que l'any anterior. Només en els delictes contra la propietat privada, l'increment experimentat l'any 1983 se situa al voltant dels cent mil, cosa que suposa un augment del 15 per cent.

Acusació d'il·legalitats al PSOE

El rotatiu madrileny "Diario 16"

publicà una informació segons la qual l'empresa Sellberg SA, va pagar importants comissions il·legals al PSOE a canvi de la concessió de contractes municipals de serveis en Ajuntaments socialistes de tot Espanya. La denúncia prové d'un antic alt càrrec de l'empresa que digué que havia pagat aquestes comissions, en el període 1981-1982 i l'any 1983, a Vicente Alejandro Torres, militant del PSOE considerat pròxim a Emilio Alonso Sarmiento i Luis Fajardo. Els responsables de política municipal del PSOE van desmentir aquesta informació i la van qualificar de falsa.

presentat un informe de 144 pàgines condemnant la nova "onada d'execucions massives, que començà l'agost del 1983 amb una campanya nacional contra la criminalitat". Algunes fonts parlen de cinc mil execucions en tres mesos.

La pena de mort actualment pot dictar-se contra 43 tipus de delinqüents diferents, des del lladre i el proxeneta fins al contrarevolucionari. Ara, tot facilitat l'aplicació de la pena de mort, des del procediment sumari fins a la impossibilitat d'apel·lar. Hi ha casos d'executats sis dies després de la infracció.

Els alemanys de l'Est volen la reunificació

El 72 per cent dels alemanys de l'Est, són partidaris de la reunificació d'Alemanya, segons un sondeig secret de la CIA a la República Democràtica Alemanya, revelat per l'historiador d'Alemanya Occidental Werner Maser en un llibre titulat "Alemanya, somni o malson".

L'enquesta precisa que els més favorables a la reunificació són els joves, un 77,4 per cent. Per al "Bild", "el sondeig prova que, els que creuen que un canvi de generació a la RDA farà desaparèixer automàticament el problema de la reunificació, s'equivoquen".

Continuen els assassinats de Sendero Luminoso

Una columna de l'organització maoista peruana "Sendero Luminoso", formada per uns cent homes, han incendiat el poble de Chalhuanayo i assassinat almenys, 50 camperols. Els supervivents de la matança i alguns ferits procuren arribar a Ayacucho.

Nova devaluació de la moneda xilena

El Govern de Xile decretà la devaluació del pes amb relació al dòlar en un 23,65 per cent i la pujada dels aranzels als productes importats fins a un màxim del 35 per cent. La caiguda del preu del coure i les altes taxes d'interès que Xile ha de pagar pel seu deute extern, han estat dos elements importants per prendre aquesta mesura.

Món

Amnistia Internacional denuncia la Xina

Amnistia Internacional ha

ARA MATEIX

Perill d'obstrucció

Un cop d'ull als temes més repetits aquests dies en els òrgans d'informació religiosa em dona la impressió que retorna un perill que semblava força superat: que les qüestions eclesials i, encara, en els seus aspectes més polèmics, acaparin el panorama religiós. Una vegada Josep Pla va dir a un periodista que l'entrevistava: la religió m'interessa molt, la teologia no. És una actitud que, indubtablement, comparteixen molts, en el sentit —parcial— de disquisició teòrica que el gran escriptor atribuïa, en aquest cas, a la teologia. I si això s'ha dit de la teologia, ¿què hauríem de dir sobre la insignificància de la baralla eclesial, al costat de les grans qüestions religioses de fons, en general, i dels continguts de l'Evàngeli, especialment? Per això fa una certa angúnia que prenguin més relleu del compte les anècdotes d'acusacions i de rèpliques, de reglamentacions canòniques i d'acrobatia espiritual, altrament inevitables, en els migrats espais que els mitjans de comunicació atorguen a la temàtica religiosa.

Per tal d'esquivar aquest parany que amenaça la fe de caure en la banalitat de les escaramusses polítiques o de les notes de societat, se m'ocorren alguns remeis senzills.

En primer lloc, donar més importància —perquè la té— a la fe comuna que a les seves formulacions o matisacions més o menys cultes o actuals o personals o digeribles des d'una ideologia. No fa gaire, sentint una homília d'una funeral, em meravellava de com el predicador semblava molt més preocupat per un cert revestiment culte, d'acord amb uns determinats gustos, de les idees, que no pas per la resposta al gran interrogant del més enllà que, diguin el que vulguin, continua essent la resposta que la majoria demanen a la fe... Ja sabem que de l'argila del cristianisme se'n poden fer i és bo que

se'n facin una gran diversitat de testos i d'àmfores. Però cal no perdre de vista que l'argila és la mateixa i que la forma que avui és nova serà vella demà. I, sobretot, cal no tirar-se els testos al cap... Sovint, mirant l'ambient pastoral d'una diòcesi o d'un sector, tens la impressió que es gasten més energies per fer avançar una formulació o, com solem dir, una línia, que per fer avançar el Regne. I gairebé mai ningú no aconsegueix d'imposar-se del tot. Però, tristament, gairebé sempre aconseguim que l'altre tampoc no avanci...

Un altre remei seria fer més atenció a les preocupacions de la gent que és una mica lluny, que parla un altre llenguatge: els allunyats i, entre els practicants, els qui s'asseuen als últims bancs. Seria una mesura de sanitat pastoral per tal de no quedar condicionats en excés per qüestions derivades, de segon ordre, domèstiques. En realitat la pastoral és vàlida quan resulta entenedora des de la vida normal, quan aporta esperança als no iniciats.

Finalment, resulta decisiu posar, com volia Jesús, els pobres davant de tot. I en aquest punt de la caritat, caldria repetir allò que ha estat dit respecte de la fe: és l'amor i és la persona estimada allò que val, més que no pas el matis ideològic o el mètode d'anàlisi de la pobresa. Sabem prou bé que el judici final, tal com l'anuncia l'Evàngeli, no es decidirà per raó d'idees sinó per raó de fets. Ara ja els fets d'amor han d'unir l'Església per damunt de "línies".

Es tracta d'una qüestió important. Ens hi juguem ser la gran porta oberta de la salvació dels homes o l'obstacle farisàic que l'obstrueix ni entrant ni deixant entrar.

J. Carrera Planas

Joan Pau II en el I centenari de la mort de Gregori Mendel

Home de fe, de cultura i de ciència

El Vaticà commemorà el I centenari de la mort de l'insigne naturalista Gregori Mendel, religiós agustí. L'acte se celebrà a l'aula del Sínode. Després de diferents intervencions per especialistes en biologia i genètica, el Papa pronuncià el següent discurs que publiquem íntegrament.

Amb íntima alegria i viu agraïment m'afegeixo al triple homenatge que reten a l'abat Gregori Mendel, l'Orde dels Agustins a la qual va pertànyer el Pontifici Consell per a la Cultura i l'Institut Gregori Mendel de Roma. Efectivament, a la vegada fou home de fe, home de cultura i home de ciència. Dono les gràcies als organitzadors d'aquest acte del centenari de la seva mort per haver-me ofert l'ocasió de posar en relleu aquesta realitat.

Gregori Mendel fou home de fe

Ja des del seu naixement, en una família de Moràvia profundament catòlica. De la família a la parròquia, de la parròquia al convent, el seu camí resultà totalment natural, per dir-ho així. Abans d'arribar a ser home de cultura i de ciència, Gregori Mendel fou un home de fe. I així ho fou sempre, sabent unir estretament, com d'altres ho havien fet, però de manera molt més elevada, la vida cristiana i monàstica amb les seves investigacions científiques i mantenint sempre el geni de la seva intel·ligència excepcional dirigit cap al Creador per lloar-lo i adorar-lo i cap a la creació per descobrir-ne la saviesa provident de Déu.

Potser no és propi de la cultura saber coordinar harmònicament la manera de viure amb les raons de viure i saber encarnar aquestes en aquella, formant una síntesi pro-

Gregori Mendel

fundament creativa, en la qual la tasca a desenvolupar s'alimenta d'una herència rebuda i d'un ideal compartit? Així Gregori Mendel fou home de cultura cristiana i catòlica, i en la seva existència l'oració i la lloança agustiniana sostenien la investigació de l'observador pacient i la reflexió del científic genial.

Mendel també fou home de ciència

Indubtablement nosaltres no celebrarem ni a l'un, ni a l'altre si no ens mogué a fer-ho la fama

que donaren els seus treballs i descobriments científics a la seva vida austera de sacerdot i d'abat agustí. L'estudiós humil i genial a la vegada, dels creuaments de "pismus sativum", s'ha convertit en el pare de la genètica moderna. Les lleis de l'herència s'ensenyen actualment als estudiants ja a partir del batxillerat. Per cert, el superior del convent dels agustins de Brno, mereix l'advertència d'Agustí quan lamentava que molts "s'inclinen més a admirar els fets que investigar les seves causes" (Epis. 120, 5). Sempre va saber fer ambdues coses.

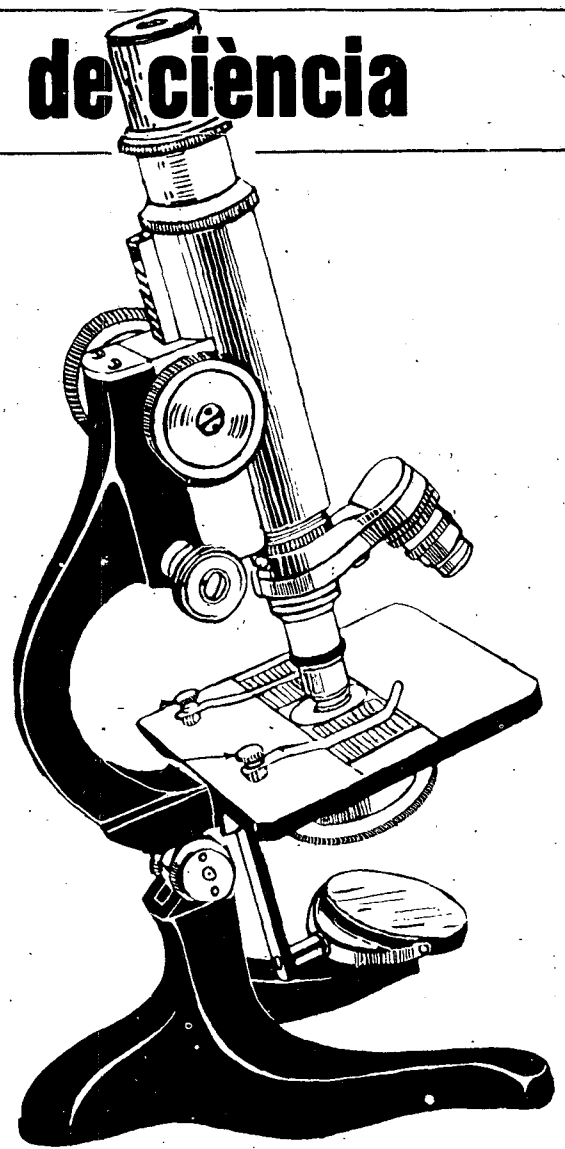
Seguint l'exemple del seu mestre sant Agustí i la seva vocació personal, quan Gregori Mendel observava la natura i contemplava el seu Autor, sabia unir sempre en el mateix impuls la recerca de la veritat amb la certesa de conèixer-la ja en el Verb creador, llum sembrada en tots els homes i resplendent en l'íntim de les lleis de la natura que va desxifrant amb paciència l'home estudiós.

Molt lluny d'oposar-se a la fe, la ciència vertadera en fa aliança en una simbiosi fecunda, en la qual coneixement i amor van coordinats. Ho indicava ja sant Agustí en un passatge sobre el qual l'abat del monestir de Brno s'haurà detingut més d'una vegada a meditar: "La bellesa de la terra és com una veu silenciosa que sorgeix de la terra. La observes i veus la seva fecunditat i riquesa: veus com es reprodueix la llavor i fa germinar la majoria de les vegades quelcom diferent del que es va sembrar. Observes tot això i gairebé et poses a interrogar-la amb la teva reflexió. Amb gran estupor continues la recerca i escorcollant a fons, descobreixes un gran poder, una bellesa immensa i una força sorprenent. En no poder posseir per si mateix i en si aquest vigor et ve el pensament que si un, no se'l pot donar a si mateix, te l'ha donat Ell, el Creador. De manera que en la criatura has descobert la veu de la seva consociació que et porta a lloar Déu".

Gregori Mendel fou un investigador de primer pla

El seu gran mèrit en aquest aspecte, es el d'haver començat en una línia nova d'investigació que obrí camí a coneixements i conquestes molt sorprenents en el camp de la biologia.

Observant atentament, li havia cridat l'atenció la regularitat en la transmissió de caràcters específics en flors i llavors de diferents varietats de plantes durant successives generacions. Tal com ho afirma en el seu treball original, va voler descobrir la "lleï general" d'aquesta regularitat. Era conscient de la importància de la tasca. Va escriure en les mateixes pàgines, a continuació d'algunes observacions introductòries: El no haver arribat fins ara a formular una lleï general no pot estranyar a qui coneix l'amplitud d'aquest treball i està en condicions d'apreciar les

"El control de l'evolució de l'home ha de dur-se a terme més amb la intel·ligència que amb la ciència".

dificultats amb que s'ensopega en aquest tipus d'experiments. Només s'arribarà a una decisió final quan es posseeixin els resultats d'experiments realitzats minuciosament sobre plantes de diferents ordres... Realment es necessita molt coratge per emprendre una tasca tan gran. I en canvi, aquesta resulta l'única via encertada per arribar finalment a la solució d'una qüestió que és molt important, tenint en compte l'evolució de les formes orgàniques".

Els seus experiments duraren vuit anys (1835-1863) d'acord amb un pla preparat i realitzat rigorosament i ampliat constantment a mesura que l'examen de les dades recollides estimulava a nous experiments. Fou un treball colossal que Fisher—el rigor científic del qual es ben conegut de tot estudiós de genètica—defineix "un dels més grans progressos experimentals de la història de la biologia gràcies a—continuen les paraules de Fisher—"investigacions experimentals de resultats concloents, extraordinàriament clares en la presentació i vitals per comprendre no solament un problema d'interès corrent, sino molts". Amb aquest treball, acompanyat d'una anàlisi aguda basada sobre els axiomes més simples del càlcul combinatori del qual s'estaven posant les bases matemàtiques en aquest període precisament, l'abat Mendel arribà al seu descobriment essencial, a més a més de les lleis que duen el seu nom: al descobriment de l'existència d'"unitats hereditàries" vehicle dels caràcters; aquestes "unitats" se "segregen" en els gamets i es combinen una i altra vegada en les següents generacions segons les lleis més concretes.

D'aquesta manera, la branca de la ciència, denominada actualment "genètica" inicià amb Gregori

Mendel el seu desenvolupament. Des de llavors fins ara, s'ha anat confirmant l'existència real de les "unitats hereditàries" anomenades "gens" uns vint anys després de la seva mort, s'ha arribat a localitzar-los en determinades estructures cel·lulars, s'ha definit la seva naturalesa, s'ha analitzat l'estructura i s'han descobert les seves funcions. Actualment s'aconsegueix construir-les en laboratori.

Aquestes unitats biològiques, l'existència de la qual fou descoberta per Gregori Mendel, ara són a les mans de l'home i, aquest ha aconseguit arribar a conèixer-les énterament a través d'un mètode científic rigorós. ¿Tindrà capacitat l'home d'emprar en el servei exclusiu de l'home les meravelloses conquestes d'aquesta branca de la ciència, iniciada a l'hort de Brno? Gregori Mendel va preveure quelcom del futur quan, presentant els seus resultats, posava de relleu que aquestes dades donaven "la solució a una qüestió que és molt important en la història de l'evolució de les formes orgàniques". Actualment, l'home comença a tenir a les mans el poder de controlar la seva evolució. La mesura d'efectes bons i no bons d'aquest control dependran molt més de la seva saviesa que de la seva ciència. Ciència i saviesa que són harmonitzades en Gregori Mendel de manera emblemàtica, per dir-ho així.

Augurant que els investigadors d'avui i de demà continuïn l'exemple del gran naturalista que avui commemorarem solemnement i no separin la ciència, que indaga els secrets de la naturalesa, de la saviesa, que orienta el camí de l'home sobre la terra, imparteixo de tot cor als presents i a tots els que dediquen les seves millors energies a la investigació, la meua benedicció apostòlica.

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Telèf. 246 60 00 (10 línies). Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS .....

ADREÇA .....

POBLACIÓ .....

BARCELONA, A ..... DEL .....

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

VATICÀ DIA A DIA

El Papa beneeix i lliura el crucifix de missionera a la jove argentina Nilda Inés Lovatto Martino, de la diòcesi de Concòrdia. Des de Roma Nilda Inés va partir cap a Àfrica: a la diòcesi de Franceville (Gabón) treballarà com a seglar en la tasca de l'evangelització. Allí espera l'arribada d'altres missioneres seglars. La foto fou presa durant una de les audiències generals del dimecres.

Els infants volen veure el Papa

Els infants volen ser sempre a primera fila per veure el Papa. A vegades, els més grans els en priven. Però aquest simpàtic infant de la foto, amb fàcil estratègia, ha aconseguit el seu desig i rep, en canvi, un gest de salutació i amistat per part de Joan Pau II que, com Jesús, té una especial predilecció pels infants. La foto fou presa en una de les trobades pastorals del Sant Pare durant aquesta temporada d'estança a Castel Gandolfo.

Un economista japonès es converteix després de conèixer Joan Pau II

"La meua vida era el treball. El ritme de treball al meu país, amb una fortíssima competència professional, em portava a treballar fins a dotze hores diàries i, com a

conseqüència, a descurar un estudi de la fe catòlica per la qual vaig sentir interès als quinze anys. Actualment, a Espanya,estic segur que la Providència m'ha acompanyat a uns amics i m'ha empès a viatjar a Roma i conèixer Joan Pau II. Durant el retorn d'aquest viatge, a l'abril, vaig decidir convertir-me".

Això ens ho diu Kei Suke Nakamura, un economista japonès de vint-i-vuit anys, a qui l'arquebisbe de Madrid, Angel Suquia acaba d'administrar els sagraments del Baptisme, de la Confirmació i la Primera Comunió, aprofitant la seva visita al Santuari de Torreciudad.

Joan Nakamura també recorda els seus anys d'estudi a la Universitat de Yokohama i les seves "llargues discussions amb els seus companys, sobre l'existència de Déu i d'altres grans temes com la creació del món o el materialisme". Després, el ritme de treball apaivagà aparentment aquestes inquietuds, però continuava insatisfet. Així passaren aquests últims anys, fins que ara, aquest contacte amb els seus amics i el coneixement de Joan Pau II, acabaren per decidir-me".

El nou llibre sobre el Vaticà és pura ficció

El portaveu de la Santa Seu, pare Pierfranco Pastore, ha desmentit el contingut del llibre "L'Any de la fi del món", publicat a Londres per Gordon Thomas i Max Morgan-Wits, autors també de "Pontífex". El pare Pastore qualifica les afirmacions fonamentals del llibre "d'imaginació-ficció" i de "faltes de qualsevol fonament".

El Papa en el "Centre Mariapoli"

La visita espontània del papa Joan Pau II al Centre Mariapoli de Rocca di Papa és un esdeveniment històric per als milers de persones presents, però també per als milions de membres del nou moviment dels Focolaris i els seus amics escampats arreu del món. La visita ha estat una sorpresa, però el bisbe de Roma havia anunciat uns dies abans la intenció del Papa. No hi havia solament membres del moviment de la localitat, sinó també representants dels focolaris de gairebé tots els països europeus, així com també els grups musicals internacionals Gen-Rossò i Gen-Verde, que han animat la trobada.

Mentre el Papa s'entretenia al "Centre" amb el president del Moviment dels Focolaris, Chiara Lubich, i el consell de coordinació internacional, a la gran prada de l'exterior es comentaven les experiències sobre les trobades d'estiu del focolari. Aquestes trobades s'han celebrat arreu d'Europa. Després el Papa amb els seus interlocutors s'han reunit amb el grup de l'exterior i l'alegria de tots ha esclatat en festa que continuà fins tard. Representacions folklòriques

de molts països del món alternaven amb intercanvis d'experiències dels joves dels moviments dels focolaris. Al mateix temps, paraules, música i danses demostraven que "per aquell que estima, tot el món esdevé una sola casa".

Finalment el Papa ha regraciat per aquest "extraordinari encontre", "extraordinari no solament perquè jo he vingut aquí per primera vegada sinó sobretot a causa, que del que jo he vist i he entès en el Centre Mariapoli". El Papa ha recordat especialment la dimensió espiritual que hi ha en la vida d'aquest moviment i que dóna a l'Església un nou esperit. Actualment, digué, hi ha necessitat d'una presència de l'amor per salvar tots els espectacles que allunyen d'allò que és essencial. L'amor és el més fort de tots i és necessari portar la totalitat de l'amor arreu en la vida dels homes.

Nou Superior general dels mercenaris

El mercenari espanyol Francisco Cano Manrique ha estat elegit superior general dels Mercenaris Descalços en el capítol general que l'orde acaba de celebrar. El nou superior és doctor en Filosofia i expert en psicopedagogia de la joventut.

Congrés internacional de l'Orde Tercer dominicà

L'Orde de "Sant Domènec" està preparant un congrés internacional del seu Orde Tercer per adaptar-lo als temps actuals, complint així una decisió de l'últim capítol general celebrat el setembre de 1983. Fa dos anys s'envià ja un qüestionari sobre el tema a les províncies i vicariats, i el desembre últim arribà un altre document als provincials i vicaris generals i provincials perquè ajudessin l'Orde Tercer a preparar el Congrés.

Com es sabut, l'Orde Tercer no fou fundat per sant Domènec, sinó pel mestre Munio de Zamora l'any 1285, després de redactada la regla general del Segon Orde, format per religiosos l'any 1259. La regla de l'Orde Tercer admittia els "penitents" que acceptessin sotmetre's a la jurisdicció directa del mestre general i volguessin dedicar-se a obres de misericòrdia espiritual.

Shehan i Slipyj, dos cardenals que han mort

Creats ambdós per Pau VI tenien noranta-dos anys

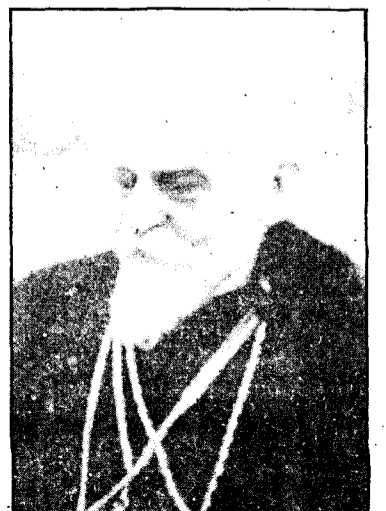
Als noranta-dos anys, curiosament, ha mort aquest estiu el cardenal Lawrence Shehan, arquebisbe emèrit de Baltimore (el propi passat agost) i el també cardenal Josyf Slipyj, arquebisbe major Jels ucraïnès (7 de setembre) que residia a Roma, des de feia vint anys.

El cardenal Shehan, nascut l'any 1898, en una família d'origen irlandès, acabà els seus estudis sacerdotals a Roma, al col·legi nord-americà i fou ordenat sacerdot

l'any 1922. Es va doctorar en teologia a la pròpia capital italiana de San Patricio, a Washington llavors integrada a l'arxidiòcesi de Baltimore. Se'l nomenà bisbe auxiliar d'aquesta l'any 1945 i, vuit anys més tard, primer bisbe de la recent creada diòcesi de Bridgeport, on passaria a succeir a l'arquebisbe de Baltimore, l'any 1961. Pau VI va crear-lo cardenal, al consistori el febrer del 1965. L'any 1974 renunciava el seu càrrec i ministeri, en el qual destacà per la seva lluita contra la discriminació racial. Fou autor d'una cridanera carta pastoral, en la qual afirmava que la discriminació no podia tenir lloc dins de l'Església.

El cardenal Slipyj havia nascut a la localitat ucraïnesa de Zazdríst, ordenat l'any 1917 i consagrat bisbe l'any 1939, ocupant la seu de Serre i, posteriorment, l'arquebisbat de Lviv, l'any 1944. Pau VI el creà cardenal l'any 1965. Acabats els estudis a Innsbruck (Àustria) i a Roma, en el seu país, fou professor de teologia, fundador d'una revista teològica, rector del seminari de Leopoli, entre d'altres tasques. Perseguit i sotmès a un sever control per les tropes alemanyes durant la Segona Guerra Mundial, fou arrestat pels soviètics acabada la guerra i condemnat a vuit anys de presó i treballs forçats a Sibèria i altres indrets. Complida la con-

demna, va romandre exiliat a Sibèria, per temps indeterminat i, se'l tornà a condemnar l'any 1957 i 1962 a noves penes de presó i treballs forçats. A través de Joan XXIII fou alliberat de Sibèria i rebut a Roma, el febrer del 1963. Pau VI li confirmà aquest mateix any el títol d'arquebisbe major i va nomenar-lo membre de la Congregació per a les Esglésies Orientals. Persona estretament vinculada als problemes d'Ucraïna, encara que sempre s'abstingué de prendre postures polítiques, lamentà la situació de l'Església als països de l'Est i fou tingut pels catòlics de la diàspora com a la seva màxima jerarquia.

Cardenal Josyf Slipyj

Cursos de Formació Permanent.- La Facultat de Teologia de Barcelona organitza a la seu de la Facultat el Curs de Formació Permanent, destinat a persones que hagin cursat prèviament estudis de Teologia: preveres, religiosos, laics. Enguany es farà una exposició-comentari dels temes teològics continguts en el llibre "Curs fonamental sobre la fe", de Karl Rahner". Contingut del Curs: "Presentació general de la Teologia de Karl Rahner", prof. Ferran Manresa. "L'oient de missatge", prof. Rafael Muñoz Palacios. "Jesucrist", prof. Ramón Sala. "La comunió de Déu. La història de la salvació i de la revelació", prof. Josep M. Rovira. "La vida cristiana", prof. Gaspar Mora. "L'escatologia", prof. Josep Gil. "Cristianisme com Església", professor Ramon

☆☆☆

Cursos de Formació de Catequistes per correspondència.- El Departament de Formació de Catequistes de la Delegació de Catequistes de Barcelona ofereix uns cursos per correspondència per tal d'oferir la possibilitat de fer un estudi, a nivell bàsic, dels continguts del missatge cristià i, a més, els coneixements pedagògics i metodològics necessaris per a poder participar activament i responsablement en la pastoral catequètica. Els cursos estan destinats a catequistes i altres persones que vulguin fer un reciclatge dels continguts del missatge cristià. Els temes estan dividits en cinc grans blocs: Bíblia, Teologia, Moral, Ciències humanes i Catequètica. La subscripció es pot fer per correu o bé personalment. Per a subscripcions i més informació, cal dirigir-se a la Sra. Carme Solé, dimarts de

10 a 2/4 d'1 del matí, i els dijous de 5 a 3/4 de 8 de la tarda, a la Delegació Diocesana de Catequesi, c/. Rivadeneyra, 6, 4.ª planta. Barcelona 08002, tel. 301 12 77.

☆☆☆

Recés per a Religioses.- Casa d'Espiritualitat de Maria Reparadora, c/. Emancipació, 33, tel. 212 69 00. Diumenge, dia 21 d'octubre. Dirigirà, el P. Lluís Tó, S.J. Començarà a les 10'30 del matí. Les que desitgin quedar-se han d'avisar amb dos dies d'anticipació.

☆☆☆

Exercicis Espirituals Cap de Setmana.- Per a dones, homes i joves, se celebraran a Sarrià, els dies 2 al 4 de novembre, dirigits pel P. Muntané, S.J. També a Sarrià, els dies 26 al 31 de novembre, se celebraran una Tanda d'Exercicis per a dones i noies, dirigida pel P. Muntané, S.J. Per a informació i inscripcions: O.E.P., c/. Duran i Bas, 9. Tel. 301 16 26.

☆☆☆

Llibres per a l'ensenyament de la Religió.- Ha estat feta una nova edició ampliada del llibre "Jesucrist", de Primer de BUP i de dos edicions experimentals de Segon de BUP "Els cristians" i de Tercer de BUP "Fe i Humanisme". També s'ha publicat "Orientacions per a la programació del cicle d'EGB" amb notes pedagògiques de Joan Guiteras. Tot és editat pel SIERC (Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament Religiosos de Catalunya).

☆☆☆

UNER. Centre Diocesà de Barcelona, c/. Verge de la Salut, 26.

Inauguració del Curs- Any Bodes de Diamant. Dia 14 d'octubre del 1984. El Cardenal Jubany presidirà l'Encontre Regional i l'Eucaristia, i ens acompanyarà també en el dinar de Germanor. Se celebrarà a la Casa d'Espiritualitat "Mater Salvatoris" del Tibidabo. Poden assistir-hi totes les persones que ho desitgin. Per informació i inscripcions: Casa de Natzalet. Tel 213. 01 82.

☆☆☆

Escola Àudio-Visual. X Aniversari. Delegació Diocesana de Catequesi. Curs d'Animació - Curs de Creació - Curs de Taller - Dijous Audiovisuals - Cursos monogràfics - Jornades de Cap de Setmana. Per informació i inscripcions: Diputació, 231, de dilluns a dijous, de 10 a 13 del matí i de 18 a 21 de la tarda. Tel. 254 18 98. - 08007, Barcelona.

☆☆☆

Centre d'Estudis "Cristianisme i Justícia". c/. Llúria, 13.- Dijous, dia 25 d'octubre, de les 19 a les 21 h., TAULA RODONA sobre "Teologia de l'Alliberament" (Carlos Bravo, J.I. González Faus, Josep Vives). Lloc: c/. Rosselló, 223. Barcelona. Per informació: tel. 301 23 50. - 08010, Barcelona.

☆☆☆

TREBALL - ATUR - PLANIFICACIÓ DEL FUTUR (Jornada d'Estudi).- Mètode de treball: Presentació i discussió de les conclusions més importants a què ha

arribat el "Grup de Treball" (coordinadors: Joan N. Garcia-Nieto i Eduard Rojo), sobre l'ATUR AVUI: ALTERNATIVES. Lloc: Fòrum Vergés, c/. Rosselló, 223; 08008, Barcelona. Data: Dissabte, dia 20 d'octubre. Hora: de 9'30 a 19'30 (interrupció de 14 a 16). Matrícula: Cal formular-la a la recepció de Rosselló 223. Drèts de matrícula amb el dossier de 100 pàgines: 1.000 ptes. (es poden sol·licitar beques i mitges beques). Atenció: Les placés són limitades i seran atorgades per rigorós ordre de sol·licitud fins al 17 d'octubre. Residents fora de Barcelona: Poden formular la matrícula per telèfon, a Rosselló, 223, tel. (93) 237 97 00.

☆☆☆

Centre d'Estudis Pastorals.- Cursos de tarda, de 2/4 de 5 a 3/4 de 7, a partir del 15 d'octubre. CURS GENERAL SOBRE LA BÍBLIA. Dilluns, dimecres i divendres. Constitueix una aproximació seriosa a la totalitat de llibres de la Sgda. Escripura amb vista a l'aprofundiment personal i al servei catequètic de les comunitats. Cada alumne pot matricular-se el dia que li sigui més avinent. VIURE EN CRISTIA. Els dijous. Un conjunt de temes per ajudar a configurar una vida cristiana fidel al seguiment del Senyor i sensible als problemes d'avui. Professors: Ramon M. Nogués, Josep M. Ballarín, Josep Vives, Joan Soler, Josep Rambla, Antoni Gomis, Arcadi Oliveres i Joan Llopis. Més informació, programes i inscripcions: Secretaria del Centre, tel. 317 48 58 - Rivadeneyra, 6, 3.ª planta, 08002, Barcelona.

Institut Franciscà d'Apostolat i Cultura (IFAC). Cursos de Formació Religiosa. PP. Franciscans, c/. Santaló, 80, tels. 209 20 90 i 209 23 88. Primer Trimestre: del 17 d'octubre al 12 de desembre del 1984; "El pensament de l'Església a través dels principals documents conciliaris". Lloc: Santaló, 80. Dies: dimecres de cada setmana. Hora: de 10 a 11 del matí. Segon Trimestre: del 10 de gener al 27 de març, "Llibres històrics de la Bíblia", mateixos llocs, dies i hores que el trimestre anterior. Tercer Trimestre: del 10 d'abril al 19 de juny del 1985. "La doctrina cristiana en el pensament de St. Joan i St. Pau". Mateixos llocs, dies i hores que el trimestre anterior. Catequista: Montserrat Pañella. Informació: Porteria del Convent i Charo Samaniego, tel. 209 33 69. Quota orientativa: 600 ptes., inscripció trimestral.

☆☆☆

Encontres de Formació Religiosa per a Joves.- Un servei d'ajuda als joves per a viure la seva fe més responsablement. Animador: Fra Alfons Gea. Informació: Santaló, 80. Tel. 209 20 90.

☆☆☆

Formació cristiana per a nens i adolescents: c/. Calaf, 16. Dimecres, de 5 a 7 de la tarda, informació i inscripcions.

DIADA DE LES ORGANITZACIONS CATÒLIQUES DIOCESANES. DIUMENGE, 4 DE NOVEMBRE DEL 1984, MATÍ, DE 9'30 a 1'30. LLUC: SEMINARI DIOCESÀ, c/. Diputació, 231.

MOUSSE

com un bombó gelat

DANONE

ES PREN
BEN FREDD

Les Dominiques de l'Ensenyança han celebrat Capítol General

Viure el carisma de l'educació de la

joventut des d'una òrbita cristiana

BARCELONA.— Entre els nombrosos i diferents instituts femenins que segueixen l'esperit i carisma de sant Domènec de Guzmán, podem assenyalar la congregació de Dominiques de l'Ensenyança de la Immaculada Concepció, molt estesa a Catalunya.

Les Dominiques de l'Ensenyança van néixer com a congregació el 1958, procedents de diversos beateris d'Espanya. Al beateri de Pamplona, com a dues filials i transfor-

mats ja en congregació, s'hi sumaren els de Barcelona, Vic i Tarragona.

Enguany s'han reunit les germanes d'aquesta congregació de dominiques per tal de celebrar el cinquè Capítol General electiu.

Tot intent d'un capítol religiós es per conciençar els seus membres a estar disponibles i oberts a la Paraula de Déu, i també per examinar seriosament, amb profunditat i valentia els signes dels temps.

Les germanes dominiques celebraren el seu Capítol General a Echarrri (Navarra). Echarrri és un petit poble de la Navarra, a 14 quilòmetres de Pamplona en l'austera serra de Sarbil, prop del riu Arga.

Dia de l'elecció de la nova Mare General

Els dies 11, 12 i 13 de juliol foren jornades de reflexió. Vam comptar amb la presència del pare Cándido Aniz, dominic. Després tingueren lloc unes sessions preliminars, i el dia 16, l'elecció de la Mare General, que va recaure en Teresa Larrañaga Aranguren que ja fou General en el sexenni anterior. La mare Teresa acceptà el càrrec amb la senzillesa que sempre l'ha caracteritzat. "Poso la meua confiança en Déu i en les germanes, de les quals em fio de debò", digué.

A partir del dia 17 tingueren lloc

els nomenaments de conselleres generals.

Revisió de les lleis i estudi de les necessitats prioritàries

Un capítol no es redueix a l'elecció del nou govern de la institució. Suposa i exigeix molt més: revisió de les pròpies lleis o constitucions, que actualment han de concordar amb les normes generals que ha promulgat el nou Dret Canònic. A més, es tracta de com revitalitzar la pròpia vida religiosa, de quina manera fer més dinàmic l'apostolat, sempre amb visió de futur; també s'estudien les prioritats de la societat i, sobretot, el propi carisma que, en les Dominiques de l'Ensenyança, és l'educació del jovent.

Per tot aquest treball, les religioses reunides, comptaren amb l'ajut i l'assessorament d'un altre dominic, el pare Gangoiti, professor de Dret Canònic a Roma.

Missatgeres de pau i esperança

El Capítol general de les dominiques reunides a Echarrri va concloure el dia 14 d'agost. Una de les assistents confessa: "Davant del Senyor, ens hem lliurat al nostre treball de moltes hores i dies. Li hem ofert els nostres anhels, les nostres inquietuds i gran il·lusió de ser per al món missatgeres de pau i esperança. Volem oferir a infants i a joves, la nostra vida pobra, senzilla i joiosa".

Les Dominiques de l'Ensenyança tenen casa a Espanya i a Sud-amèrica. A Catalunya regenten col·legis a Barcelona, Vic, Calaf, Vallirana i Tarragona. El seu noviciat de Pamplona s'ha enriquit últimament amb noves vocacions de joves que volen viure el carisma de l'educació de la joventut, des d'una òrbita cristiana.

M.ª Angeles Yerro

PERE ROVIRA

GRANS VINS I BRANDY

Col·labora amb la nova
campanya de JUSTÍCIA I PAU.

Demana informació a: Justícia i Pau
Rivadeneira, 6, 10è.
Barcelona · 6
Tel. 317 61 77

"Qui vol bastó sempre en troba ocasió"

El bastó és un dels estris més antics al servei de la Humanitat. Aquells avantpassats nostres, valents i fornits, devien manejar com aquell qui res, bastons com l'as de bastos per deixar al seti la cucafera de torn. Sens dubte, el bastó servia també per anar a passeig i per caçar bolets; però ja s'endevina que aquest ús pacífic del bastó era perquè el repòs del guerrer no el portés a perdre'n la manya i la traça. Tan lligat estava el bastó a les bastonades, i tan perdurable era en la memòria històrica de l'home el rol del bastó que, a l'edat mitjana encara es donava el nom de bastó a la llança, l'espasa, l'atxa i la daga. Encara avui, bastons tan eminentes com ceptres reials, bàculs, vares de mariscal, de batlle i fins i tot la batuta dels directors d'orquestra són expressió de comandament, d'autoritat i de domini.

Jo no sé el perquè, tots els qui manen s'han mirat sempre amb bons ulls el bastó. ¿Serà que el poder de l'autoritat pateix de feblesa innata? ¿Què l'home és tan rebel i rebec que no entra en raó sinó a cops de bastó? ¿Què l'autoritat, embogida, en lloc de servir vol ser servida, i picant a tort i a dret, intenta subjugar si us plau per força la llibertat i la raonabilitat de l'home? No ho sé. I, tanmateix, és tan bonic allò de "la teva vara de pastor m'asserena i em conforta".

Diuen que hi ha hagut persones amb serioses aspiracions a la santedat que, amb coratge d'esperit, es bastonejaven a sí mateixos per tal de mantenir serenes passions massa aprivades o dominar novament les desbridades. En aquest cas, el bastó com la pedra de sant Jeroni era una eina al servei de l'ascesi. Aquella gent anaven al gra, sense contemplacions. No sé de cap psicòleg, psiquiatra, psicoanalista i altres professionals d'aquesta corda

que hagin tingut el coratge de receptar una sessió diària de xarop de bastó al client carregat de romanços o al carregat d'ínfulles. S'ha blasmat justament la pedagogia del bastó, i segons la premsa, àdhuc en els nostres dies són molts els infants i les persones maltractats a cops de bastó; però no s'ha ponderat prou la gravetat de deixar l'home sense pedagogia. Quan no hi ha finalitats transcendents ni camins per assolir-les, l'home se sent amorrat i perdut.

I és que, des de la tranca a la batuta, n'hi ha de moltes menes de bastons: de fusta, de bambú, de pagès i de senyor amb pirrosa i virolla. El millor bastó per a fer camí recte, el més sincerament fidel, és la pròpia consciència. I és aquest xarop que ella destil·la que cal beure's sense escarafalls. Tan de bo que des de la joventut a la vellesa fos ella el bastó en què repenjar-nos.

El refrany, però, es refereix al batisser, amic de batusses, i al bastoner que fabrica bastons per bastonejar els altres. Són busca raons empedreïts, sempre a punt a jugar amb la vara de freixe, i no precisament com hi juga una majorette. El tarannà de consum i de confort de la vida moderna ha consumit també la nostra equanimitat i ha instal·lat confortablement l'agressivitat al cor de la nostra vida. Convertir la vida en un esbojarrat ball de bastons és una reculada i una vergonya.

Els irresponsables permanents cercabregues i els incansables nyic-i-nyac, ocasionadors a manta d'inútils enqueriments, hauríem de comminar-los com a possessos a ser apallissats fins a la conversió pel bastó de llur pròpia consciència, moguda pel seny i per la gràcia. Déu ho fes! El món, quina bassa d'oli!

Xesc Soliu

GIRONA

A Banyoles es trobaren els capellans de parroquies rurals per tractar d'aquest lema:

"Què fem amb la gent del nostre poble?"

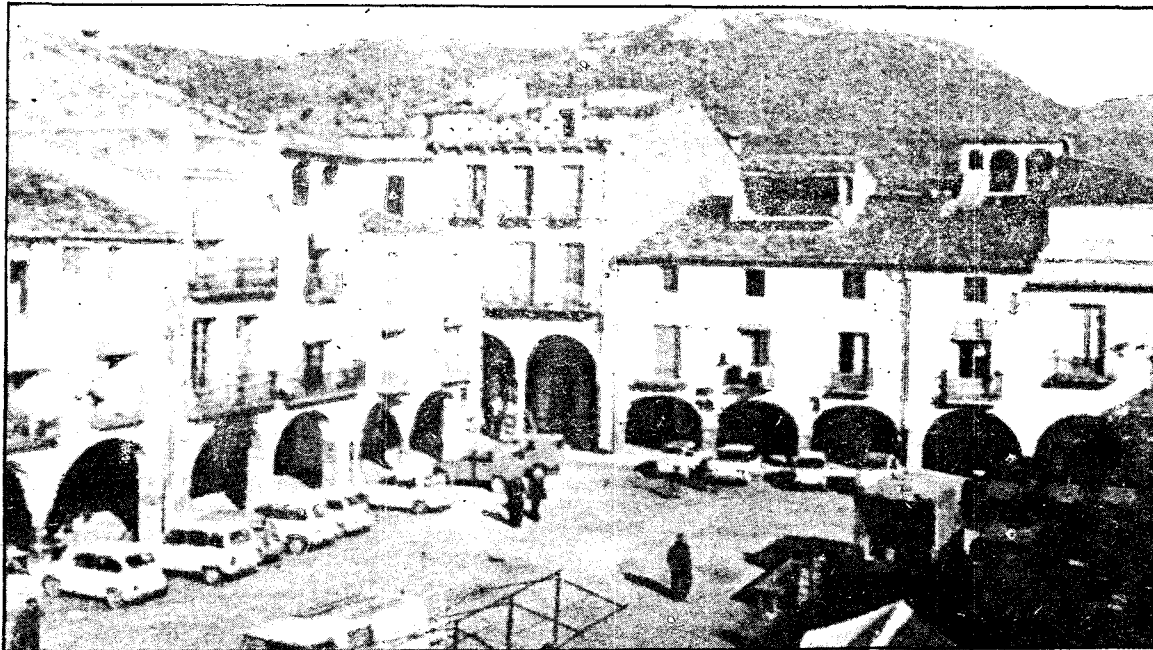
BANYOLES.— El dia 25 de setembre tingué lloc a la Casa Missió de Banyoles una trobada de capellans de pobles o parròquies rurals, organitzada per la Consiliaria Diocesana del Moviment de Cristians de pobles i comarques de Catalunya. La Jornada pretenia oferir als assistents una ocasió per compartir les seves vivències personals, tot jutjant-les des de la Fe i el ministeri pastoral.

A dos quarts d'onze del matí tingué lloc la presentació de la Trobada i a les onze començà el treball per grups. Aquest treball se centrava en dues qüestions principals: "a) Què fem amb la gent del nostre poble?; b) Expliqueu com, d'aquesta manera, creieu que fem parròquia."

A dos quarts de dues hi hagué el dinar i a les tres de la tarda mossèn Joan Batlles, director del Centre d'Estudis Pastorals de les Diòcesis Catalanes, féu una valoració pastoral del treball realitzat el matí pels participants en la Trobada. Finalment a les cinc de la tarda se celebrà la cloenda en la qual el bisbe de Girona, monsenyor Camprodon, dirigí unes paraules als presents, animant-los a tenir bona cura dels fidels que viuen en les parròquies rurals.

Homenatge al rector d'Arenys de Munt

El diumenge, 16 de setembre, la

Com, i de quina manera, es fa parròquia, és una de les preocupacions dels capellans rurals gironins

comunitat parroquial d'Arenys de Munt rendí un homenatge popular al seu rector mossèn Gelpí i Català, amb motiu de complir-se els 50 anys de sacerdoci. A més, mossèn Gelpí porta ja gairebé trenta anys al front d'aquesta feligresia i és conegut i estimat de tothom.

A les onze del matí se celebrà una missa solemne, cantada per la Coral del Remei. A continuació tingué lloc una vetllada musical en la qual actuaren la Coral infantil, Els Rossinyols, i l'Esbart Dansaire del Centre Moral de la vila.

Ordenació de tres diaques

El propassat diumenge, dia 30 de setembre, tingué lloc l'ordenació de tres joves diaques de la diòcesi de Girona a l'església del Seminari Conciliar. La cerimònia fou celebrada pel bisbe de la diòcesi, monsenyor Jaume Camprodon, a les cinc de la tarda, omplint-se el temple de familiars i amics dels nou ordenats.

Es tracta de mossèn Josep Casellas, natural de Franciac; de

mossèn Josep-Lluís Muñoz, natural de Blanes; i de mossèn Enric Roura, natural de Maçanet de Cabrenys. Tots ells ja han acabat els estudis de Teologia i ara exerciran el ministeri diaconal a les parròquies de Sant Narcís de Girona, Sagrada Família de Figueres i Roses, respectivament.

Restauració de la capella de la Font Moixina

El bisbe de la diòcesi, monse-

nyor Jaume Camprodon, presidí el diumenge, 23 de setembre, la inauguració de les obres de restauració de la capella de la Mare de Déu de la Salut de la Font Moixina, situada ben a prop d'aquest paratge olotí tan conegut. Els actes començaren a les onze del matí amb una missa concelebrada pel prelat i el rector de Sant Esteve d'Olot, mossèn Emili Montal, i tot seguit hi hagué una ballada de sardanes.

Durant l'audiència es procedí a la subhasta d'una dotzena de quadres donats gratuïtament per artistes olotins a fi de recollir els diners necessaris per pagar les despeses. La capella resultà petita per acollir els centenars de devots de la Mare de Déu de la Salut de la Font Moixina que acudiren a la festa.

Inauguració de la capella de la Mare de Déu de la Romeria

El mateix diumenge també tingué lloc la inauguració de les reformes efectuades a l'ermita de la Mare de Déu de la Romeria de la parròquia de Mieres. El Vicari General de la Diòcesi, mossèn Xavier Xutglà, celebrà la missa a les onze del matí amb assistència de nombrosos fidels.

M.C.

Nomenaments al bisbat de Girona

Monsenyor Camprodon es lamenta de l'escassetat de sacerdots

GIRONA.— El Bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon, ha signat els següents nomenaments de sacerdots per a ocupar altres tants càrrecs pastorals:

Llic. Jaume Julià i Vidal, Degà d'Estudis del Seminari Diocesà.

Mn. Benet Galí i Johera, Delegat Diocesà del Servei d'Orientació Vocacional.

Mn. Joaquim Giol i Aymereich, Consiliari Diocesà del Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians (M.U.E.C.).

Mn. Joaquim Pla i Gallart, Consiliari Diocesà de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi.

Mn. Pere Hugas i Oliveras, Rector de Bell-lloc d'Aro.

Mn. Josep Sarola i Serra, Rector de Sant Miquel de Pineda i Sant Iscle de Colltort.

Mn. Josep Puig i Teixidor, Rector de Miànagues.

Mn. Narcís Tortós i Badia, Rector de Pujarnol.

Mn. Pere Bach i Fernando, Rector de Rocacorba.

Mn. Josep Barcons i Muntada, Rector de Pals, Torrent i Sant Feliu de Boada.

Mn. Eugeni Serra i Sala,

Rector de Sant Climent Sesebes, Espolla, Mollet d'Empordà i Masarac.

Mn. Benet Galí i Johera, Rector de Sant Esteve de Llémna, Sant Martí de Llémna, Granollers de Rocacorba, Sant Aniol de Finestres i La Barroca.

Mn. Isidre Puigmitjà i Pujolràs, Rector de Santa Susanna del Mercadal de Girona.

Mn. Manuel Gil i Garcia, Rector d'Anglès.

Mn. Josep Taberner i Vilar, Rector d'Albons, Viladamat, Empúries i Montiró.

Mn. Ignasi Forcano i Isern, Rector d'Arenys de Munt.

Mn. Josep Gispert i Molinas, Rector de Santa Maria de Pineda de Mar i Sant Pere de Riu.

Mn. Pere Artigas i Reverter de Sarrià de Ter.

Llic. Jaume Julià i Vidal, Rector de Riudarenes i L'Esparrà.

Mn. Salvador Testart i Jordi, Rector de Domeny.

Mn. Vicenç Carbó i Cañigüeral, Rector de Sant Salvador de Girona.

Llic. Manuel Seco i Colvillo,

Rector de Vilajuïga, Palau Sa-verdera i Pau.

Mn. Xavier Ferrer i Mir, Rector de Cadaqués.

Mn. Sebastià Congost i Coll, Rector de Vilanova de la Muga i de Pedret i Marzà.

Mn. Josep Pujol i Esteve, Rector de Riumors.

Mn. Josep M^a. Fàbrega i Casademont, Rector de Camallera, Vilaür i Saus.

Dr. Josep M. Jordà i Aymereich, Rector de Sant Esteve de Guialbes i Encarregat d'Olives.

P. Jaume Rigall i Pujol, O.F.M., Rector de Fonteta, Sant Climent de Peralta, Sant Pol de la Bisbal i Fitor.

Llic. Pere Bellvert i Morente, Vicari de Sant Esteve d'Olot.

P. Antoni Florit i Rotger, S.D.B., Vicari de Santa Eugènia de Girona.

Llic. Josep M^a. Tor i Malagelada, Capellà de l'Hospital de Santa Caterina de Girona.

Mn. Salvador Testart i Jordi, Capellà de l'Hospital Geriàtric de Girona.

Mn. Zeferí Borrat i Sala, Capellà de la Residència d'Ancians de Sant Feliu de Guíxols.

Llic. Joan Babures i Noguer, Vicari del Mercadal de Girona.

Elecció d'arxiprestos

A l'ensem el sr. Bisbe ha publicat un decret, convocant eleccions per a renovar els arxiprestos de la diòcesi que acabaren llur mandat el propassat dia 30 de setembre. El decret preveu que els capellans de cada arxiprestat presentin una "terna" amb els noms dels que escullin com a possibles candidats.

La llista fou presentada al Bisbe per ordre alfabètic i sense constar-hi el nombre de vots obtinguts, abans del dia 24 de setembre. Després, el Bisbe designarà i anomenarà arxiprest aquell que cregui més idoni d'entre els presents.

Monsenyor Camprodon aconsella que "es triï una persona que tingui qualitats de direcció; que sàpiga escoltar i recollir les aportacions dels companys de cara a unes conclusions pràctiques; que sigui capaç de crear unitat i d'ajudar-vos en la vostra vida personal i en l'acció pastoral".

Recorda que "la manca progressiva de capellans, sigui per l'escassetat sigui per l'edat, fa més patent encara la necessitat de complementar-se els uns amb els altres a l'hora de l'acció pastoral".

Per això, diu que "s'imposa allà on encara no hi sigui, una distribució de responsabilitats entre els capellans d'un mateix arxiprestat, que es complementin i, en el seu conjunt, que cobreixin les necessitats pastorals del sector". I afegeix que "la missió que té l'arxiprest és la de promoure i coordinar l'activitat pastoral comuna a l'arxiprestat, convocant i dirigint les reunions mensuals de treball".

La diòcesi de Girona té actualment un total de 24 arxiprestats, després d'una reestructuració feta fa una dotzena d'anys. Abans els arxiprestos eren els rectors de les parròquies que figuraven com a capital del mateix arxiprestat. Ara, en canvi, no hi ha pròpia capital d'arxiprestat i, en tot cas, sovint l'arxiprest és el rector d'una altra parròquia.

M. Caballé

Parla Sofia Capafons, una centenària de Traiguera

“Creure en Déu ha estat la força del meu viure”

TRAIGUERA.— Sofia Capafons Balaguer és una dona baixeta, soltera, que ha viscut sempre a la vila de Traiguera, del Baix Maestrat i que ha estat notícia: el 14 d'aquest setembre ha fet cent anys. Fa poc se li va morir un germà de 94 anys i en té un de 91, amb el qual viu.

Aquests dies ha desfilat per casa seva tota la gent del poble. I a les festes majors va ser motiu d'un homenatge al qual no hi va faltar un telegràma de la reina Sofia adherint-se a l'acte i felicitant la centenària.

Com que no és massa freqüent poder parlar amb una persona de tants anys i tan ben conservada (té perfecta lucidesa mental i va a l'església per les seves cames), transcrivim el diàleg als lectors de **Catalunya Cristiana**:

—Sofia, ¿ho sap cert que farà cent anys?

—Això diuen els de casa, els quals són els qui duen la comptabilitat.

—¿Quin és el secret per fer tants anys?

—No li puç respondre. Nostre Senyor ho sap. Creure en Ell m'ha donat molta força per viure.

—¿Quin tipus de vida duu?

—M'alço una mica tardet, menjó de tot, encara que li haig de dir que la carn no la tasto mai, lleigeixo aquests llibrets de devoció, rego les flors del balcó, estic al carrer a la fresqueta, em gito prou tard...

—¿No li fa mal res?

—De xiqueta he tingut el cap poc valent.

—¿Es pren alguna medicina?

—Abans, alguna pastilleta per a la tensió quan em notava el cap

tèrbol... Però en tot aquest estiu no me'n he pres cap...

—Em van dir que l'altre dia va entropessar amb el "bordillo" i no es fa fer res.

—En això de les caigudes he tingut molta sort. Fa uns anys vaig caure a les escales i tampoc no em vaig fer res.

—¿Té bona vista?

—Les lletres grans les lleigeixo molt bé i ben depressa.

—Deu mirar la tele...

—No em xoca massa. La tele bona sí que la veig. Però aquests "despojos" que ara trauen... ¡Tot són cames! Igual que les xiquetes que passen pel carrer: ¡i tot són cames!

—¿Està contenta de la vida?

—Sí. He tingut molt poques malalties, m'ha agradat l'església, he tingut sempre la companyia dels de casa...

—¿Recorda moltes coses de la seva vida?

—I tant. Per exemple em recordo de quan el meu germà va anar a la guerra...

—Es refereix a la guerra de Cuba ¿no?

—Sí. Sempre esperàvem carta d'ell. Jo veia la mare parlar amb les mares dels xics que servien allí. Quan va tornar, el vam anar a rebre a Vinaròs. Estava tot desvalgut, sense cap diner, amb una fam...

—¿Pensa vostè que avui es viu millor?

—Massa descuidats en això de la fe, això em sembla. Encara que avui es menja més bo: quan era petita, molt de pa amb figues. Però això que veus a la canalla anar pel carrer a altes hores de la nit...

—Sofia, ¿com voldria que fos el món?

—Jo ja me'n vaig d'aquest món, i si sabés cert que faré cap allí, a la companyia de la Mare de Déu, no em doldria anar-me'n.

—Però ¿vostè no voldria que el món fos millor?

—Clar que sí. Fa falta molta religió. En això hem de posar tots més interès si volem anar pel bon camí.

—Sofia: vostè va néixer, segons veig a la partida, el 14 de setembre de 1884. Ja té cent anys. ¡D'avui en molt anys!

Daniel Llatje

Orde franciscà

Cinc joves professaren al convent de la Bisbal

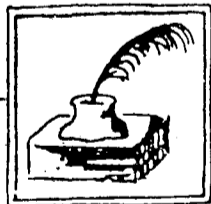
EL BISBAL D'EMPORDA.— El dia 15 de setembre i en l'església del convent-noviciat dels framenors de Catalunya, professaren el vots religiosos cinc joves: Xavier Garcia, Joaquim Recasens, lu Fornesa, Agustí Boadas i Josep Llopart.

Manifestaren el seu compromís de vida religiosa davant del provincial dels franciscans, fra Vicenç Modrego, acompanyat a l'altar per la celebració solemne de l'Eucaristia, d'un grup nombrós de sacerdots de l'orde i de la diòcesi de Girona. A la festa assistiren els familiars dels neo-professors com també un estol de fidels, entre els quals no mancà nois i noies, amics dels que ara s'han integrat l'orde de sant Francesc d'Assís.

En la fotografia, els nous franciscans en el claustre del bell monestir de la Bisbal d'Empordà.

IMPROMPTU

Ha mort un torejador

Quan ja havia escrit alguna cosa sobre la mort d'un torejador esdevinguda cinquanta anys enrera i que en aquells temps fou motiu d'abundants plors i d'inspiracions poètiques, vet ací que la premsa em porta la notícia de la tràgica mort d'un altre membre del gremi que si no tenia la fama d'aquell, havia meritat per assolir-la. Descansi en pau després de tanta brega.

Però em sembla que els de la "afición" haurien de meditar una mica sobre això que en diuen la "fiesta nacional", i que de tant en tant, i massa, es cobra una vida humana.

Moltes vegades m'he preguntat el perquè d'un espectacle cruent i poc civilitzat que ofereix el contemplar i aplaudir la torturada agonia d'un noble animal.

En l'espectacle es produeixen, certament, belles figures home-bèstia. Però hi sobra el rerafons de mort i de tortura que no pot acreditar a cap poble.

Oriol Camps

Finestrall de la Caritat

L'atur engendra fam

L'atur està engendrant gana. Moltes de les famílies que venen a Caritas viuen fins a extrems increïbles les situacions derivades de la falta de feina.

Els seus problemes són cada cop més greus y més gran la distància que els separa dels mínims d'un benestar social.

Mentrestant, d'altres viuen en el remolí de la societat de consum i no volen renunciar a aquest ritme frenètic que els capbussa en un món de miratges de felicitat.

I nosaltres ¿de quin cantó estem?

277.- Mare vídua de poc, amb quatre fills, el gran de 20 anys, fa el servei militar, el petit té 7 anys. Mentre espera que li paguin la pensió li calen 35.000 ptes.

278.- Família en atur, el pare paleta, amb cinc fills entre 20 i 10 anys. Per a despeses de l'habitatge necessita 20.500 ptes.

279.- Matrimoni amb un fill de 4 anys. Ell és malalt mental. La dona no pot treballar. Per al pagament del lloguer necessita 15.000 ptes.

280.- Esposa abandonada del marit, amb quatre fills d'11, 8, 6 i 4 anys. Eventualment treballa en feines domèstiques. Necessita 30.000 ptes.

281.- Cap de família amb treball eventual. Té dos fills de 5 i 1 anys. S'ha

endarrerit en el pagament del lloguer i necessita 23.640 ptes.

282.- Mare amb dos fills petits i sense feina. El seu pare, invàlid i amb una petita pensió, els ha recollit. El marit l'abandonà. Per a aliments dels nens li calen 25.000 ptes.

283.- Pensionista per invalidesa. Té un fill únic en atur. Li urgeix l'arranjament de l'habitatge que puja 22.645 ptes.

284.- Peó en atur amb tres fills de 13, 10 i 7 anys. Evitaria el desnonament amb 32.000 ptes.

285.- Senyora de 73 anys, vídua i malalta, cobra una petita pensió. Li cal una pròtesi dental. Per completar-ne l'import li fan falta 10.000 ptes.

286.- Cap de casa greument malalt que li falta una cama. Té tres fills de 19, 17 i 13 anys. Els dos grans encara no han trobat la primera feina. Necessita

28.828 ptes. per pagar endarreriments.

287.- Matrimoni amb tres fills de 6, 5 i 1 anys. El marit malalt. Evitaria el desnonament amb 31.507 ptes.

288.- Pensionista per invalidesa amb quatre fills petits. Deu rebuts de gas i aigua que liquidaria amb 30.000 ptes.

289.- Esposa abandonada del marit amb dos fills d'11 i 8 anys. S'ha endarrerit en el pagament del lloguer. Puja 25.000 ptes.

290.- Nen de 14 anys sord-mut. És el tercer de set germans. Necessita un audífon que puja 23.000 ptes.

291.- Matrimoni amb cinc fills de 10 a 3 mesos. Per causa de l'atur s'ha endeudat i necessita 15.000 ptes.

292.- Senyor sol i malalt. Cobra una petita pensió. S'ha endarrerit en el pagament del lloguer en 10.000 ptes.

Preguem els nostres lectors que vulguin col·laborar amb CARITAS, adreïn els seus donatius a: CARITAS DIOCESANA, Plaça Nova 1, Telèfon 301 35 50 Barcelona-2.

SOLSONA

Tot treballant per la unificació de les organitzacions juvenils

Les joventuts marianes s'aplegaren a Queralt

BERGA.— Organitzada per la UNIÓN INTERNACIONAL D'ORACIONES, de Barcelona, (que té la seu de Barcelona al carrer Villarroel, 10 principal 2.ª) es troba a Banneux, Bèlgica, on es va aparèixer la Mare de Déu l'any 1933, amb el títol de Verge dels Pobres— i de la qual és consiliari mossèn Miquel Rodríguez i Sala, tingué lloc aquesta I TROBADA DE JOVENTUTS MARIANES on, hi concorregueren representants de les joventuts d'algunes parròquies de Barcelona, com també de la mateixa ciutat de les obres: Grup Verge de Lourdes, Unió Seglar, Stat. Grignon de Montfort, Federació de Cristians de Catalunya i la coordinadora d'Hora-3, a Berga Maria Mercè Molins, la qual féu la salutació d'arribada i participà en les discussions de les ponències.

Aquestes foren dues: MARIA I ELS JOVES —amb els temes de: la devoció a Maria en la joventut, manera de practicar-la, contra el permissivisme, la virtut vexada i una línia, G. de Montfort— i UN MINIM D'INFRAESTRUCTURA. En aquesta darrera es quedà d'acord per celebrar la segona Trobada el 15 de setembre del 1985, en un santuari maria, que no es determina. Fou present en la discussió d'aquesta segona ponència el Delegat Diocesà d'Apostolat Seglar de la diòcesi de Solsona, mossèn Ramon Alzina —que celebrà també la missa al santuari— al qual se li demanà la benedicció

Els expedicionaris fan una aturada en un moment del viatge.

del Sr. Bisbe de Solsona per les conclusions de la I TROBADA —després de la qual seran publicades—.

Fou, per demés, una jornada de molta alegria i satisfacció pels joves assistents, tant per la TRO-

BADA en sí, com pel paisatge tant esplèndid de Queralt i per les emocions del dia, com per exemple el dinar de germanor a la Font Negra, i les visites a alguns llocs de la bulliciosa ciutat de Berga.

Una de les idees que mogué la

UIO a celebrar aquesta I TROBADA fou, a més d'anar-se coneixent la joventut d'ideologia similar —com s'aconsegüí ja en la present, col.laborar en la iniciativa que el Sr. Cardenal de Barcelona exposà a Montserrat: la unificació de les

organitzacions de joventut, creient —així es va dir en la TROBADA— que una de les maneres és aprofitar el denominador comú de la devoció a la Mare de Déu...

Joan Ribera

El proper dia 12 d'octubre, gran aplec interdiocesà

El Dr. Moncadas crida a participar en la

trobada d'exercitants del Miracle

SOLSONA.— El bisbe de Solsona, Dr. Miquel Moncadas, ens parla de la V TROBADA INTERDIOCESANA D'EXERCITANTS, del proper 12 d'octubre, i ens diu que: "els qui hem practicat exercicis espirituals hem fet una experiència de Déu ben transcendental. D'entrada ens hem separat, ens hem retirat, ens n'hem anat al desert on Déu parla al cor de l'home. Però, de què ens hem separat? De què ens hem retirat i apartat? Certament de coses que ens destorben: de la boira i foscor que ens envolten i ens ceguen, dels falsos problemes, de lligams potser enganysos, del soroll, del rocs i cards que ofeguen la Paraula de Déu."

"Però és ben important afirmar que no ens separem mai del més important i vital. Evidentment no ens hem separat-com ho fan tants inconscients de la Paraula de Déu, que és el nostre interlocutor permanent, l'absolut, l'essencial, la

festa que dona sentit a la nostra vida."

Més endavant assegura: "No, no estem sols. Cal no estar sols. Els exercicis no són un moment de soledat, són un espai privilegiat per escoltar. Estem en contacte directe amb la Paraula del Senyor."

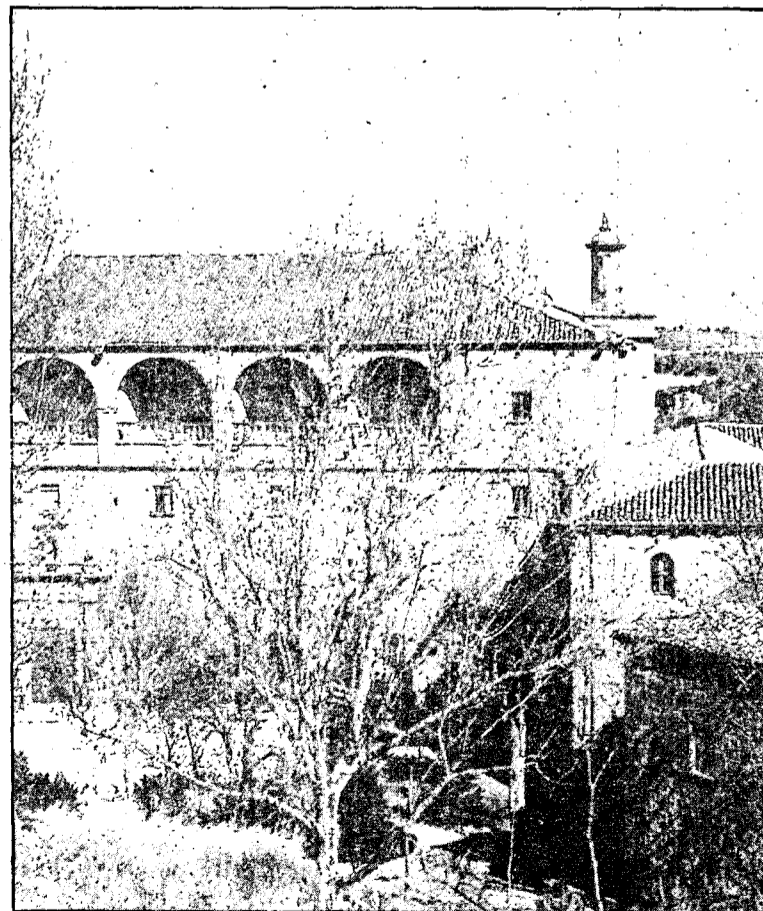
"I com sigui que no ens apartem de la Paraula de Vida, tampoc no ens segreguem de l'Església. Ara estem més que mai inserits en la comunitat que és l'Església de Jesús. Fem experiència d'Església de Jesús, fem una experiència comunitària per tal de viure amb més profunditat la nostra vocació joiosa de Poble de Déu cridat i enviat."

"Ens compromet més amb els altres"

Sobre el sentit del compromís afirma tot seguit que "molts es queden a casa i es diuen compromesos! Amb qui viuen comprome-

sos? Molts no escolten la Paraula de Déu i es diuen fidels. A qui escolten? Potser a ells mateixos. A qui són fidels? Molts segueixen el seu instint i resten amagats a segona o tercera fila, no volen ficar-se en el cercle del compromís, no volen passar a primera fila. Tenen por de donar la cara pel Crist. Això és covardia!

Finalment assenyalà el Dr. Moncadas el següent: "És normal que ara els autèntics exercitants us vulgueu trobar, us vulgueu retrobar en un aplec anyal al Miracle, un santuari que us recorda Maria, la verge oïdora de la Paraula de Déu, la gran fidel, la gran cristiana, la gran compromesa amb els altres en el Regne del Senyor. Cal anar-hi."

El santuari del Miracle serà, una vegada més, un focus d'espiritualitat compartida.

+ Miquel. Bisbe de Solsona

Visqué com a home, cristià i claretià

Mort del pare Josep M. Nolla, un claretià que dedicà la seva vida al jovent de Catalunya

SABADELL. — El proppassat dia 21 de setembre va morir a Barcelona, víctima d'un infart de miocardi, el claretià P. Josep M. Nolla i Gili. Tenia 79 anys, però el seu cos restava encara vigorós, i el seu esperit, ferm i agosarat, sintonitzava plenament amb els nous corrents de l'Església i del país. La seva vida sencera, com a bon fill del Pare Claret, no ha estat altra cosa que un intent apassionat de conjuminar aquestes dues fidelitats: a l'Evangeli i al poble. Ens ho demostra clarament la trajectòria de la seva vida. I ho saben, cor endins, centenars d'homes i dones als quals, sobretot durant els llargs anys d'estada a Sabadell, anà contagià, com a mestre infatigable, les seves pregoneres conviccions.

Una vida intensa

El P. Josep M. Nolla va néixer a Riudecanyes, al camp de Tarragona, el dia 5 de juny de 1905. Als 10 anys ingressà en la família claretià, on professà l'any 1921, a l'edat de 16 anys. Estudià la carrera sacerdotal a la ex-universitat de Cervera, i fou ordenat prevere el 23 de juny de 1929.

Tot just estrenat el seu sacerdoci, i previ un any de preparació al ministeri a Aranda de Duero (Burgos), als 25 anys fou nomenat director del col·legi que llavors tenien els claretiàns a la Selva del Camp. Dedicat, després, a la formació de joves seminaristes a Cervera, fou sobretot a Sabadell on, a partir de 1934, s'escolà la major i millor part de la seva vida apostòlica, principalment entre el jovent de la Congregació Mariana.

Promogué especialment la cate-

quesi, la pastoral litúrgica (la seva Eucaristia dominical era retransmesa per ràdio), la formació de grups i la direcció espiritual. Entusiasta proclamador de la Paraula, no parà fins a veure realitzada la seva mèria d'una edició, ben econòmica i amb llenguatge popular, del Nou Testament. Ho posen de relleu, en el pròleg, els mateixos traductors: "Es deu un molt especial reconeixement al P. Josep M. Nolla, perquè aquesta traducció no s'hauria fet sense la seva santa tossuderia".

Alhora participà, a Sabadell mateix, en iniciatives culturals, intervenint, entre d'altres coses, en la fundació de la Joventut de la Faràndula. Per altra banda, la seva visceral fidelitat a Catalunya i les seves institucions queda palesa amb la presència, al seu enterrament, de l'Honorable President del Parlament de Catalunya, Sr. Miquel Coll i Alentorn. L'Eucaristia, concelebrada per més de 50 sacerdots, fou presidida pel seu propi germà, Dr. Vicenç Nolla. En l'homilia, el provincial dels claretiàns de Catalunya, P. Jordi Pijoan, resumia així el tarannà del P. Josep M.:

"El P. Nolla, ferm i de pregoneres conviccions, visqué com a home, com a cristià i com a claretià, amb intensitat i sense defallences. Fins i tot algun cop podia semblar que s'excedia en impaciències santes o enuigs sagrats, els quals eren fruit de la seva vigorosa personalitat."

El seu llegat, la fe

El dia 19 de juny d'enguany, els seus amics de sempre volgueren

homenatjar el seu vell "forjador" aplegant-se al seu entorn en una celebració eucarística càlida i festiva. L'homilia que els adreçà, esdevé un autèntic testament espiritual:

"D'aquesta trobada jo no en sóc de cap de les maneres el protagonista. No, no en sóc res més que el pretext. M'hi he prestat per vosaltres, perquè els protagonistes ho fossim tots. Que n'és de bonica la 'vida-vida', l'espontaneïtat. La nostra amistat era una cosa viva, i només li calia l'espurna perquè la flama prengué i es manifestés esclatant. Aquí, res d'artifici. Si n'hi ha de vida oculta, a Sabadell! Sabadell té recursos, té ressorts encara amb empena per endegar ciutadania sana i assenyada..."

"No em féssiu mirar endarrera, si us plau, no m'hi féssiu mirar ni que fos per a recrear-nos-hi amb records bonics que ens i xuclessin. D'aquells avis que viuen de records, no en voldria ser. Ajudeu-me, sí, a mirar endavant. Que viure és avançar sempre pel camí de la il·luminació de la sorpresa que ens espera a la cantonada. I ara, la meua etapa, l'etapa que tinc al davant, és aquella en la qual sense fe tot s'apaga i, amb l'Evangeli a les mans, tot s'il·lumina. En què sense fet tot és una posta i, amb fe, tot és alba del NOU DIA que s'acosta de prop. Deixeu-me-la viure, i sempre renovada amb tota la il·luminació, la FE que, com a do gratuït de Déu, he viscut sempre, prou ho sabeu. Deixeu-me-la viure, com sens dubte la va viure la Mare de Déu, la seva fe POST-PASQUAL, de la gran il·luminació..."

Jordi-Joan Català
(Claretià)

A Cambrils, el dia del retorn de l'exili del cardenal Vidal i Barraquer.

Massa marededéus per als catalans?

Cada any, pel 8 de setembre, festa de les "marededéus trobades", penso el mateix: ¿Haurem, avui, de fer un esforç cristià —i català— per trobar i retrobar la Mare de Déu i Mare dels homes, perquè potser l'hem perduda?

Un any, en tal diada, em trobava a Queralt on vaig saludar al qui jo en dic "Papa de Queralt", mossèn Ballarín. Aquell jorn vaig contemplar llarga estona la Verge que somriu, Patrona del Berguedà. La imatge em féu pensar algunes coses relacionades amb la Mare de Déu, la dels catalans, la "nostra".

Vaig recordar haver llegit, fa uns anys, en un periòdic l'esverament i el trasbals que hi hagué en alguns sectors, que s'escandalitzaren de la paraula del papa Pius XII quan va proclamar el dogma de l'Assumpció de Maria on cos i ànima al cel. En alguns llocs d'Anglaterra, d'Alemanya i també de França, Suïssa i Holanda, ho van rebre amb senyals de desil·lusió i desacord. Es va sentir una veu que

deia: "En nom de la veritat bíblica, més encara en nom de la veritat pura i simple, hem d'oposar a aquesta afirmació de l'Assumpció de Maria un 'no' categòric". I amb aquesta actitud feien més profund l'esvoranc de l'heretgia en què es troben des de segles. Assenten els seus cops a tota veritat dogmàtica per pur racionalisme, que no pot ser mai una llum que orienti els homes vers la religió. Negant la Immaculada, després l'Assumpció, ara la Virginitat, associen tots els dogmes de l'Església, de la qual no deixarien ni una sola de les veritats marianes, que són l'aurèola més rellevant, no solament de Maria, sinó de la persona adora-ble de Jesucrist. Sobren raons i falta amor.

També vaig pensar, tot contemplant la imatge, que no unes línies, sinó tot un llibre (un missal) ens caldria per esmentar els temples, les imatges, les festivitats, les pràctiques de pietat dels segles cristians en honra de Maria

Assumpta al cel en cos i ànima. I si valgués el sentit comú dels cristians diríem que és cert que Maria és al cel en cos i ànima, perquè el seu Fill, que ho podia i ho volia fer, la va prendre al seu costat en el Regne eternal. La iconografia d'aquest misteri és una de les més populars. La "Koimesis" dels grecs i la "Dormició" dels temples occidentals del Cristianisme és una de les representacions més familiars al poble cristià. L'artista que ho plasmà a Sens (França) envoltà Maria d'àngels que la prenen al cel, mentre els apòstols contemplen encisats aquella visió: L'Assumpció de Maria en cos i ànima al cel. Aquesta visió fou la que precisament em donà llum dalt a Queralt per veure en Maria una dona universal de cap a peu, no solament aquella joveneta del taller de Natzareth, una jueva i prou. Jo crec que, per exemple, els catalans més que entretenir-nos a contemplar imatges de diferents indrets de la regió (la de Núria, la de Montserrat, la de Queralt...)

hauríem de crear una única imatge de Maria: la de la perfecta "dona santa catalana", i aquesta imatge l'hauríem de gravar en la nostra mentalitat per tota la vida; la imatge de la dona perfecta, la que podríem anomenar "LA BEN PLANTADA DELS CATALANS", mirall de totes les dones de Catalunya, amor de tots els fadrins, anhel de tots els infants. Malgrat la vestís amb els "jeans" de tantes noies dels nostres dies. Res no importa.

Vaig pensar, allà dalt, que tal vegada els catalans tenim massa marededéus i estem mancats de l'única, la universal, la del cel que fa de soplug de la nostra terra, (no de la jueva), i que el plorat Sant Pare proclamava solemnement aquell 1 de novembre de 1950...

Tal vegada caldria encendre un llantió de menys a la de fusta que somriu i un de més a la del cor, a la del model de la dona catalana.

A Terra Santa, hom es mira els arbres amb esguard dife-

rent. L'alzina et recorda Abraham, la ginesta t'evoca Agar i Ismael i Jeremies, la vinya et suggereix comparacions de Jesús, els camps de blat són tots Eucaristia...

Cada planta que veus és com un joc d'endevinalles: de seguida penses: on se'n parla a la Bíblia? I, en tornar a casa i trobar-les també aquí, els dones un nou significat. La naturalesa ens parla de Déu, però també, amb un nou llenguatge de la Paraula de Déu. Si mai tenia un jardí, hi posaria totes les plantes bíbliques que pogués.

Però una, més que cap, no hi mancaria: el violer.

Puix jo crec que Maria és això: una viola de jardí o potser millor encara, boscana. La dona senzilla, la fadrina rural que va a la font, al safareig, a la botiga de compres.

I... ¿per què no? Al ball de l'envelat per la Festa Major. La viola més ben plantada de Catalunya.

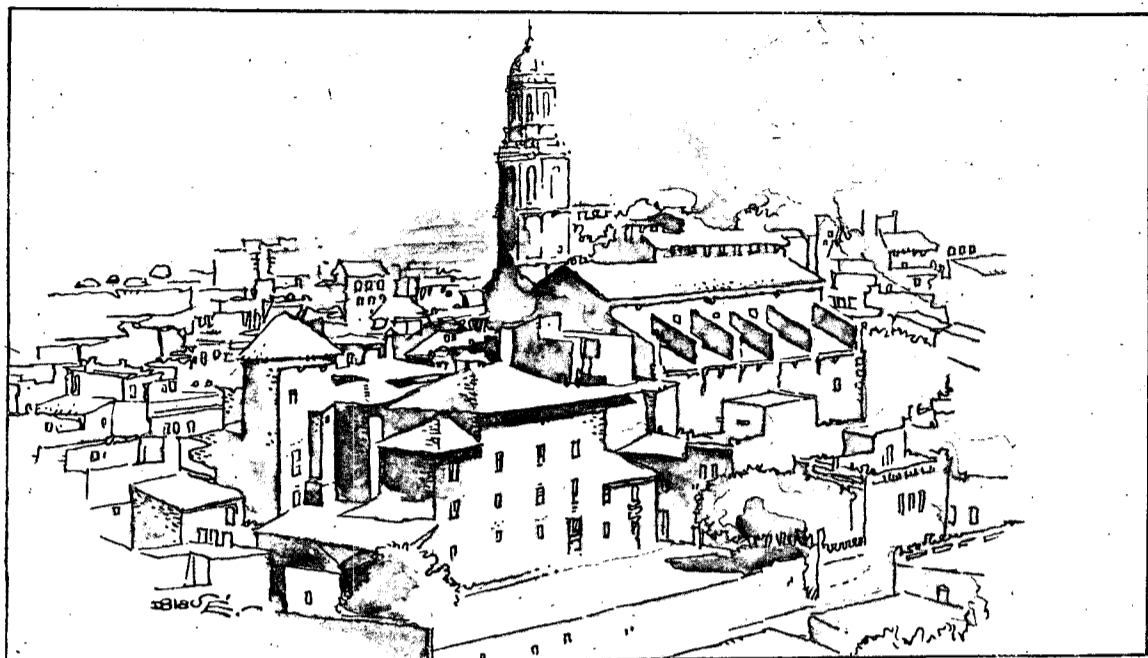
Josep Picas i Pons

MADRID

Segons un informe de la Conferència Episcopal

Les transmissions patrimonials dedicades

al culte o a l'apostolat, no pagaran impostos

"Les transmissions patrimonials, són exemptes de l'impost sobre transmissions quan els béns que s'adquireixin siguin destinats al culte, a la sustentació del clergat, al sagrat apostolat o a l'exercici de la caritat". Així es dedueix de l'informe que la Gerència de la Conferència Episcopal Espanyola ha enviat recentment a tots els bisbes d'Espanya sobre els beneficis fiscals previstos en l'ordenament jurídic fiscal espanyol a favor de les entitats eclesiàstiques. El text de l'informe, segons Europa Press, està dividit en dos apartats: impostos estatals i locals.

Pel que fa als impostos estatals, l'informe assenyala, a més a més del que fa referència a transmissions patrimonials, per a les quals s'haurà d'acompanyar certificat del bisbe de la diòcesi acreditatiu que el bé s'ad-

quireix per als fins indicats, el següent:

En els impostos sobre actes jurídics documentats són exemptes les entitats eclesiàstiques, en efectuar el que s'anomena "declaració d'obra nova"; és a dir, no cal pagar "drets reals" en fer l'escriptura d'un temple nou o d'una casa parroquial, construïts en un solar de l'Església o en escripturar noves edificacions per ampliar la casa parroquial o salons construïts per a l'apostolat o l'exercici de la caritat.

Impost sobre successions: quan una persona disposa dels seus béns mitjançant testament o donació, a favor de l'Església per a algun dels fins ja esmentats (culte, sustentació del clergat, apostolat o exercici de la caritat), l'entitat eclesiàstica hereva o beneficiària del testament o donació

no ha de pagar aquest impost. Això es basa, com tot l'anterior, en l'acord entre la Santa Seu i l'Estat espanyol sobre afers econòmics. Aquesta exempció ha d'invocar-se en l'escriptura i acreditar-se el destí mitjançant certificat del bisbe diocesà.

Béns de persones jurídiques

Referent a l'impost sobre els béns de les persones jurídiques, les parròquies i d'altres entitats eclesiàstiques menors no tenen obligació de presentar a Hisenda la declaració anual sobre el patrimoni ni de pagar l'impost sobre el patrimoni, segons l'acordat entre Església i Estat. L'impost general sobre tràfic d'empreses no han de pagar-lo a Hisenda les empreses subministradores de materials a l'Església, que està exempta,

segons l'article 34-B-3 del Reglament de l'impost general sobre el tràfic d'empreses, aprovat pel real decret de 19 d'octubre del 1981. L'Església també està exempta de l'anomenat "impost sobre el luxe" quan es tracti d'objectes destinats al culte.

Pel que fa als impostos locals, l'informe afirma, entre d'altres coses, que no tenen obligació de pagar contribució territorial urbana les esglésies, capelles, cases parroquials, oficines, dependències i edificis o locals annexos destinats a l'activitat parroquial; en la contribució territorial rústica, l'Església no està obligada al pagament d'aquest impost, sempre que els seus béns no tinguin ús de caràcter lucratiu. A la vegada, l'Església està exempta del pagament d'impostos i arbitris municipals sobre els solars no edificats que a vegades acostumen a establir els Ajuntaments, segons l'ordre del 20 de desembre del 1978, article 8, reguladora de l'impost sobre solars i en l'article 4 de l'ordre ministerial d'Economia i Hisenda del 29 de juliol del 1983.

Finalment, l'Església està exempta de contribucions especials, segons l'establert en l'apartat d, article IV de l'Acord Església-Estat sobre afers econòmics. No hi ha exempció per al pagament de taxes municipals: aigua, escombraries, clavegueram, llicència d'obres, etc. En l'impost municipal sobre increment de valor dels terrenys, l'Església i institucions eclesiàstiques són exemptes del pagament d'aquest impost en les transmissions d'immobles dedicats a activitats religioses, benèfico-docents, mèdiques, hospitalaries o d'assistència social.

Segons "Razón y fe"

La majoria de la joventut no és practicant

La revista dels jesuïtes espanyols "Razón y Fe" dedica el seu número doble d'aquest estiu a "La joventut espanyola avui". Pel que fa a la religiositat dels joves espanyols, afirma que trenta-quatre de cada cent joves espanyols entre quinze i vint anys són catòlics practicants; quaranta-cinc catòlics no practicants; un de cada cent pertany a una altra religió; cinc es diuen no creients; dotze indiferents i tres no contesten. Comparats aquests resultats amb els de la mateixa enquesta realitzada en els països europeus, l'índex de religiositat de la joventut espanyola és clarament superior a la mitjana europea, fins i tot comptant amb el fet comprovat que entre vint-i-cinc i trenta anys s'assoleix el mínim de religiositat.

Les dades sobre la naturalesa de les associacions a les quals els joves pertanyen són molt disperses, però les associacions religioses tenen actualment escàs relleu en les preferències dels joves, ja que la proporció dels que hi pertanyen oscil·la entre el sis i nou per cent. Un de cada cinc joves que es declaren catòlics està afiliat a una associació i un altre de cada cinc li agradaria fer-ho.

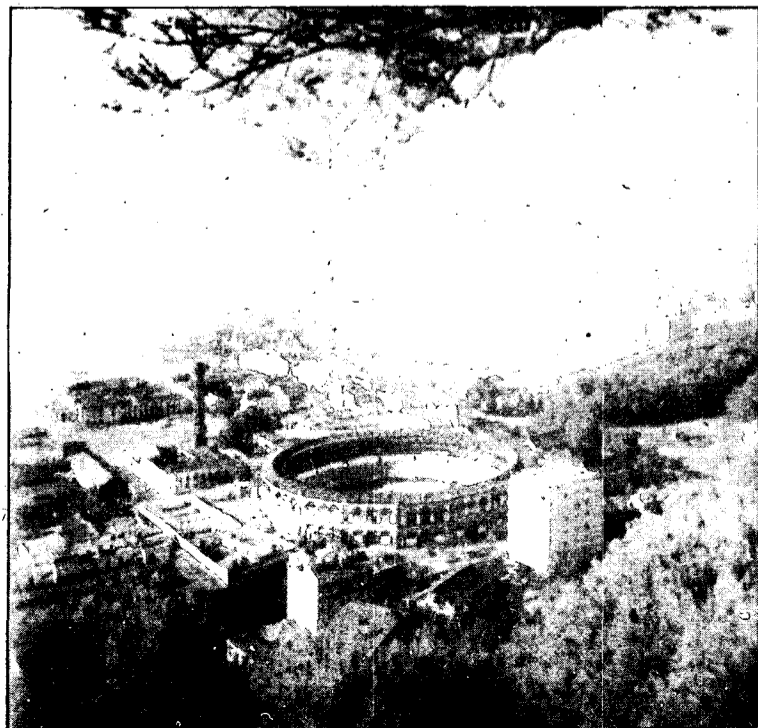
VALLADOLID

Setmana sobre el monacat femení

VALLADOLID.— Del 24 al 30 del passat agost, tingué lloc a Valladolid, en el Monestir Cistercenc de "Las Huelgas Reales", la XX Setmana d'Estudis Monàstics que versaren sobre el tema EL MONACATO FEMENINO, despertant un gran interès. Hi assistiren 160 semanistes de les dues branques benedictines: cistercencs i benedictins d'ambdós sexes i bon nombre de seglars que s'interessaven pel "fenomen monàstic". Totes les ponències previstes en el programa foren ben exposades. Hi assistiren també com a ponents, Dom Víctor Damzert, Abat Primat de la O.S.B. i Dom Jean Leclercq, O.S.B., gran coneixedor i gran erudit del tema monàstic. El monacat català s'hi feu present —desenvolupant les seves respectives ponències per la Gna. Regina Guberna. Gertrudis de Sant Pere de les Puel·les i la Gna. M.ª Montserrat Papiol cistercenc de Valldonzella. A més del P. Josep M.ª Soler, de Montserrat i el P. Alexandre Masoliver, de Poblet.

MÀLAGA

La catequesi, un dret dels creients i un deure dels pastors

MÀLAGA.— El bisbe de Màlaga, monsenyor Buxarrais Ventura, ha publicat un breu article sobre la Catequesi, en el full "Dia del Señor" del diumenge 2 de setembre, sobre el dret dels creients i el deure dels pastors a la catequesi prèvia als bateigs i casaments.

"Quan uns pares acudeixen a la parròquia per batejar el seu fill, o uns promesos per 'arreglar' els seus papers necessaris per a la boda, el sacerdot els indica que han de rebre una catequesi preparatòria. Alguns intenten alliberar-se d'aquesta preparació. Altre tant pot ocórrer quan els pares dels nens de Primera Comunió són invitats a assistir a reunions periòdiques organitzades per la parròquia. Més d'una vegada hem sentit expressions com aquestes: 'És que els capellans s'han tornat més exigents', 'ens posen impediments', 'cada dia ens compliquen més les coses', etc."

Una cosa és ben certa: per a tot sacerdot, humanament parlant, seria més còmode batejar o casar sense demanar res més, en menys de mitja hora; fins i tot donar la Primera Comunió sense dedicar tant de temps preparant els nens i llurs pares.

"Tots els sacerdots coneixen les paraules del papa Joan Pau II en el seu document sobre la Catequesi: «Teniu la seguretat que si la catequesi funciona bé a les diòcesis, tota la resta resulta més fàcil». Per aquest motiu els sacerdots donen cada dia més importància a la catequesi presacramental."

"Els saben molt bé que «tots els creients tenen dret a la catequesi i tots els pastors el deure d'impartir-la», perquè el do més preuat que l'Església pot oferir al món d'avui, desorientat i inquiet, és formar uns cristians fermes en l'essencial i humilment feliços en la fe. I això és la catequesi."

TURQUIA

Un astronauta fracassa en la recerca de l'Arca de Noè

ANKARA.— L'antic astronauta americà James Irwin ha fracassat altra vegada en la seva temptativa de trobar els vestigis de l'Arca de Noè sobre el mont Ararat (5.165 mts), a l'est de Turquia, segons ha anunciat l'agència semi-oficial Anatòlia. James Irwin tornà a la vall deu dies abans del fi previst per la seva expedició, després d'haver cercat en va els vestigis del vaixell que segons la Bíblia s'encaillà sobre l'Ararat en acabar-se el diluvi.

És el tercer any consecutiu que l'astronauta que arribà a la lluna el 1971 en el marc de la missió Apol.lo 15 fracassa en la seva recerca de "missioner de Déu". En el curs d'una conferència de premsa celebrada a Dogubayazit als peus de l'Agri Dagi, Irwin declarà que ell no donava crèdit a la "descoberta" de l'emplaçament de l'Arca feta per l'americà Marvin Steffins. Aquest últim havia pretès dies enrera a Ankara que ell l'havia trobat a 1.585 mts. d'altitud sobre l'Ararat en una porció de massís volcànic revelant la forma d'un vaixell de les proporcions de l'Arca donades per la Bíblia. Irwin també declarà que està convençut de trobar vestigis de l'Arca al cim de la muntanya.

ZIMBABWE

Clar posicionament dels bisbes de l'Àfrica austral

L'Església catòlica condemna l'"apartheid"

HARARE.— L'Assemblea inter-regional dels bisbes de l'Àfrica austral (IMBISA) ha posat en clar el suport de l'Església catòlica al progrés social i a la seva condemna del "apartheid", com també els límits de la seva col.laboració amb els Estats que es proclamen marxistes-leninistes.

Inaugurada en la missió de Chishawasha, a 20 quilòmetres de Harare, en presència del primer ministre de Zimbabwe Robert Mugabe, aquesta primera assemblea plenària de la IMBISA ha reunit 67 bisbes de nou països anglòfons o lusòfons (Àfrica del Sud, Angola, Botswana, Lesotho, Mozambic, Namíbia, Sao Tomé, Swaziland i Zimbabwe). També hi foren presents observadors de la Santa Seu i dels països veïns com Zàmbia i Malabo. El tema de la reunió era: "la doctrina social de l'Església i la seva missió profètica a l'Àfrica Austral", és a dir, segons un participant a IMBISA, "el seu missatge als cristians en el marc del context socio-econòmic i polític existent".

L'arquebisbe de Durban, Denis Hurley, president de la Conferència episcopal d'Àfrica Austral, ha expressat la "profunda consterna-

Els bisbes catòlics estan "consternats" per una pràctica política que nega la mateixa condició humana.

ció" d'IMBISA davant la detenció d'uns quaranta responsables del Front Democràtic Uni (UDF), que lluita pacíficament contra la discriminació racial a Àfrica del Sud. Aquestes detencions s'han dut a terme la vigília de l'elecció de representants de la comunitat de

mestissos d'Àfrica del Sud per constituir una cambra separada, que exclouï de tota participació la majoria negra (73 per cent de la població sud-africana). Monsenyor Hurley ha precisat que aquestes detencions són "una prova que la nova constitució i les eleccions

són un pobre sucedani a una ver-tadera evolució a Àfrica del Sud".

A favor dels pobres

Era present a la reunió el pare Smangaliso Mkathswa, secretari de la Conferència, que l'any passat fou detingut durant molt de temps a Ciskei, Estat-ficció la independència teòrica de la qual només ha estat reconeguda per Àfrica del Sud.

Inicialment invitat, el papa Joan Pau II ha manifestat en el seu missatge dirigit als delegats, que "present o absent, desitja saber allò que decidiu, units en un mateix esperit, ben junts per la fe de l'evangeli i sense retrocedir gens davant els vostres adversaris". "La solidaritat de l'Església amb els pobres, amb les víctimes, cal proclamar-la". Però continua el Papa, "les formes que pren aquesta solidaritat no haurien de ser dictades en una anàlisi profunda sobre la distinció de classes, sobre la lluita de classes. La missió de l'Església consisteix a cridar a tots els homes i dones a la conversió i a la reconciliació, sense tancar-se en grups, sense estar "contra ningú", diu.

ÍNDIA

Un líder marxista afirma que els bisbes

han de limitar-se als afers religiosos

KOTTAYAM.— El líder marxista M. Nampoodiripad ha citat la Sagrada Escripura contra els bisbes de Kerala y ha dit que els caps religiosos haurien de limitar la seva atenció als afers religiosos i deixar de banda la política.

El secretari general del partit marxista ha efectuat un estudi de la situació política al sud de l'Estat de Kerala i observa en l'esmentada situació molts elements perturbadors. Com a principi de la llista posa "la marea creixent del fonamentalisme cristià". Per provar la seva afirmació, crida l'atenció sobre el fet que els bisbes han quedat satisfets pel pols de les dues faccions rivals en el congrés de Kerala, dirigides respectivament per M. P.J. Joseph i M. K.M. Mani.

M. Nampoodiripad diu que això s'ha produït quan el grup dirigit per

M. Joseph ha amenaçat amb abandonar la coalició dominant i posar-se al costat de l'Aliança Democràtica d'Esquerra dirigida pels marxistes. Diu que els bisbes han intentat preparar una reconciliació entre les faccions rivals per assegurar que M. Joseph i el seu grup romanguin en el front anti-marxista.

M. Nampoodiripad recorda que quan el seu partit dirigia el país fa vint-i-cinc anys, publicaren una llei sobre l'educació per eradicar la corrupció en el camp de l'ensenyança. L'actual ministre d'educació, que pertany al grup de M. Joseph del Partit del Congrés de Kerala dirigeix la seva feina de manera calculada per aconseguir l'Església. Ha aprovat moltes "escoles reconegudes" (sobre les quals l'Estat no exerceix cap control) i el seu pròxim pas serà —ha dit M.

Nampoodiripad— declarar autònoms certs col.legis (cristians).

M. Nampoodiripad afirma que el seu partit és la major força política i que es mereix el respecte dels caps de les Esglésies catòliques. Però vol que aquests últims no exerceixin més que una funció de liderat espiritual. "Seria impropï" —diu— que aquests líders s'interferissin en la política i que els líders polítics s'interferissin en la religió. "L'Església ha d'atenir-se al principi cristià de donar a Déu el que és de Déu i al Cèsar el que és del Cèsar".

El líder marxista ha assegurat als musulmans del país una total protecció en matèria religiosa. Però diu que el seu partit s'esforçarà a alliberar els homes i les dones musulmanes del "fonamentalisme musulmà".

NICARAGUA

Continuen els

enfrentaments entre

Església i sandinistes

MANAGUA.— Un profund malestar s'ha produït a Nicaragua entre els sandinistes i una gran part de l'Església, aplegada al voltant de l'arquebisbe de Managua monsenyor Obando Bravo. Aquest enfrontament, fet patent recentment amb l'expulsió de deu sacerdots estrangers, només pot perjudicar el sandinisme, l'Església i el poble de Nicaragua, mentre que serveix els interessos de la política nord-americana en la regió, segons estima la Carta a les Esglésies, publicada pel Centre pastoral de la Universitat

Centre-americana de San Salvador, dirigida pels jesuïtes.

Segons la Carta a les Esglésies, aquesta expulsió de deu sacerdots estrangers és un greu error polític, del qual en donen testimoni les reaccions de nombroses conferències episcopals i del mateix Joan Pau II, i també de governs estrangers (Espanya, entre d'altres, ha protestat per l'expulsió de quatre súbdits seus). Això ha engendrat malestar fins i tot entre la població nicaragüenca, que ningú no gosarà acusar de "contra-revolucionària".

CLUB TALITA

Psico-pedagògic per a persones amb problemes d'aprenentatge impar-teix cultura general, psicomotricitat, expressió artística en general, dinàmic de grup, formació humana, costura. Integració amb les alumnes del centre de F. P.

INFORMACIÓ: Gran Via, 602 (Javant de la Universitat). Tel. 317 01 49. Horari: de 9 a 12 i de 5 a 9. PLACES LIMITADES.

Formatge i mantega de l'Alt Urgell "LLETERRIES LA SEU D'URGELL" Tel. 35 00 28

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia. Tractament malalties nervioses. Quequesa. Problemes conjugals. Alcoholisme. Drogodependències. Informació: Dilluns, dimecres, divendres, de 5 a 2/4 de 8 tarda. Telèfon: 247 50 97.

La Festa Major de les Rambles: Ntra. Sra. d

INTRODUCCIÓ

Com cada any, les RAMBLES es vesteixen de festa major per celebrar la diada de la seva Patrona: la Mare de Déu del Roser. Un any més ha marcat el seu pas el temps, si bé elles, en si assossegades, segueixen el ritme que l'època els marca. Elles han viscut grans esdeveniments —bons i dolents— dels quals els homes de cada generació —amb els seus errors i els seus encerts— les

han fet partícips. Alguns d'ells les van distingir amb elegància, altres, les van intentar destruir sense cap mirament. Però, vet aquí que ella pateix o s'alegra amb les joies o disgustos dels seus habitants. I ho fa calladament, com a gran "senyora" que és. Solament davant la monotonia és rebel, i és que la línia recta i l'uniforme no hi encaixa. Per això, el seu traç és irregular, com també ho és

la peculiar fisonomia de cada una de les seves parts.

1.- La de CANALETES, amb la seva font que li dona el nom, i que segons la llegenda: "tornarà a la ciutat, la persona que allí begui". Si bé el seu nom es deu a la porta del segon recinte de muralles que es denominava així, o de Sant Sever.

2.- La dels ESTUDIS ens recorda la primera Universitat

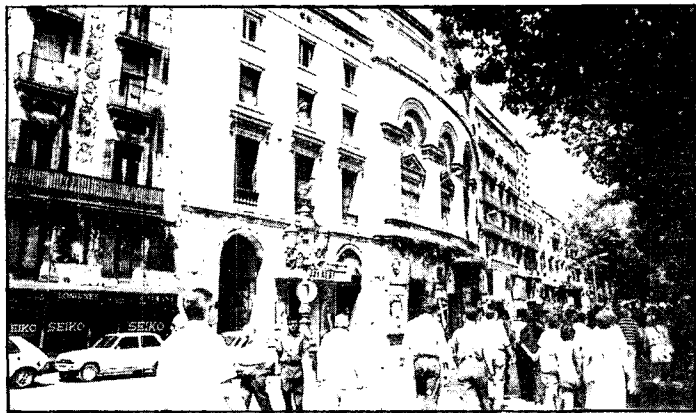
barcelonesa, fundada per Martí l'any 1402, i reformada l'any 1450 per Alfons el Magnànim, per bé que l'edifici no va ésser aixecat fins al segle XVI, emplaçat entre la Portaferriça i la Porta de Santa Anna.

3.- La de les FLORS o de SANT JOSEP —quinta essència de Barcelona— la seva bellesa canvia segons les estacions. En ella —com una flor

d'arbre perenne— s'alça en imatge de blanc alabastre la Mare de Déu DEL ROSER, —a costat del Palau de la Virreina—

4.- La dels CAPUTXINS —la més antiga com a passeig— és on s'hi troba la primera i principal vida teatral de la nostra ciutat, amb el Gran Teatre del Liceu, i el Teatre Principal.

5.- La de SANTA MÒNICA —vestíbul del port— té una

Els seus personatges

Per les RAMBLES han circulat o viscut tota mena de personatges, des dels més aristòcrates fins als tipus més estranys. Comencem amb sant Domènec de Guzmán per la seva vinculació amb la Mare de Déu del Roser. Va venir a Barcelona juntament amb els primers dominics que es van assentar aquí. Van fundar la primera comunitat a la Ciutat Comtal l'any 1218 —cinc anys després que Domènec rebés de la Verge l'encàrrec de resar el Sant Rosari—. S'instal·laren en un piset del carrer de Sant Domènec del Call i usaren per als seus cultes l'antiga església de Sant Jaume —avui desapareguda— i que va donar el nom a la plaça de l'Ajuntament. El mestratge del sant va calar en l'esperit marià dels barcelonins, i ja en el s. XV es constituí la "Cofraria del Roser" una de les més eficaces institucions de pietat catalana.

En un palau de les RAMBLES vivia l'Arquebisbe de Tarragona, i en la seva casa van allotjar-se personatges dels més alts blasons. En primer lloc hi va residir el papa Adrià VI —Adrià d'Utrecht, que fou bisbe de Tortosa i preceptor de l'Emperador Carles— l'any 1522. Més tard hi va habitar Francesc I de França, després de fer-lo presoner Carles V en la Batalla de Pavia. Fins aquest palau va viatjar Margarida de Valois,

reina de Navarra, per negociar la llibertat del seu germà Francesc, la qual va deixar en les nostres RAMBLES la presència de la seva elegància i intel·ligència.

També es va instal·lar a les Rambles, concretament en el Palau Marc, un personatge no molt simpàtic, una vegada ja entrades les tropes napoleòniques a Barcelona, ens referim al general Duhesme. Va residir també a les RAMBLES, en el Palau Moja, el rei Alfons XII quan va arribar a Espanya per instaurar la monarquia alfonsina. En aquest mateix palau hi va residir durant 18 anys en Verdguer, en qualitat de capellà del marquès de Comillas.

Un altra de les egrèies figures que van viure o passejar per les Rambles fou la del Comte de Güell —D. Eusebi— que l'any 1885 es va fer construir —segons plànols d'Antoni Gaudí— un palau molt a prop de les Rambles —en el carrer Nou— i que va acabar-se l'any 1889. Des d'aquell any el nostre passeig va comptar amb la distingida figura de D. Eusebi, el qual era el prototipus de l'home elegant de la seva època.

No podien faltar a les Rambles ni els poetes ni els escriptors, que tantes belles paraules van tenir per descriure-la. Com: **Lope de Vega, Miguel de Cervantes, Rubén Darío, Margall, Pompeu Gener, Verda-**

guer, els Quintero, García Lorca, Rusiñol, etc.

Altres personatges, menys intel·lectuals que els anteriors, i per suposat gens aristòcrates, però no per això menys coneguts, han passejat dia rera dia per les RAMBLES. Aquests són: la Moños, el Noi de Tona, en Carracuca, el Pepet de les Candeles. També eren "personatges", si bé mancaven de nom propi davant la història —i que avui ja no se'ls distingeix— els venedors o empleats de determinades feines, com: pintors per pintar cuines —"l'emblanquinador"—; els mossos de corda —"el camàlic"—; els cotxers; els venedors de diaris;

els quals no es conformaven amb cridar els noms, sinó que anunciaven l'esdeveniment del dia: "¡El Brusi, amb la crisi ministerial! ¡La Publicitat, amb...!". També hi passejaven per les Rambles els estudiants i les modistes, celebrant el dia de Santa Llúcia. I tants i tants com queden en el meu tinter.

Dels personatges d'avui res no en podem dir. Manquen de tipisme, i per això solament podem dir que van mal vestits, que són hippies o estrangers. Les Rambles, com tot, han perdut aquest sabor tradicional propi del lloc i del temps.

Fets

Les Rambles han estat i són el centre i el palpit de la Ciutat, el principi i la fi de les alegries i de les desgràcies. En elles han transcorregut els moviments polítics i cívics més importants. Per elles circula i circulen les músiques, les bullangues, els festeigs, els acompanyaments, les processons etc. que han donat vida a la ciutat. Si bé avui, per dissort, la seva vida no és com la d'antany, és més simple i menys tradicional.

Un dels festeigs més recordats és el de la rua de Carnaval, abans que aquesta passés pel Passeig de Gràcia. També les nits de revetlles de Sant Joan, les vigílies de Nadal i Reis, i la nit de Fi d'Any. Li donaren un aire joios i animat. Tots els barcelonins tenien el deure de baixar a les Rambles en aquestes nits. Elles eren el marc final de tota festa. Però no tots els fets històrics de la Rambla han tingut tons alegres i joiosos, també el dolor ha deixat la seva petjada.

Parlarem abans de res del pavorós incendi que va sofrir el Liceu, l'any 1861 —catorze anys després de la seva inauguració— i que va destruir quasi tota la sala d'espectacles

el Roser

El seu despertar tecnològic

No podem deixar de banda el despertar de les Rambles davant els fenòmens més elementals de la tecnologia, els quals han contribuït a ser molt diferent de la Rambla dels seus primers temps. Com ja hem dit, en les Rambles sorgiren les primeres manifestacions intel·lectuals de la nostra ciutat: Universitat, Col·legis de solera, Acadèmia de Ciències, el primer ATENEU —el qual va estar ubicat en l'edifici del primer teatre barceloní, el Principal, avui cinema— i per això no ens sorprendrà que els tres primers salons de cinema, com a espectacle i art, i com a comerç,

es van obrir també a la Rambla: el Napoleón.—avui Frontó Colom—, el Beliograf o Portfoliograf —avui Poliorama—, i la Sala Mercè —avui Magatzems SEPU—.

Quant als primers vehicles públics que van crear la Rambla, hi ha la Tatersal —jardineria a l'estiu, i tancada durant l'hivern— i que era tirada per mules. Uns anys després van començar a circular els tramvies elèctrics —alguns amb el seu imperial— i que en el trajecte de les Rambles sempre aparegueren sense remolc, com si tinguessin pudor del soroll que produïa en amollar-se pels seus carrils encastats en les seves vies laterals, com tatuatges ferrissos. Tots ells van despertar curiositat i recel, i la premsa popular els combatia amb ràbia, degut als deu acci-

dents mortals que havien produït durant l'any. Els noms d'aquests tramvies —el Belga i l'Anglès— anaven units al fet que les seves respectives línies pertanyien, bé a una companyia o una anglesa. Més tard va aparèixer els omnibus de "La Catalana" i de "La Comtal", que igualment que els tramvies s'aturaven sense cap parada fixa, on el vianant els feia senyal. Últimament van ésser els autobusos els que van passejar i transportar la gent. Aquests amb la seva mobilitat no dificulten tant el trànsit i els seus neumàtics esmoreixen els sorolls, si bé contaminen.

També la pavimentació de les Rambles ha sofert els canvis tecnològics del temps. Aquesta, en un principi estava feta amb llambordins de fusta embreada, passant després als

de pedra i les rajoles, finalment a l'asfalt continuat. L'enllumenat de gas va fer acte de presència l'any 1842, succeint-li l'electricitat l'any 1884. Les il·luminacions artístiques de les nostres Rambles són ja tradicionals des de les festes de Ntra. Sra. de la Mercè de 1888 i que tant han contribuït a prestigiar la nostra Barcelona com a ciutat lluminosa del Mediterrani. Fou també en aquest passeig barceloní on sorgí el primer complex hotelier, format per la Fonda Orient —avui HOTEL ORIENT— l'Hotel Falcon i el Quatre Nacions. Era l'any 1842.

No solament s'inicià a les Rambles l'empresa hotelera i dels espectacles, sinó que també començaren aquí el món de les finances barcelonenses en el camp de la banca, obrint-se el primer Banc d'Espanya en l'edifici del Palau Marc en la Rambla de Santa Mònica a finals del s. XIX fins a principis del s. XX.

Com veiem, les RAMBLES han estat durant molts anys l'exponent de la nostra ciutat. No succeïa res en ella que no s'iniciés, clausurés o s'efectués a les RAMBLES.

vida pròpia i diferencial molt marcada, i molt enllaçada a la vida marítima: Drassanes, Comandància, Colom, Estació Marítima etc.

Com veiem, cada tros de la nostra RAMBLA té la seva bellesa pròpia i la seva manera d'ésser i de sentir, i que, amb el seu conjunt, han creat aquesta beutat harmònica, tan representativa de totes les palpitations de la nostra ciutat.

històrics

i l'escenari. Un altre tràgic succeís va tenir lloc en aquest mateix teatre el dia 7 de novembre de 1893 en iniciar-se el segon acte de Guillem Tell de Rossini. Dues bombes van ésser llançades des del cinquè pis al pati de butaques per Jaume Salvador. Aquests artefactes, eren del tipus denominat "Orsini" en memòria del republicà i conspirador italià Felice Orsini, el qual l'havia utilitzat contra Napoleó III l'any 1858, en el teatre de l'Òpera de París, i fet curiós, també va ésser en el començament de l'acte segon de Guillem Tell.

La bomba del Liceu fou la massacre del segle; des de l'Església del Pi fou portat en processó el Viàtic als ferits. El balanç de morts es va elevar a vint, i el de ferits va ésser molt nombrós. L'enterrament va tenir lloc el dia 10, i el dol es va acomiadar al peu del monument a Colom en mig del dolor i les llàgrimes de tots —fins i tot el cel, que plovia—.

Un altre incendi va assolir de tristesa novament Barcelona, ens referim el que va destruir completament els grans magatzems barcelonins "EL SIGLO". Un altre acte vandàlic va omplir de dol! —una vegada

més— la Ciutat, fou la bomba que l'any 1905 va explotar a la Rambla de les Flors.

Cal destacar altres esdeveniments que van succeir a la Rambla: els enterraments de Mn. Cinto Verdaguer el 1902, el del poeta i dramaturg Àngel Guimerà, el 1924, i el del President de la Generalitat, Francesc Macià el 1933. També la Processó de Corpus desfilava cada any per aquest passeig tan bonic, i la de la Bona Mort el Divendres Sant a la tarda —aquesta encara la veiem passar—. I podríem seguir parlant i parlant de les Rambles, dels seus fets i dels seus personatges. Podríem dir moltes coses sobre l'arribada de Colom a la Porta de la Pau, i dels Reis Catòlics que el van rebre, i de l'arribada del Legat Pontifici —Cardenal Tedeschini— per presidir el Congrés Eucarístic Internacional de 1952, però hem de donar fi a aquest article, no sense considerar abans que la Rambla avui com ahir continua sent el camí que segueix contemplat el fracàs, l'alegria, l'amargura, el temps o la grandesa.

M^a del Carmen Gutiérrez Serres

ARPI

salvador serra

foto · cine · video

Ramblas, 40 BARCELONA 08002
 Professional 301 74 04 Taller 301 74 04
 Detall 301 75 58 Mayor 318 18 43 1126

Direcció 301 79 12
 Administració 301 79 62

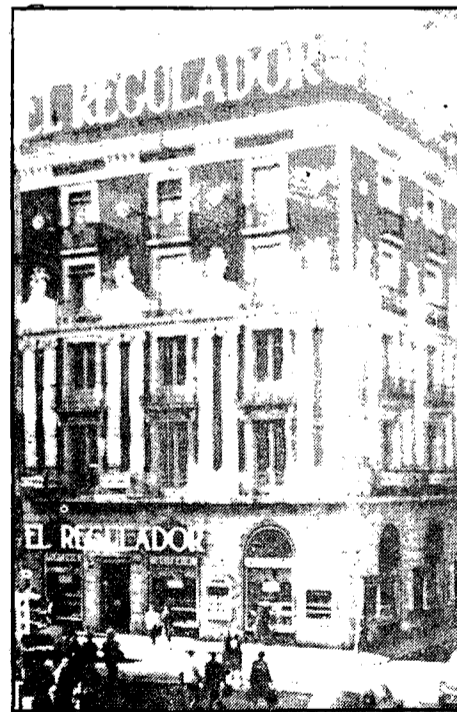
Sastreria
 Camiseria

Deulafeu
 MODA MASCULINA

Rambla de les Flors, 86. Tel. 317 37 20
 Passeig de Gràcia, 88. Tel. 215 49 00
 Plaça de Sant Jaume, 3
 Call, 30. Tel. 318 78 86

BARCELONA

EL REGULADOR BAGUES

JOIERIA - RELLOTGERIA
 ARGENTERIA

Rambla de les Flors, 105 i Carme, 1
 Telèfon 317 19 74 - BARCELONA 08002

Gerents interessats en algun candidat truqueu a l'Associació Cristiana de Dirigents. Tels. 319 77 21 - 318 79 77. (De 5 a 8)

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"

O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR

D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR

De nivell o cap de vendes béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT

A gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR

Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-

Analista d'empreses amb gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU

Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i "aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU

auxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446.

APARELLADOR

Contracte mercantil.

ADJUNT

A Direcció, comptable o cap de magatzem.
INEM 40.006

SECRETÀRIA

Investigació i Relacions humanes. INEM 21.089.846.

DEPENDENTA

Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA

O responsable d'un departament, encarregada d'una botiga, relacions públiques, assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR

Administrativa en pràctiques matins.
INEM 31.705.

CAP

De vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR

Comercial sector auxiliar. Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT

O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

GAP ADMINISTRATIU

INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT

O director-industrial amb experiència. Contracte mercantil.

ADJUNT COMERÇ EXTERIOR

INEM 22152435.

ENGINYER SUPERIOR

Amb experiència en Direcció. INEM 20854001.

DIRECTOR

De fàbrica de productes químics.

Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR

Comptable; facturació, caixa per transports, magatzems, etc. INEM 1.820.056.

AUXILIAR

Comptable administratiu només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT

Especialitzat en material audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.

INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA

En comptabilitat analítica, planificació financera, costos, control de gestió i coneixedor temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-

Recepcionista amb experiència.
INEM 17.448.822.

VENEDORA

objectes regal i sanitaris.
INEM - 115.429.

OFICIAL 1.ª EBENISTA

INEM 23.318.186.

DIRECTOR ADMINISTRATIVO

Con experiència. Contrato Mercantil.

ADMINISTRATIVA I-O DEPENDENTA

INEM 35.432.803.

OFICIAL 3.ª TORNER

INEM 36.491.459.

SECRETÀRIA

De gerència o advocat.
INEM 111.496.

ADMINISTRADOR

Experiència fiscal, comptable i financera. Contracte mercantil.

ENG. TÈCNIC TINTORERIA I APRESTS.

INEM 49.769.

ADMINISTRATIVA

amb experiència.
INEM 20.302.647.

AUXILIAR ADMINISTRATIU

INEM 23.265.679.

SECRETÀRIA

Gerència i experta export-import. INEM 37.988.149.

AUXILIAR

Administrativa i relacions públiques. INEM 38.478.279.

AUXILIAR ADMINISTRATIVA

O dependenta. INEM 35.053.491.

AUXILIAR ADMINISTRATIVA.

INEM 36 969 329.

ENGINYER,

industrial, adjunt direcció general. INEM 48.383.

ES VEN PLAÇA PARKING

Prop de la plaça de Sarrià. De particular a particular. Tel. 215 27 50.

SANTA MARTA

Servei a domicili de ATS, INFIRMERS, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

S'OFEREIX

Sra. interina sap cuina.
Tel. 203.35 02 d'11 a 17.

TEAS

Taller escola d'Arts Suntuàries
Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General

Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

NOI jove 23 anys, desitja conèixer noia catalana amb fins matrimonials. Tinc casa i negoci propi. Tel. 650 14 91.

TRUQUI'M. Tinc ampli currículum, sóc en atur. Tel.: 259 10 79.

PIS EN VENDA

(C/. Paris-Entença) 158 m2
Només 4 habitacions, 3 banys.
17m2 Terrassa. Informació y venda 239 03 97.

LLOGO

A la comarca del Bages Masia i terreny a 5 km. poble per a granja conills, aviram, etc. Hi ha elect. ermita. J. Planas. Princesa, 53, Tel. 319 71 84.

SENYORA

Per tenir cura de vells, malalts a hores matins. Tel. 300 20 67.

Vendes

Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escala (Costa Brava). Preus interessants FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho, junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on Barcelona-7.

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

Tel.

PREU LÍNIA

50 ptes.
100 ptes.
150 ptes.
200 ptes.
250 ptes.
300 ptes.
350 ptes.

MES

SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions. Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244, 2on, Barcelona-7.

Si som els que molts lluitem per la Justícia seran molts els que tindran Pau.

Diurnenge

XXVII DURANT L'ANY

A cura
dels monjos de Poblet

el pa de la paraula

"CANT DE L'ENAMORAT A LA SEVA VINYA"

"La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel". Aquest text, sota l'al·legoria de la vinya, és un cant apassionat de l'amor tendre, pacient i àdhuc dramàtic de Déu pel seu poble: "¿Què podia fer per ella que no hagi fet?" Descriu meravellosament l'amor gratuït i la cura generosa i sol·lícita que n'ha tingut. Déu està enamorat de l'home, i al llarg de la seva vida i de la seva història, malgrat els seus desamors i les seves infidelitats, esperarà pacientment l'hora del "sí" definitiu que el Fill de l'Home, Cap de la nova Humanitat, donarà a l'amor del Pare.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (5:1-7)

Dedico aquest cant al meu estimat, cant de l'enamorat a la seva vinya. El meu estimat tenia una vinya al turó de Ben-Samen. La cavà, la netejà de pedres, hi plantà els millors ceps, construí al mig una torre de guàrdia i hi va fer un cup tallat a la roca. Esperava que li donaria bon raïm, però li donava raïms agres. I ara, si us plau, habitants de Jerusalem i homes de Judà, feu de jutges entre jo i la meua vinya. ¿Què podia fer per ella que no ho hagi fet? ¿Per què em dona raïms agres quan jo n'esperava bon raïm? Doncs ara us diré què penso fer a la meua vinya: li trauré la tanca, i que els ramats la brostegin, enderrocaré el seu clos, i que el bestiar la trepitgi. La deixaré abandonada. No la podaran ni la cavaràn, hi creixeran argelagues i cards, i manarà als núvols que no hi deixin caure la pluja.

La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel, i els homes de Judà són els ceps que ell havia preferit. N'esperava justícia, però no hi veu sinó injustícies; n'esperava bondat, però hi sent el clam dels oprimits.

"SENYOR, DÉU DE L'UNIVERS, RENOVEU-NOS"

L'al·legoria del cap i de la vinya, que tots els interlocutors podien entendre perfectament, és un tema freqüent en la Bíblia. Aquest salm és una súplica al Senyor perquè renovi, pel bé del poble, les gestes del passat. El poble patí les conseqüències de la seva infidelitat. Però la conversió sempre és possible, i el poder de Déu pot recrear el cor de l'home i endegar novament la realització de la Història de la Salvació.

Salm 79:9 i 12, 13-14, 15-16, 19-20 (R.: Is 5:7a)

Un cep vau portar d'Egipte, per plantar-lo, traguéreu els nadius. Els seus brots van créixer fins al mar, els seus plançons, fins al Gran Riu.
R. La Vinya del Senyor de l'univers és la casa d'Israel.
¿Com és que heu derrocat la seva tanca, perquè l'esfulli qualsevol vianant? Hi entren els senglars a devastra-la i els animals salvatges hi pasturen. R. Déu de l'univers, gireu des del cel els vostres ulls, veniu i visiteu aquesta vinya, que la vostra mà havia plantat i havia fet robusta i forta. R. No ens apartarem mai més de vos; gardeu-nos vós la vida perquè invoquem el vostre nom. Senyor, Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada i serem salvats. R.

El fill de Déu, fent-se no-res, es fa present en la història.

Henri de Lubac

Tenim necessitat de certeses i valors

El jovent sap que pot esdevenir o que ha esdevingut ser una força. Una força que escombra tot el que troba sobre el camí i que no li agrada. Una força que imposa les seves modes, els seus gustos, que marginà inexorablement el qui no és jove o no pensa com un de jove. Els mateixos pares es troben desarmats enfront dels fills. Els estimen i volen el seu bé, però no saben per on agafar-los, no saben quines reaccions provocarà en ells una amonestació, una paraula, un repte. Els veuen molt diferents d'ells quan eren joves. Tan descarats i al mateix temps tan necessitats de protecció, tan indefensos i tan agressius, tan generosos i a l'ensenyar tan desprietats, fins i tot cruels, tan idealistes i tal vegada també cíncics, tan delicats i sovint tan vulgars...

A aquesta realitat del món jove tots s'hi atansen o intenten fer-ho. Per motius nobles, però alhora amb fins interessats. D'aquí ve una actitud falsa enfront d'ells. Se'ls adula, se'ls estimula, se'ls encercla, se'ls manipula. N'hi ha pocs o cap —fins i tot entre els qui menys ho haurien de fer— que tingui el coratge de dir-los coses dures. Se'ls acostuma al compromís amb una actitud diplomàtica per la por de perdre la protecció. El jovent esdevé així objecte d'un doble engany: de part d'aquell que els ha encaminat a la lluita de la vida amb un equipatge fora d'hora i de part d'aquell que els hi porta amb mitjans insuficients.

Què ofereix als joves la societat dels adults? Benestar material, permissivitat i diners en perspectiva, si té feina estable. I com que el benestar no omple el cor de l'home i el permissivisme cansa, el diner en un clima materialista pot donar fàcilment aquestes dues coses: la droga material o aquella altra més poderosa de les ideologies polítiques extremistes.

Però els joves, fins i tot en el seu neguit i en el seu extremisme, revelen una necessitat instintiva de certeses i de valors. Per desgràcia veiem de prop prou bé en quin relativisme i en quins falsos valors ensopeguen. Fins i tot el que és pitjor, ja que tal vegada aquells que en els nostres llavis tothom té el dret de cercar-hi la paraula del Déu

vivent, transferim sobre els altres les pròpies crisis i les pròpies incerteses, amb una problemàtica humana, massa humana per ésser cristiana, i amb solucions acomodaticies, massa acomodaticies perquè siguin del Mestre. La Paraula de Déu, en canvi, roman eternament.

I la que avui ens arriba, en la litúrgia, per mitjà de l'apòstol Pau, és més vàlida que mai per oferir als joves una alternativa poderosa en relació a tot el que la societat ofereix.

És tot un programa de vida en Crist: **Germans, de tot allò que és veritat, de tot allò que és respectable, que és just, pur, amable, de bona reputació, de tot allò que és virtut i digne d'elogi, feu-ne objecte dels vostres pensaments.** Accentuem-ne novament els adjectius per facilitar-ne la nostra assimilació: **tot allò que és vertader, noble, pur, just, amable, honorat, allò que és virtut i mereix lloança.**

Més que un programa de vida, Pau ens assenyala la font i l'exemple d'on aprendre: **Això que heu après, rebut, escoltat i vist en mi, és allò que heu de fer.**

Cal tenir el coratge de dir a la joventut que ha d'aprendre, rebre, escoltar l'Església que transmet la Paraula salvadora. I cal tenir el coratge de dir als cristians qualificats, a la jerarquia i als pares que facin veure en ells i fem veure en nosaltres allò que els joves han de fer. Que no solament sentin paraules.

Isaïes i Mateu confirmen avui aquesta exigència de correspondència entre la vida del Poble de Déu i les indicacions de Déu. Què més haurà de fer Déu per la seva vinya? **S'esperava justícia..., esperava rectitud i en canvi van matar el fill.**

La vinya del Senyor és la casa d'Israel, explicava Isaïes als seus contemporanis, però nosaltres hem de recordar als nostres: som nosaltres els cristians el nou Israel, el nou Poble de Déu. També val per a nosaltres el retret de la Paraula de Déu, i Déu no vulgui pas fer-nos-el, per la nostra infidelitat!

Maur Esteve Abat

"INTERESSEU-VOS PER TOT ALLÒ QUE ÉS VERITAT, RESPECTABLE I JUST..."

Des de la fe, des de la pau, des de l'amor, el cristià ha d'interessar-se compromesament per tot allò que mira al bé de l'home i a la construcció de la ciutat dels homes; res no pot ser-li estrany. L'amor ha de concretar-se i traduir-se en vida. En la tensió de la lluita i del testimoni, la pregària ens mantindrà en la pau de Déu i en la comunió amb Jesucrist.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (4:6-9)

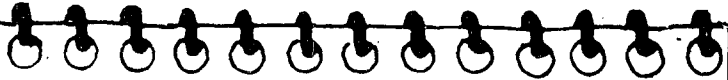
Germans, no us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist. Finalment, germans, interesseu-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi. Practiqueu allò que jo us he transmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist en mi, i el Déu de la pau serà amb vosaltres.

"EL REGNE DE DÉU... SERÀ DONAT A UN POBLE QUE EL FARÀ FRUCTIFICAR"

Nova aplicació de l'al·legoria de la vinya. A partir d'una odiosa situació social (amos estrangers que arrendaven les terres als agricultors jueus), Jesús dona a entendre que el Regne de Déu no es realitza per camins d'odi i de violència. La reflexió de l'església primitiva estén el significat a la història d'Israel: rebuig dels profetes i del Messies. Jesús, constituït Senyor, fonament i cap del nou poble de Déu, l'Església, donarà plena i perdurable fecunditat a la vinya del Senyor.

Evangelí segons sant Mateu (21:33-43)

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: "Escolteu una altra paràbola: Un propietari plantà una vinya, la voltà d'una tanca, hi cavà un cup, hi construí una torre de guàrdia, hi deixà uns vinyaters que la cultivessin, i se n'anà del país. Quan s'acostava el temps de la verema, envià els seus homes per recollir-ne els fruits, però aquells vinyaters els van agafar, i a un, li van pegar, a un altre, el van matar, a un altre el van treure a cops de pedra. Ell envià més homes que la primera vegada, però els tractaren igual. Finalment els envià el seu fill, pensant que, almenys el fill, el respectarien. Però ells, en veure'l, es digueren: Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem l'heretat. I l'agafaren, el van treure fora de la vinya i el van matar. Quan torni l'amo de la vinya, ¿què farà amb aquells vinyaters?" Li responen: "Farà matar aquells mals homes i passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema". Jesús els diu: ¿No heu llegit mai allò que diu l'Esclat. La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen? Per això us dic que el Regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar".

Calendari

Diumenge, 7 d'octubre. XXVII del temps ordinari. La Mare de Déu del Roser. Sant Sergi i sant Apulei, màrtirs. El sol surt a les 5,35, i es pon a les 5,24 (hora solar). Fira a Salardú.

Dilluns, 8 d'octubre. Sant Simeó, Profeta; san Néstor, màrtir. Santa Reparada, verge i santa Thais, penitent. Fira a Viella.

Dimarts, 9 d'octubre. Sant Dionís Areopagita, bisbe; sant Joan Leonardi, fundador; sant Lluís Bertrán, dominic i sant Joan Leonardi, fundador; sant Lluís Bertran, dominic i sant Abraham, patriarca. Fira a Lles.

Dimecres, 10 d'octubre. Sant Tomàs de Villanueva, bisbe i sant Eulampi, màrtir. Festa major a Salomó.

Dijous, 11 d'octubre. Santa Soledat Torres Acosta, fundadora i santa Placídia, verges. Festa major a Flaçà.

Divendres, 12 d'octubre. La Mare de Déu del Pilar. Sant Seraff, confessor i santa Domnina, màrtir. Fira a Cistella i Rosselló.

Dissabte, 13 d'octubre. Sant Eduard, rei; sant Gener, sant Marçal i sant Florenci, màrtirs.

• • • • •

Una missió

L'home observa la natura; la roca sovint és forta, bonica o farrenya, insensible a la ventada. Sols ell pensa i raona, estima i és capaç de realitzar quelcom d'humà i tangible, perquè aquesta és la seva missió en la terra, una existència que l'apropa a Déu, creador de l'Univers.

L'Església celebra

7 d'octubre. Diumenge de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera, Is 5,1-7, S 79, segona Fl 4,6-9, tercera Mt 21,33-43.

8 d'octubre. Dilluns de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera, Ga 1,6-12, S 110, segona Lc 10,25-37.

9 d'octubre. Dimarts de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera: Ga 1,13-24, S 138, segona Lc 10,38-42.

10 d'octubre. Dimecres de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera, Ga, 2,1-2,7-14, S 116, segona Lc 11,1-4.

11 d'octubre. Dijous de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera, Ga 3,1-5, Lc 1,69-75, segona Lc 11,5-13.

12 d'octubre. Divendres. La Mare de Déu del Pilar. Lectures: Primera 1 Cr 15,3-4. 15-16; 16,1-2, S 26, segona Lc 11,27-28.

13 d'octubre. Dissabte de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera, Ga 3,22-29, S 104, segona Lc 11,27-28.

Alexis Carrel

Capdavanter dels transplantaments orgànics

Quan el meu bon pare, allà pels anys 40, em parlava amb admiració d'un líquid antisèptic anomenat Carrel-Dakin, per a la desinfecció de les ferides, mai no hauria pensat que un dia parlaria del seu descobridor, o més ben dit, del que va posar en pràctica la fórmula que salvaria moltes vides, no sois en la guerra civil d'Espanya, sinó en la mundial de 1914-18.

Aquest home que profunditzava en el seu quefer investigador, va néixer el 28 de juny de 1873 a Sainte-Foy-lès-Lyon, i cursà els estudis de Medicina a la universitat de la província, on va llicenciar-se l'any 1900.

Les seves inquietuds professionals feren que, poc després es traslladés als Estats Units —Institut Rockefeller— on s'inicià en la pràctica de la cirurgia vascular.

experimentals de transplantament d'òrgans que ara gaudeixen de tanta actualitat.

Per altra banda va experimentar una tècnica mitjançant la qual la circulació de la sang en els òrgans transplantats no fos interrompuda en el moment de la intervenció, cosa en aquella època d'importància primordial.

D'aquesta manera s'iniciaren les primeres proves de la mà d'un

home, Alexis Carrel, mort a París el 5 de novembre de 1944.

Literàriament va deixar, entre altres obres, "L'homme, cet inconnu" —1935— que assolí molta difusió i "Le voyage a Lourdes" on explica la seva conversió al catolicisme, publicat l'any 1950.

Ací tenim, breument, la trajectòria brillant d'un metge, que no obstant la seva saviesa, gaudí moments de profunda humanitat, en endinsar-se en la problemàtica espiritual que tot home pot copsar, si observa amb atenció la quantitat d'interrogants que es plantegen amb escreix en tots els aspectes de la vida.

Pietat Campmajó

D'ACI I D'ALLÀ

El ciri al sant

Aviat és dit, que posar un ciri a un sant és quelcom màgic. No són tan endarrerides les persones senzilles de cor que encenen un ciri a santa Bàrbara —no ens deixeu!— de creure que pot suplantar l'efecte protector del parallamps. Els saberuts d'aquests últims anys han desassalat la sal, els símbols. Qualsevol ritu, si se li lleva l'ànima, és una beneiteria. Una vegada més continua essent veritat allò de "Yo no soy de la parroquia, y los que lloran lo son". La persona humil, la de la religiositat popular de Sud-amèrica, que conec per haver-hi viscut, si posa un ciri, ho fa, menys per a obtenir aquell favor particular, que perquè sent allò diví que l'Univers amaga. Els qui volen explicar els símbols, els potinegen. Una papallona potinejada, perd el polsim de les ales i ja no vola...

Pere Campàs Bonay

Acció bàsica de l'asèpsia

Alexis Carrel fou qui establí unes normes essencials en relació a l'asèpsia o desinfecció de les ferides, aconsellant que no es fes cap mena de sutura (o sia tancament d'aquestes) sense una prèvia i estricta desinfecció. D'aquí la importància de la solució Carrel-Dakin per la correcta neteja de tota ferida.

També va concretar, una sèrie de normes en relació a les operacions de cirurgia vascular, aconsellant que la sutura fos amb una agulla ben fina, petita i amb el fil prèviament esterilitzat, norma vigent encara.

Per aquests i altres motius li fou concedit l'any 1912, el Premi Nobel de Medicina i Fisiologia.

D'aquesta manera Alexis Carrel va donar un gran impuls als estudis

Diccionari Regina d'us del català

Alfons Tarrida i Muntaner. Emili Pascual i Ferrando

— Un diccionari molt pràctic, que vol superar les limitacions dels vocabularis de barbarismes que són llistes de paraules.

— És alhora un vocabulari d'incorreccions, un diccionari català-castellà/castellà-català, un diccionari de sinònims.

— Molta informació sobre els mots: definicions, règim gramatical, sinònims, abundants exemples, normes d'us, relacions de significatius, etc.

— Una completa llista de gentilicis amb el nom de molts llocs dels Països Catalans i dels Estats i Nacions de tot el món.

— Un completíssim vocabulari català-castellà de vegetals i d'animals.

Cartoné. 12x17 cms. 608 pàgines.

PVP, 1.200 ptes.

DE VENDA A LLIBRERIES

Editorial Regina - Mallorca, 87-89 - Barcelona/29.

LA BÍBLIA A L'ABAST

La serenitat cristiana

(F1 4:6-9)

Invitació a la serenitat

Germans: No us inquieteu per res (v. 6a). La veu de sant Pau és encara de plena actualitat. Com els cristians de Filippos del seu temps, també ara els que ens diem cristians som temptats de pessimisme davant d'un món que no sols es fa escàpol a l'evangelització, sinó que en la seva independència de la fe ofereix a tothom projectes i camins de salvació i d'alliberament. El món no es convertirà mai, diem llavors. Val la pena que ens fem una pregunta: és que cal que el món es converteixi? Parlem-ne.

Si mirem el món com oposat al designi salvador de Déu, l'expressió del pecat, llavors cal que el món es converteixi, que canviï i s'adrexi cap a Déu. Si per món entenem aquesta realitat humana plural i autònoma que aplega la humanitat en lluita constant per la seva realització i pel pro-

grés de la personalitat d'homes i pobles, llavors més que demanar que el món es converteixi, el que ha de fer el cristià és il·luminar-lo amb la llum de la fe fermament creguda —acceptada— i exemplarment viscuda, per tal que descobreixi la presència de Déu en la seva vida. És el que volem afirmar quan diem que el cristià ha de "consagrar el món". Sant Pau col·loca els seus filipencs —ens hi col·loca a tots— en aquesta perspectiva. Per això els invita a la serenitat. La tasca de la consagració del món no la portem únicament nosaltres: és també, i sobretot, obra de l'Esperit que ens ha pres com a instruments seus.

L'eucaristia, font de serenitat

Havent fet la invitació a la serenitat, l'Apòstol ens diu on cal que anem a cercar-la. **A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies** (v. 6b). Hem pensat mai que la missa del diumenge n'hauríem de sortir plens d'aquesta serenitat cristiana? Si hi hem entrat amb el feix de

les nostres preocupacions, de tot allò que la vida —tota la vida, no únicament la religiosa— ens porta al davant i que és precisament allò que "ens fa", ens fa ser el que hem de ser, i tot aquesta lluita ha trobat l'escalf de la pregària, serà tota la nostra vida real, concreta, que es convertirà en oblació, en ofrena sacrificial, que, amb l'ofrena de Crist, esdevindrà **una hostia pura, santa i immaculada, pa de vida eterna i calze de salvació**. Llavors aquesta pobra vida nostra transformada per Crist, serà motiu d'acció de gràcies —eucaristia— i serem plens de la fortalesa de l'Esperit de Jesús per sortir del temple i seguir ardidament la nostra tasca de transformació del món com a bons col·laboradors de Déu. Sortirem cap al nostre testimoniatge plens de la serenitat cristiana. **Així la pau de Déu, que sobrepasa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist** (v. 7)

Descobrir l'empremta de Déu

Si Déu ha creat el món, hi ha deixat les

seves marques, la seva empremta. I el pecat no l'ha pogut destruir ni desfigurar del tot. El cristià ha de mirar amb simpatia l'obra de Déu i, no sols descobrir-hi l'empremta de les seves mans, sinó valorar degudament allò que Déu hi ha posat. És el que diu sant Pau en el v. 8. No tot és podrit al món. Ni el cristià ha estat cridat a ignorar el que la humanitat ha fet i fa, i girant-s'hi d'esquena, acabar per menysprear la cultura, la tècnica, el progrés, i imposar el "seu" sistema a la humanitat. No es tracta de suplantar el món, sinó de "consagrar-lo", de dedicar-lo a Déu, fer-ne una realitat "sagrada" partint d'allò que ja és. **Interesseu-vos per tot allò que...** (v. 8a). És la versió actual de la paràbola del llevat, que no destrueix la massa, sinó que la fa pujar. Interès humà certament, però ara empès des de l'òptica cristiana: **Practiqueu allò que jo us he transmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist de mi** (v. 9). Decididament, la fe de Pau —la fe de l'Església— no té res d'obscurantista ni de retrògrada. És plena de la serenitat de Déu. De l'infinit optimisme d'un Déu que salva.

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."
Antonino Zichichi

30 - La descoberta dels Quasars

El descobriment de la variació del nombre de radiofonts amb la distància, és a dir, amb el temps, feta per Martin Ryle el 1955, com explicàvem la setmana passada, va ésser un cop molt fort per la teoria de l'estat estacionari, ni que a Fred Hoyle li costés molt d'admetre la força de l'argument. Però més cop fort li va ésser encara el 1963 la descoberta dels enigmàtics astres que ara coneixem amb el nom de "quasars".

Maarten Schmidt fa la troballa sensacional

De fet la història comença el 1960 quan l'astrònom T. Matthews observà que la radiofont 3C48 corresponia òpticament amb una estrella d'aparença normal. L'any següent ja se'n coneixien quatre més de característiques semblants: 3C147, 3C196, 3C286 i 3C273. Mentre les radiofonts corrents, corresponents a galàxies o nebuloses, presenten una grandària aparent notable, de minuts d'arc, aquests objectes celestes només són de pocs segons o fracció: un sol segon presentava el 3C48 (Jodrell Banck) i dos objectes de 2 segons i mig segon formaven el 3C273 (mesures fetes per astrònoms australians).

L'astrònom Maarten Sch-

midt (1929-...; holandès nacionalitzat americà) amb el telescopi de Mont Palomar aconseguí identificar els dos objectes del 3C273, observant amb sorpresa que el que produïa el 90% de la radiació era el que es veia més petit. Tot intrigat decidí estudiar aquell estel tan enigmàtic. Amb anterioritat dos astrònoms americans J.L. Greenstein i A.R. Sandage havien intentat escatir la naturalesa del 3C48 i 3C273 examinant el seu espectre lluminós però sense èxit. Ara s'hi posa Maarten Schmidt: efectivament les ratlles espectrals d'aquelles "radioestrelles" no s'assemblen en res als casos normals; són inidentificables. Què pensar-ne? Som ja el 1963. Analitzem bé el 3C273, mirem meticulosament com són les ratlles espectrals...

Per fi troba la clau de l'enigma: són ratlles normals però enormement corregudes cap al roig: d'un 16%. Interpretat això segons el principi de Doppler-Fizeau com la manifestació de la velocitat d'allunyament, resulta que s'aparta de nosaltres a uns 40.000 km/s., un 13,4% de la velocitat de la llum. I les ratlles del 3C48? Estan corregudes d'un 37%, s'allunya a més d'un terç de la velocitat de la llum: a uns 100.000 kms./s.! Si ara apliquem la llei de Hubble,

resulta que són a 2 i 4 mil milions d'anys-llum de distància. I el 1963 cap telescopi no havia vist cap galàxia més enllà d'uns 500 milions d'anys-llum. Això ens permet fer un salt enorme en l'espai i, consegüentment en el temps. Aquests objectes reben des de 1964 el nom proposat per Hong-Yee-Chiu de QUASARS, contracció de "quasi-stellar sources".

Com interpretar els quasars?

La troballa era tan extraordinària que hi va haver astrònoms que es mostraren escèptics: no pot ésser, deien, que siguin astres tan llunyans; la llum que ens n'arriba els faria centenars de vegades més brillants que una galàxia normal en un volum de diàmetre 10 vegades més petit o molt més reduït encara. No podria ésser que l'enrogiment fos degut a d'altres causes, per exemple a camps gravitatoris intensos? Avui dia ja ningú no pot admetre aquesta explicació: portem més de 10.000 quasars catalogats i el corrent cap al roig està tan clarament correlacionat amb la seva distància que no hi ha lloc a dubte: com més feble és el quasar més enrogit es veu. I no podria ésser que fossin objectes de

la nostra galàxia que anessin a velocitat tan gran per efecte d'una explosió? Aleshores el centre d'aquesta tremenda explosió seria el nostre punt de mira, o sigui nosaltres, i qui gosarà suposar tal cosa?

Només resta, per ara, vàlida l'explicació òbvia: són com unes galàxies anormals, brillantíssimes i molt compactes, totes elles molt lluny de nosaltres en l'espai i per consegüent en el temps. Una certa confirmació d'aquesta explicació la trobem en les galàxies rares que s'han anat trobant i que són com un entremig entre quasar i galàxia normal: les de Seyfert, descobertes ja el 1943, de nucli fortament radiatiu, les compactes de Zwicky, de poc diàmetre i gran lluminositat deguda a la presència de moltes estrelles joves, i les de Markarian, dites també galàxies blaves (o "blue stellar objects", nom posat per Sandage) pel seu to blavenc degut a la gran energia que irradien, que foren descobertes pel mexicà Haro i l'americà Luyten, però que ara reben el nom del rus Markarian que ha tingut la paciència d'estudiar-ne més de 500. Totes elles tenen en comú una emissió d'energia extraordinària i podrien molt ben ser l'estadi següent de l'evolució de quasars més pròxims.

Ara bé, tant si els quasars són pre-galàxies com si no, hem de dir, per la distància on han estat trobats, que constitueixen un fenomen transitori en l'evolució del cosmos i que ha tingut el seu màxim fa uns 3.000 milions d'anys-llum on es troben més quasars, dels quals, en conseqüència, ens arriba l'esclat que va sortir d'ells ara fa els dits 3.000 milions d'anys. Pocs se'n troben de més propers i cap ni un que estigui només a 500 milions d'anys-llum, i uns quants més, no gaires que estiguin més lluny de 4.000 milions: el més distant, segons sembla és el OQ172 que se'n allunya a 270.000 kms./s. el 90% de la velocitat de la llum, cosa que vol dir que és a una distància de 18.000 milions d'anys-llum; si bé alguns en dubten perquè potser la "constant" de Hubble no és constant, ja que al començament del "Big Bang" els astres correrien més de pressa i el OQ172 no estaria tan lluny de nosaltres.

Sigui el que es vulgui d'aquesta qüestió el cert és que els quasars demostren que l'univers no ha estat sempre igual i això és incompatible amb la teoria de l'estat estacionari.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona

Val més una petita realitat que grans pr

O.B.A.: una institució per a infants i vells marginats

"Cal que els infants i els vellets, mancats de família, de possibilitats econòmiques o d'amor, no siguin abandonats i marginats, sinó que continuïn segurs pels camins de la vida amb joia i esperança", ens diu mossèn Manel Claret i Nonell, actual director i consiliari de dues residències, una per a nens i l'altra per a vells.

L'Organisme Benèfic Assistencial (OBA) és el nom nou que correspon a unes sigles ja clàssiques a Barcelona. Aquestes sigles designaven abans "l'Obra Benèfica Antituberculosa", fundada pel metge i sacerdot, doctor Pere Tarrés, continuada després de la seva mort, per mossèn Narcís Prat, i actualment dirigida per mossèn Manel Claret.

Els temps canvien i avui OBA es lliura a infants i vells que necessiten de les atencions d'una residència com a resposta a les seves situacions d'emergència social.

Els dues obres d'OBA són: la residència infantil, "Immaculada", i "Sol ponent", per a vells. Les dues a les afores de la capital, a Sant Andreu de la Barca. OBA és una institució filial de "Caritas diocesana de Barcelona", amb autogestió econòmica.

"Qui acull un infant en nom meu, m'acull a mi"

Mossèn Manel és un home que viu intensament tota la problemàtica dels infants i vellets abandonats, ja des que era director de "Caritas diocesana"; i ara com a director i consiliari de les dues residències d'OBA. Hem mantingut una llarga conversa en la qual ha exposat els seus criteris, afanys i inquietuds d'una manera clara i contundent.

—La residència "Immaculada"— diu mossèn Manel— és per a nens de 4 a 12 anys, que provenen de famílies afectades de problemes socials: abandó, marginació, fills de pares separats i amb una economia precària, orfes, etc. Intentem donar a aquests infants tot allò necessari per la seva formació integral:

escola, esplai, atenció individual, connexió amb la família, si és factible, i sobretot, estimació.

Els nens de la residència "Immaculada" van a l'escola del poble de Sant Andreu de la Barca, per integrar-los i relacionar-los amb normalitat amb els altres nens de la mateixa escola. Tenen cura d'aquests infants, una comunitat de religioses de sant Vicenç de Paül, un sacerdot, un grup de monitors, una psicòloga, cuineres i empleades de neteja. Situada la residència fora de la capital, disposa d'uns equipaments amplis i assolellats: sales d'estar, biblioteca, menjador, dormitoris, patis de joc, etc.

Estem fent almoina a l'Estat

La majoria dels menuts que resideixen a la "Immaculada" provenen de famílies degradades. És un problema que en un país socialitzat hauria de resoldre l'Administració Pública.

—No és pas sempre així, ni en el nostre país. Per això jo dic que estem fent una

almoina a l'Estat. Ara bé, el que ens enpeny en aquest afer, és l'imperatiu evangèlic, car és de tots prou coneguda la frase de Jesús: "El qui acull un d'aquests més petits en nom meu, m'acull a mi". Es un compromís de creients el que ens mou a aquesta tasca altruista i social.

"Qui abandona el pare o la mare és un blasfem"

Aquesta frase del llibre de l'Eclesiàstic és un dels eslògans de l'altra residència d'OBA, la construïda per a vells en el mateix poble de Sant Andreu de la Barca.

—"Sol ponent"— ens diu mossèn Claret— és un casal que respon al problema dels avis sense llar, sense família o mancats d'un ajut econòmic per a viure. "Sol ponent" els acull i empara amb amor i generositat. Tant els avis com els infants són avui un sector dels pobres que no poden fer sentir suficientment la seva veu en el nostre món. Ells tam-

bé són dels marginats.

Cal dir que "Sol ponent" disposa de cinc plantes amb 47 habitacions d'un, dos o tres llits, amb capacitat d'allotjar un centenar d'avis. Apareix a l'exterior com un hotel, amb salons diferenciats, en els quals poden agrupar-se els avis segons les afinitats culturals, d'amistat o gust. Rodejada la residència de pins, de llum i sol, avui s'hi hostatgen 105 persones, homes i dones i matrimonis, a partir dels 65 anys d'edat. Tota l'organització del personal directiu i dels serveis, intenta oferir un ambient familiar. A més dels equipaments propis de tota residència, com són les sales d'esbarjo i televisió, biblioteca i bar, hi ha serveis de perruqueria i enfermeria, rentat i planxador de roba, jardins i amplis espais verds.

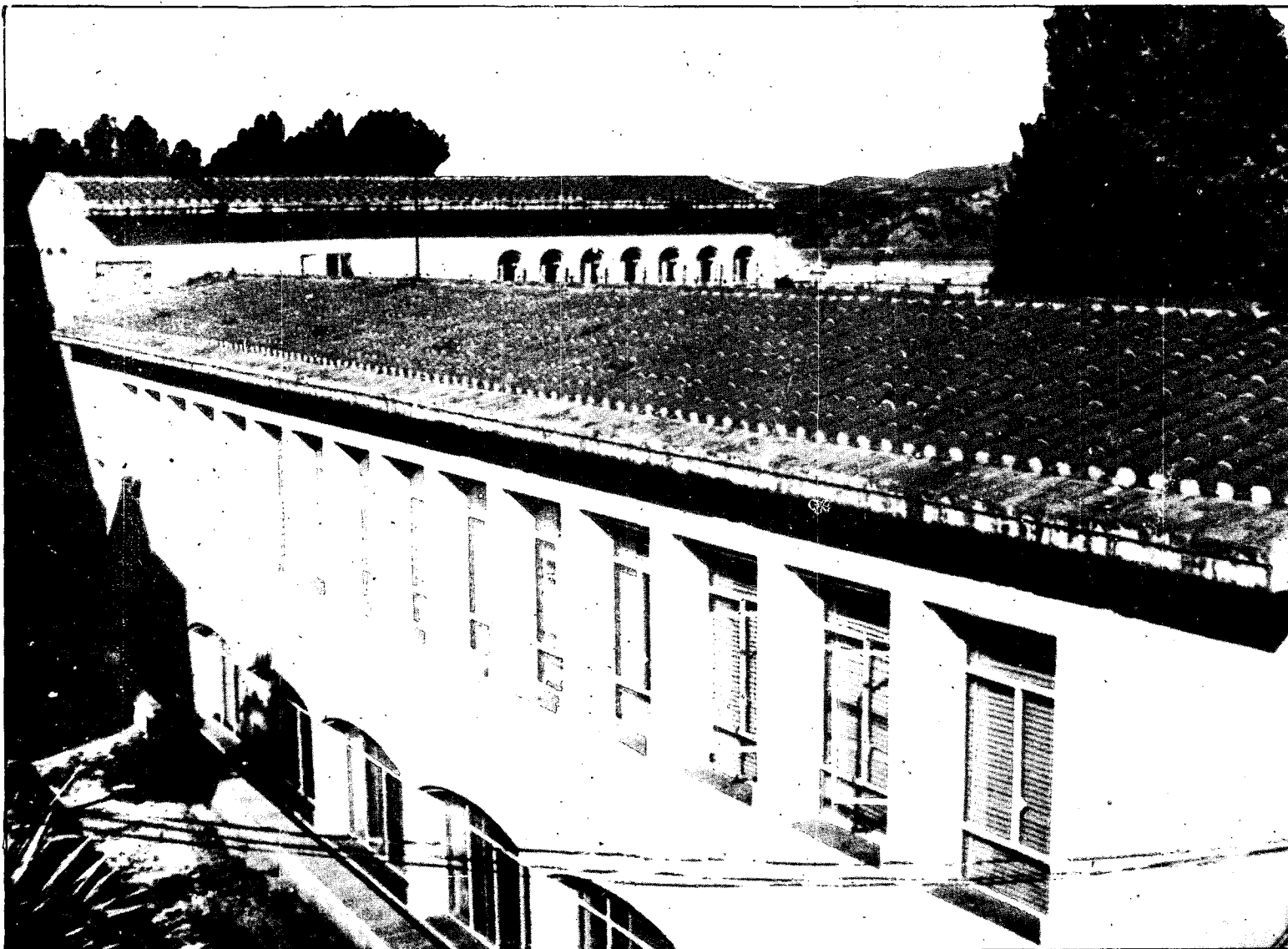
—Tenint en compte que la majoria dels vellets viuen ja en un procés gairebé terminal, la residència està pensada i projectada com un centre geriàtric, fugint però d'aspectes tristos o depriments.

El nom de "Sol ponent" respon perfectament a la situació humana, social i religiosa d'aquests avis emparats i acollits.

Greus problemes financers

Els problemes de les institucions benèfiques privades solen ser sempre els econòmics. Construir un centre social o assistencial és relativament fàcil: es troben els diners, que surten generosament. El problema és el futur manteniment del centre. Els donatius espontanis per una vegada, són freqüents, però les quotes fixes són més inhabituals. Per això, mossèn Claret el preocupa el mantiniment constant i seguit de les dues residències.

—Potser és més greu en la residència d'infants perquè aquests no es beneficien de cap pensió o "jubilació" que podria alleugerir la seva situació i la situació dels nostres dos centres. És veritat que els nens que provenen de la Protecció de Menors perceben una mò-

Residència "La Immaculada" per a nens i nenes.

ectes

dica subvenció d'aquell organisme, però així i tot, no cobreix pas tot el pressupost. Tingues en compte que Protecció de Menors assigna la quantitat de 1.500 pts. diàries per nen, quan en realitat cada nen ens costa 2.200 pts. Hi ha un dèficit, per tant, de 700 pts. diàries. I la residència de La Immaculada acull actualment 60 infants. El seu dèficit global anual és de vuit milions de pts.

La problemàtica deficitària de "Sol ponent" és similar. La pensió d'un avi a "Sol ponent" és de 32.000 pts. mensuals. Els vellets que perceben una pensió, vénen a pagar aproximadament el 80% de la seva estada; però molts d'ells cobren pensions més baixes i d'altres no cobren res, i cal tenir en compte que pels propis estatuts de la residència, tenen prioritat d'admissió els vellets més desemperats econòmicament.

És urgent l'augment de socis protectors

Mossèn Claret reconeix que s'han rebut alguns ajuts de la Generalitat, de la Diputació i de l'Ajuntament de Barcelona i, sobretot, de Caritas diocesana. Però que els qui mantenen en realitat les dues institucions són les aportacions privades. Per això insisteix que cal augmentar el nombre de socis protectors, i socis de tot arreu, perquè si bé les dues residències són obra de la diòcesi de Barcelona, apleguen infants i vells de tot Catalunya.

—Necessitem amics que vulguin col·laborar particularment. I també necessitem campanyes públiques. De fet han donat bon resultat les campanyes entre el món infantil que s'han organitzat a través d'algunes parròquies i col·legis. No importa tant la qualitat de cada soci o campanya i sí l'augment de benefactors.

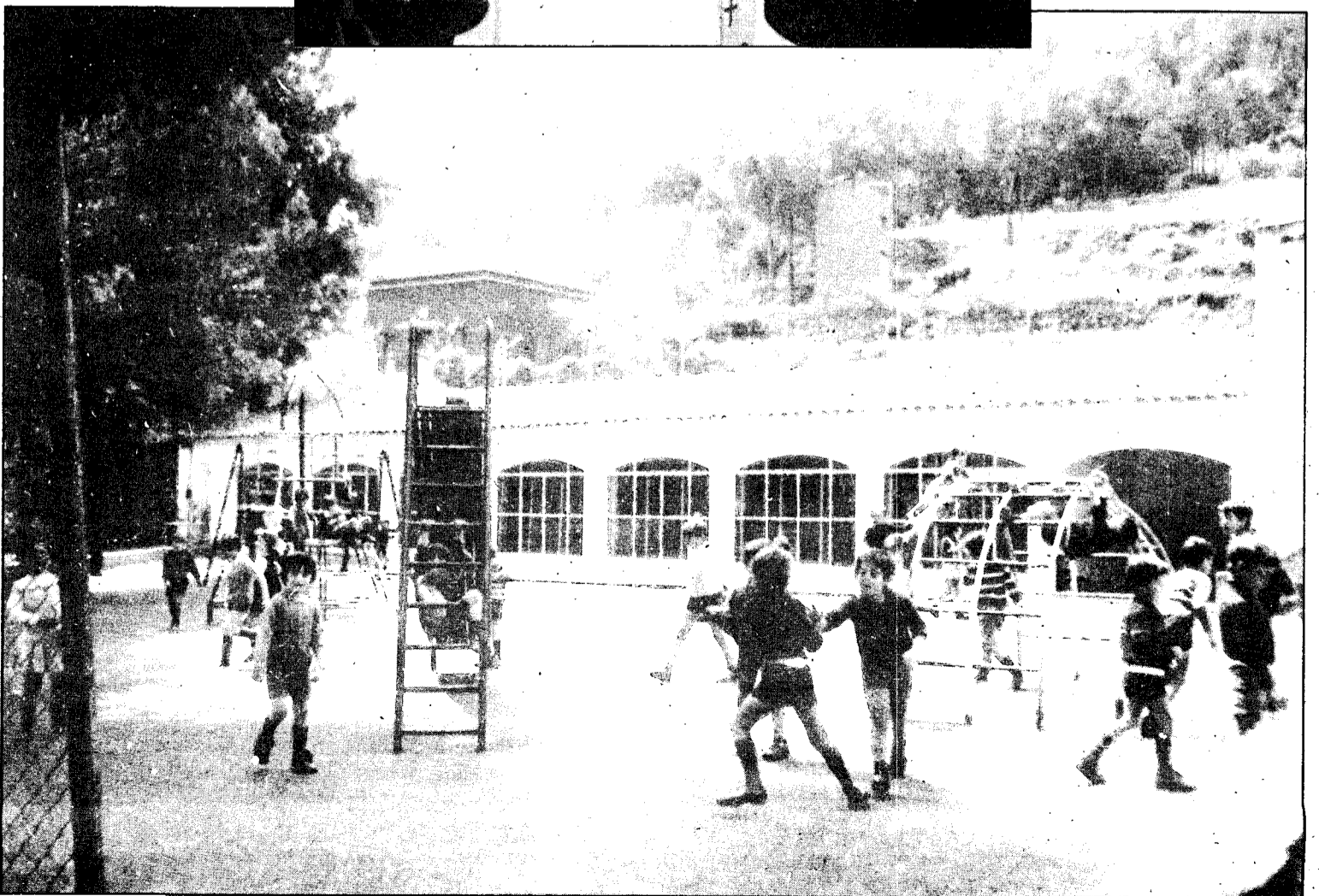
Davant d'un home de Déu així i de l'obra que dan a terme, certament que valen més les petites realitats que els grans projectes.

Residència "Sol ponent" per a vellets a Sant Andreu de la Barca.

El Dr. Josep M. Guix, quan era bisbe auxiliar de Barcelona, procedí a la benedicció dels centres assistencials d'O.B.A. El sacerdot primer de la fila és mossèn Manel Claret, actual director i consiliari de "Sol ponent" i de "La Immaculada".

Els infants marginats han trobat en la residència "La Immaculada un lloc d'acolliment i d'ambient familiar.

Francesc Gamissans

Rafaela de Ybarra fou beatificada el
diumenge passat a Roma

Una mare de familia exemplar

El dia 30 fou "BEATIFICADA" a Roma pel papa Joan Pau II, l'espanyola Rafaela Ybarra de Vilallonga, de la família dels Ybarra bilbains i esposa del gran industrial fill de Figueres Josep Vilallonga i Gipuló.

La "beatificació" en l'Església Catòlica consisteix en la declaració oficial i solemne pel Papa que un cristià ja mort és digne de ser honorat amb culte públic en els altars, de ser presentat als fidels com a models de virtuts i ser reconegut el seu poder d'intercessió prop de Déu. És la fita sublim que poden assolir els millors fills de l'Església.

Rafaela Ybarra Arámbarri, després de minucioses investigacions, llargs processos i fervents oracions dels seus familiars i de les seves filles espirituals, les Religioses dels Àngels Custodis, ha estat reconeguda digna d'aquest honor i el 30 de setembre, a la Basílica de Sant Pere de Roma i en cerimònia memorable, el papa Joan Pau II ho proclamarà oficialment a tot el món.

En ser venèrada als altars, Rafaela Ybarra demostrarà a tothom que fins i tot vivint en el món en un ambient social de riquesa i de benestar i en una vida matrimonial feliç, es pot arribar a una autèntica

santedat complint amb els deures del seu propi estat, de fidel i irreprotxable esposa, de mare amant i abnegada (tingué set fills i vetllà per l'educació de cinc nebots, els Urquijo i de sis néts, uns i altres orfes de mare) i a més a més, de trobar temps per dedicar-se a obres de caritat i apostolat social per finalment coronar la seva vida posant els fonaments d'una Comunitat religiosa, Els Àngels Custodis, que perpetuarià la seva obra.

Als figuerencs ens toca molt de prop la beatificació de Rafaela Ybarra. Fou l'esposa d'un dels més il·lustres fills de Figueres, malauradament oblidat i desconegut entre nosaltres. Josep Vilallonga i Gipuló. Aquest Vilallonga fou el primer i més actiu promotor de la indústria siderúrgica biscaïna i per consegüent d'Espanya. Va impulsar des del 1847 l'alt forn de Guriezo, el primer a tota la regió, l'any 1854, els "Alts Forns de Baracaldo" i finalment l'any 1882 la S.A. d'Alts Forns i Fàbrica de Ferro i d'Acer de Bilbao, societat que quatre anys després de la seva mort, el seu fill Marià Vilallonga Ybarra, l'any 1902, transformà en unió amb altres dues societats, en el gran complex industrial "S.A. Altos Hornos de Vizcaya" de tanta transcendència per a l'economia espanyola. Josep Vi-

lallonga i Gipuló era el germà petit del fundador de l'Asil Vilallonga, senyor Marià i com a tal fou el primer i principal benefactor de l'Asil ja que cedí graciosament a la fundació del seu germà la meitat indivisa d'edificis i terrenys que per herència li corresponien.

En endavant, en canvi, el millor títol de glòria per Josep Vilallonga i Gipuló serà haver estat l'espós d'una santa, la beata Rafaela Ybarra

de Vilallonga, a la satisfacció de la qual contribuí amb el seu propi exemple de cavaller cristià irreprotxable, amb el seu constant i fidel amor, amb el seu suport abnegat en les penes i les tribulacions de tota vida humana i, per acabar, amb la seva generosa col·laboració en les activitats caritatives de la seva pietosa esposa.

Va ser un altre gran figuerenc el primer qui va pressagiar la beatifi-

cació de Rafaela Ybarra. Ella mateixa en confidència al seu director espiritual el pare Muruzábal S.J. escrivia l'any 1891 que el senyor Carles Fages Perramon, de pas cap a Barcelona, tenia interès a conèixer-la i saludar-la ja que havia sentit a dir, que, Rafaela, "era una santa que caminava pel món".

J. Masjuán C.M.

El cardenal Danneels parla de la teologia de l'alliberament

No n'hi ha prou amb bona voluntat

"Un home jove, torturat, explicava a Santiago de Xile: he sofert molt. He sofert el que Crist va sofrir. Jo no estava sol. El botxí si que estava trist, perquè estava sol". Fou per aquest punyent testimoni que el cardenal Danneels va concedir una entrevista al diari flamenc "De Standard", el qual va publicar-la sota el títol: "Nosaltres hem de sostenir els pobres i els seus teòlegs".

Segons l'arquebisbe de Malinas-Brussel·les, aquest testimoni d'un cristià recentment torturat resumeix la gran impressió que ell serva d'un viatge de quatre setmanes que l'ha portat, aquest estiu, a quatre països de l'Amèrica llatina: Brasil, Perú, Bolívia i Xile. "En aquest home, explica, hi ha tot l'home sud-americà que expressa la seva vida. És espontàniament religiós. No parteix de les nostres suposicions. No està agrejat ni amargat, ni agressiu vers els rics. Sovint és fatalista i se sent veritablement mancat de poder. Nosaltres no podem deixar caure aquesta gent, i hem de sostenir els seus teòlegs de l'alliberament".

El mateix dia que va publicar-se aquesta entrevista, el cardenal Danneels per altra banda havia fet una explicació de la seva estada a l'Amèrica llatina amb motiu d'una reunió de concertació sobre la

visita del Papa a Bèlgica amb el Comitè ampliat del Consell general de l'Apostolat dels Laics. Al final d'aquesta trobada, l'arquebisbe aportà diversos aclariments per respondre a preguntes que li havien estat fetes sobre la teologia de l'alliberament, després de la recent instrucció publicada sobre aquest tema per la Congregació de la Doctrina de la Fe.

Allà baix, la pobresa és real

"Es tracta d'un tema vast i delicat", subratllà el cardenal, invitant l'auditori a obrir els ulls sobre el drama de la pobresa a l'Amèrica llatina. "Allà, digué, he trobat molta gent, de totes les categories, tant preveres, com religiosos o laics. Entre altres, una sèrie de belgues, que treballen a Amèrica des de fa molts anys. Per altra part he tingut ocasió de conviure entre els sacerdots a les barraques.

"Hi ha alguna cosa tràgica amb el que passa avui amb i al voltant de la teologia de l'alliberament. Ja que aquesta parteix d'un sentit molt agut i profund de la pobresa. Aquesta pobresa la podem veure cada dia a les pantalles de la televisió. Tanmateix és diferent percebre-la in situ, i deixar-la pe-

netrar pels nostres cinc sentits, deixar-se tocar pel sofriment dels pobres, sentir llur angoixa, provar la brutícia de les barraques, que us pica la pell".

No n'hi ha prou amb bona voluntat

"Allà hi ha una enorme pobresa, insisteix el cardenal Danneels. I avui, allí, és el problema número ú: la situació dels pobres: Jo comprenc molt bé que hom es preocupi sobre la situació dels pobres, que hom vulgui millorar-la, i que tot això exigeix una reflexió serena i una anàlisi científica. Efectivament, no n'hi ha prou amb emoció i bona voluntat.

"És doncs en aquest context que els teòlegs de l'alliberament s'han referit a l'anàlisi marxista, que s'ha posat davant d'ells com una eina disponible. Per tant han deduït que el messianisme marxista i el messianisme bíblic són veïns. Comprend molt bé que s'hagin fet aquests apropaments. Però el messianisme que parla la Bíblia és del tot diferent: és, certament un messianisme temporal, que encloï l'alliberament de la misèria material, però no, sols és això. Implica també l'alliberament del pecat i fa una crida a la conversió.

Inadmissibles reduccions

"La dificultat sobrevé precisament a partir del moment en el qual el messianisme es redueix a una pura dimensió temporal. Sobre el terreny, estic d'acord, és molt complicat. Tant més, que la gent de les barraques no disposa dels útils necessaris per a la reflexió. Però la reducció del messianisme cristià seria una veritable catàstrofe: es privaria als pobres no solament del benestar del que ja n'estan privats, sinó també del mateix sentit de llur vida i de llur fe".

És per dissipar qualsevol malentès sobre aquesta qüestió, continuà el cardenal Danneels davant del Comitè ampliat del CGAL, que la Congregació per a la Doctrina de la Fe ha publicat una "Instrucció sobre alguns aspectes de la Teologia de l'Alliberament", un document de 36 pàgines que porta la signatura del prefecte de la Congregació, el cardenal Joseph Ratzinger, i del seu secretari, monsenyor A. Bovone.

També Gustavo Gutiérrez...

"No es tracta, insisteix de passada, el cardenal, d'una condemna de la teologia de l'alliberament en el seu conjunt. És un document

que precisa els límits, i que posa en guàrdia contra certes reduccions. No és per altra banda un document agressiu contra la teologia de l'alliberament, sinó un document molt equilibrat. Llegiu-lo, i llegiu-lo de dalt a baix, i ho constatareu vosaltres mateixos: si efectivament la teologia de l'alliberament correspon al que es denuncia en aquesta instrucció, aleshores es tracta d'una reducció inacceptable del missatge cristià. El document precisa, per altra banda, que les remarques crítiques que s'hi formulen no poden en cap cas servir de pretext per mantenir l'estatu quo sobre el pla social.

"No em vaig sorprendre quan vaig sentir que el bisbe auxiliar de Lima (Perú) em deia: ho firmo immediatament. També vaig tenir ocasió a Lima de trobar un dels pioners de la teologia de l'alliberament, Gustavo Gutiérrez, a qui conec des que era estudiant de teologia, estudiàvem junts a Lovaina, al Col·legi Lleó XIII, entre 1951 i 1954. Gustavo Gutiérrez em digué que aquesta teologia reductora no era pas la seva. Igualment va precisar-me, amb l'espai d'una dotzena d'anys des del seu primer llibre, que hi ha unes expressions que avui no utilitzaria, sigui pel seu sentit marxista, sigui perquè corren el risc de ser mal enteses.

CRÒNICA CASTELLERA

Quatre de vuit per Santa Tecla i per la Mercè

A les dues festes majors grans del mes de setembre, Santa Tecla a Tarragona i la Mercè a Barcelona, s'han descarregat diversos quatres de vuit. A Tarragona hi van actuar les dues colles locals de Xiquets; totes dues colles van descarregar el carro gros. La colla Jove ho va fer per primer cop en la seva curta història, mentre que els Xiquets ho feien per segon cop en aquesta mateixa temporada. A més d'aquests importants castells, van completar l'actuació: Xiquets de Tarragona: quatre de vuit, torre de set —cargada al segon intent—, cinc de set i pilar de cinc portat al balcó. Colla Jove Xiquets de Tarragona: quatre de vuit, torre de set —cargada—, intent de tres de set i pilar de cinc, que també fou portat al balcó. Totes dues colles van actuar l'endemà, diada de la Mercè, i també en pròpia plaça, en la

diada tradicional a Tarragona per allò de baixar el pilar de quatre caminant per les escales de la catedral fins al balcó de l'ajuntament; en aquesta actuació van carregar i descarregar aquests castells; Xiquets de Tarragona: tres de set aixecat per sota, torre de set, pilar de cinc i el pilar de quatre caminant però que va fer llenya a l'alçada del carrer de la Misericòrdia. La colla Jove: quatre de set amb l'agulla al mig, torre de set, pilar de cinc i el pilar de quatre caminant que fou portat fins a l'ajuntament sense pujar però per l'interior d'aquest, pujat directament de la plaça al balcó.

Canviem de plaça castellera i anem a la plaça de Sant Jaume que fou l'escenari de la triple actuació castellera que es va celebrar el dia de la Mercè, festa major de Barcelona. A la plaça, els Nens del

Vendrell, Joves Xiquets de Valls i la colla local dels Castellars de Barcelona. D'aquest acte cal destacar la bona actuació de les tres colles, tenint en compte les seves possibilitats, sense fer llenya en cap dels castells aixecats. Les tres colles van carregar i descarregar:

+ Nens del Vendrell: Tres de set, quatre de set amb l'agulla al mig, torre de sis i dos pilars de cinc alhora.

+ Colla Joves X. de Valls: torre de set, quatre de vuit, cinc de set i pilar de cinc.

+ Castellars de Barcelona: cinc de set, torre de set, tres de set aixecat per sota i dos pilars de cinc alhora —un desmuntat—.

Altres actuacions

+ Els Bordegassos de Vilanova

van actuar a la Festa Major de Calella de la costa, on se celebrà paral·lelament la II Trobada de Gegants i les fires de Calella i l'Alt Maresme en la seva quarta edició. La colla vilanovina va aixecar pilars de quatre, dos tres de sis aixecats per sota, quatre de sis amb l'agulla i net, la torre de sis i el pilar de cinc que fou portat al balcó.

+ Els Xiquets de Reus ho van fer en pròpia plaça i amb motiu de la celebració de l'Aplec del Baix Camp. Els xiquets van aixecar el tres de sis, el quatre de sis, la torre de sis i el pilar de cinc.

+ Els Castellars de Vilafranca també van actuar en pròpia plaça i més concretament a l'interior del Casal Vilafranquí. Van completar l'actuació amb el quatre de vuit, la torre de set amb folre, el pilar de sis amb folre i el pilar de cinc.

Exposició castellera a Tarragona

En el passadís Regi de l'Ajuntament de Tarragona i dintre dels actes de la festa major, es troba ubicada l'exposició castellera, obra del conegut pintor de temes castellers, Josep Bestit; l'exposició s'anomena "Als Castellers" i consta d'un total de quaranta obres, moltes d'elles que pertanyien a l'exposició de "L'homenatge als Castellers". Aquesta exposició fou inaugurada per l'ex-president de la Generalitat, l'Honorable Sr. Josep Tarradellas i en properes dates recorrerà les més significants comarques castelleres.

Eloi Roca

RACÓ DEL LLENGUATGE

Les parts del cos (17)

Reprenc els exemples de frases fetes relacionades amb les mans; ja us vaig dir que n'hi havia moltes.

Va fer mans i mànigues per obtenir la mà d'aquella noia, primer per sota mà, després amb el cor a la mà. Ella es deixava fer manetes, però ell va veure a temps que tenia les mans foradades i que despenia massa temps i diners a fer-se les mans i que no tenia idea de fer servir una mà de morter. Va posar-se la mà al pit, i com que sabia on tenia la mà dreta va deixar córrer el festeig; hauria acabat parant la mà pels carrers amb un piano de maneta.

Tenia les mans brutes del negoci que duia entre mans i havia d'untar moltes mans perquè no el descobrisin, fins que l'hi van treure de les mans i es va poder donar les mans amb els que ajunten les mans per pregar i alcen les mans al cel.

La vaig anar a felicitar i no tenia prou mans per portar els regals. En besar-li la mà li vaig oferir amistat a mans plenes i ella em va convidar amb la coca de sempre. Hi tenia molta mà, però aquesta vegada hi havia carregat la mà amb el sucre.

Cada mà acaba amb cinc porcions separades, articulades i de diferent llargada: els dits. Cada dit de la mà és format de tres segments connectats pels artells o nusos dels dits, menys el dit gros que només en té dos. Tots ells són coronats en l'anvers per les ungles. Al voltant de l'ungla, de vegades, es formen uns petits fragments de pell aixecada que arriben a ser dolorosos, sobretot si s'enganxen involuntàriament amb un fil o amb el viu d'un full de paper. En diem repeló, i en altres indrets en diuen reveixí, rebaixinc o desenemic.

La part extrema dels dits on hi ha les ungles, té per nom els caps o capcirons dels dits.

Cada dit té el seu nom propi, i del dit gros en diem el polze, nom que origina la polzada, antiga mesura de longitud que venia a ser l'amplada d'un dit gros de mida mitjana. El següent és l'índex o assenyalador; després ve el dit del mig o del cor; l'anular, on acostumem a dur l'anell, i el dit xic o menovell, i segons els llocs, menuell.

PERLES ORTOGRÀFIQUES.— Lleixo en un anunci a la premsa local: PRECISA Cap d'administració 1ª. El verb precisar, en català, només vol dir determinar amb exactitud. Aquest anunci, ben redactat ha de dir: CAL Cap d'administració 1ª.

Albert Pera

claret
Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

SENYOR, FES QUE HI VEGI!

Apropem-nos a l'evangeli segons sant Marc

Juan Magí, M.ª de l'Esperança Amill, Carme Ferré, Xavier Cartaña.

Heus aquí un petit gran llibre sobre l'Evangeli de Marc. Ha nascut d'una dèria: portar la Bíblia a la catequesi i a l'escola. Els seus autors són membres de l'Associació Bíblica de Catalunya: el seu president, Mn. J. Magí, i tres joves de Valls, compromesos a fons en la catequesi parroquial. Estan ben convençuts que la Paraula de Déu és una Bona Nova que cal proclamar i no tenir-la arxivada en les biblioteques dels especialistes.

Col·lecció CATEQUESI n.º 6, 132 pàgs.

Editorial Claret

Centre Cultural Femení

Centre reconegut pel M.E.C.
Centre col·laborador de l'INEM.

FORMACIÓ PROFESSIONAL DE PRIMER GRAU
TÈCNIC AUXILIAR SANITARI.
AUXILIAR DE JARDÍ D'INFÀNCIA

CURSET PER A FORMACIÓ D'ADULTS DE L'INEM

Auxiliar de Clínica en Planta.
Auxiliar Puericultora.
Recepcionista d'Hotel.
Educaores per a Centres d'Ensenyament Especial.

CURSETS COMPLEMENTARIS
Secretariat Mèdic.
Expressió artística en general: pintura en vidre, tela, pisa.

INFORMACIÓ: Gran via, 602 (davant la Universitat). Tel. 317 01 49.
Horari: de 9 a 12 i de 5 a 9. PLACES LIMITADES.

Tu que ja en saps, pots ajudar els teus amics a expressar-se en català.

Engresca'ls!

Digui, digui...

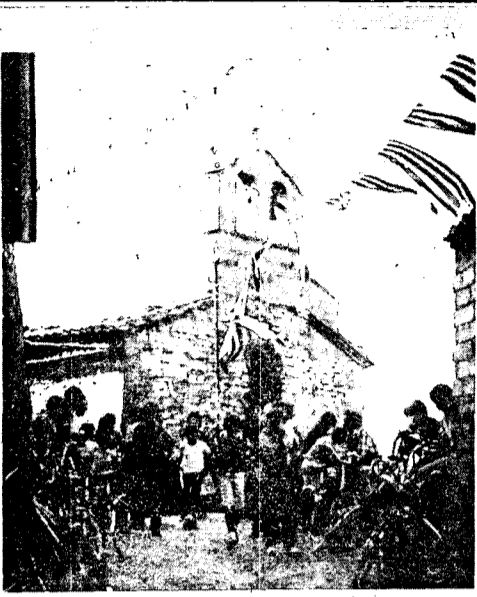
Un curs multimèdia: TV, ràdio, premsa, llibres, vídeos, cassettes...

Amb la col·laboració del Consell d'Europa.

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

LLIBRES

Història i geografia de les nostres comarques

TORDERA

Història i vida d'un poble de la Segarra

Notícia de Cervera i la Segarra Quadern n.º 22

Un poble que
ja no és

Quan hi ha tants pobles que no son capaços de fer, o fer escriure la seva història, vet ací que d'un despòblat de la Segarra s'ha editat un opuscle prou interessant. "Tordera. Història i vida d'un poble de la Segarra." Són set treballs, una colla de fotos i dues introduccions que han aconseguit aplegar els antics veïns de la pedania de Tordera.

Aquesta petita població despoblada d'ençà que el darrer batlle i habitant morís el 1977, es troba a les afores de la capital de la comarca, Cervera, i a prop de la carretera general i de la via del tren, que quan es construí a mitjan del segle passat partí el terme municipal. D'origen medieval, a l'arxiu comarcal hom troba abundosa documentació; fou una població de jurisdicció senyorial en mans de tres famílies: els Sacirera, els Saportella i els Villalonga. Nou cases i l'església actual bastida al segle XVIII al damunt d'una capella construïda tres-cents anys abans formen el poble en forma de ferradura i amb una única entrada: un portal en el carrer de Sant Pau. Aquesta curiosa distribució i el fet que les cases no tinguessin finestres a l'exterior sinó a la plaça, significaven que era com una fortificació. Cosa que no ha d'estranyar car la Segarra és comarca de castells. Les famílies de Tordera viuen totes a Cervera però hi van sovint i en el transcurs de l'any hi celebren diferents actes i festes. Durant l'estiu hi viu alguna família i tot plegat fa que hom no tingui la sensació d'abandonament. I per demostrar-ho ara han aconseguit la publicació que els donarà a conèixer.

El Delta del Llobregat

Braços de Riu, Estanys i Maresmes del Delta del Llobregat és un llibre-informe sobre el conjunt d'aquests elements hidrogeogràfics que componen —encara avui— els sistemes aquàtics naturals més importants de Cata-

lunya, després dels de l'altre delta català: el de l'Ebre.

L'estudi tracta sobre els últims mil anys de la història del Delta del Llobregat pel que fa referència a aquests medis aquàtics. Així es relacionen els diferents estanys i maresmes que han existit durant aquests últims mil anys, demostrant el caràcter evolutiu que tingueren, en un principi i fins fa ben poc, les formacions aquàtiques dèltiques, i el caràcter destructiu quasi instantani que s'està observant en el procés de degradació actual.

Primerament hi ha una introducció al tema, basada en la formació del Delta del Llobregat, per a entrar tot seguit en el tema dels estanys i les maresmes. Per la seva importància clau, es desenvolupa àmpliament el tema dels estanys, en base als quals s'elabora una complexa recerca de dades (reals i hipotètiques) amb la qual s'estableix una història lògica, plena de sentit comú, sobre les causes que originaren els estanys, els formaren, els feren desaparèixer, etc...

La part més original del contingut del llibre, fruit de les investigacions de Ramon Planas, és, sens dubte, la història de la formació i de la vigència dels braços deltaics o cursos secundaris del Llobregat creadors dels estanys, aspecte que és força desconegut per les generacions actuals d'habitants de la zona.

Cada un dels estanys localitzats és tractat individualment, sense oblidar la seva interrelació amb els altres i la connexió amb els diversos braços del Llobregat. D'aquesta forma, s'ha recollit la màxima informació de cada estany, indicant-se fins i tot les seves variacions de forma, la forma actual o última que tingué, les seves mides i característiques bàsiques, a més d'una descripció actual dels seus environs. Conseqüentment queda establerta tota l'evolució del Llobregat, ja que no sempre el curs del seu llit ha circulat per on ara ho fa.

Com a complement important, es fa referència a l'avifauna que es pot trobar en aquests espais naturals avui, així com al tipus de vegetació més característica. Finalment es relacionen una sèrie de gestions realitzades per l'autor en defensa d'aquests territoris.

L'obra ve acompanyada de plànols antics de la zona del Delta del Llobregat i gràfics de l'evolució i de les diverses posicions del riu. També s'hi pot trobar una àmplia informació

BRAÇOS DE RIU,
ESTANYS I MARESME DEL
DELTA DEL LLOBREGAT

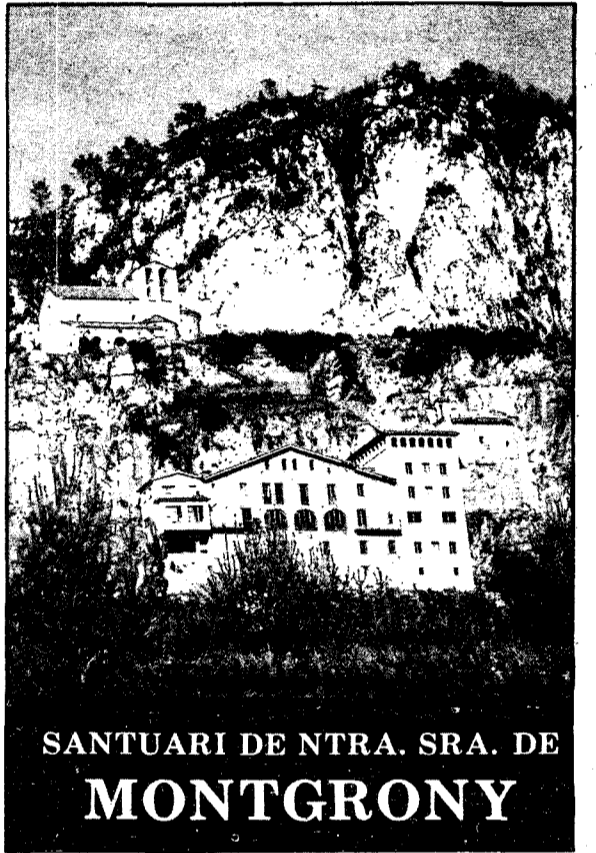
RAMON PLANAS I TORRES

fotogràfica sobre la riquesa d'aus aquàtiques més representativa.

L'autor del treball és Ramon Planas i Torres, estudiós de la zona des de fa anys i sobre la qual ja ha publicat anteriorment altres estudis.

El llibre té un pròleg d'Heribert Barrera i Costa, ex-President del Parlament de Catalunya; una introducció del Dr. Jaume Codina i Vilà, President del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat; i una representació del Dr. Joan Bilbao i Bergés, Director General de la Caixa d'estalvis de Catalunya.

SANTUARI DE NTRA. SRA. DE
MONTGRONYSantuari de
Ntra. Sra. de Montgrony

Catalunya és plena de santuaris religiosos poc o gens coneguts, excepte els devots de zones properes o persones d'amplis coneixements.

Un d'aquests casos és Montgrony. En els límits del Bisbat de Vic i allà on s'ajunta amb els bisbats de Solsona i d'Urgell trobem el santuari de la Mare de Déu de Montgrony. A la serra del mateix nom que el santuari i en la comarca del Ripollès i a més de mil metres d'alçada al voltant d'una imatge que segons la llegenda fou trobada el 804. Aquesta imatge ha passat diverses vicissituds.

A més del santuari i l'hostatgeria hi ha una petita església anomenada la Coveta i com a resta de les moltes ermites i capelles existents antigament, una dedicada a Sant Joan de Mata, puix que se suposa el naixement del fundador dels trinitaris a Gombreny, el municipi on es troba el santuari marià.

En el transcurs del temps aquests edificis han sofert problemes, destruccions, i posteriors reconstruccions més o menysafortunades. I val a dir que actualment l'estat dels edificis és força correcte tan des del punt de vista artístic com del litúrgic.

A la segona part del llibre hi ha uns nombrosíssims apèndixs en els quals es recull documentació antiga, indulgències concedides, goigs, etc.... Tot plegat fa que ens trobem amb una eina útil per a conèixer un bell racó del país.

Ferran Camps

MODA

"Cuir i metall" i "Aquarelle", nous accessoris de bellesa

Dues col·leccions concorren com dues autèntiques novetats en el món de l'òptica actual, a través d'una marca de prestigi: ESSILOR.

Són dues línies d'ulleres que han estat llançades al mercat nacional amb la garantia de l'èxit, pel que comporta de nou, afavoridor i pràctic. Són ulleres degudament estudiades per aportar bellesa alhora que compleixen amb la missió funcional per a la qual ha estat creades.

"Aquarelle", és el nom de la primera col·lecció presentada per aquesta firma i ve precedida per una nova i extensa gamma d'ulleres correctores de color, les quals fugint de les ulleres monocolors, ofereixen una paleta de dotze ulleres unicolor, disset degradats i sis bidegradats que, en una extensa barreja de colors es mouen entre les tonalitats més intenses fins a tons més harmoniosos i degradats dels blaus i els roses.

Són tons nous, juvenils, inèdits... que revaloritzen les faccions de la cara, gràcies a la cura de la coordinació de seu color amb el maquillatge actual. La mirada s'accentua i els ulls es,

tornen més importants, ja que l'extensa gamma de models de montura metàl·lica, són el complement ideal per a aquesta sèrie de ulleres "Aquarelle", ja que no porten marc, deixen el vidre solt i separat de les faccions, convertint-se en un autèntic accessori de bellesa. Per altra part, "Cacharel",

Ulleres "Cacharel" en forma ovalada, revestides en cuir degudament tractat.

seguint una tendència evolutiva i renovadora sempre en un aspecte de moda, ha

Ulleres de color, correctores "Aquarelle", com a complement de bellesa.

llançat el seu nou model d'ulleres revestides en cuir, sota el lema: "Cuir i metall".

Aquestes ulleres, pràctiques, boniques i sofisticades, comporten l'atractiu d'una artesanía acurada i minuciosa portada a terme per tècnics i especialistes d'ambdós materials: **plaqué or i cuir llegítim.**

Unes montures de línia

molt pures i senzilles, el cuir s'emmotlla a la pell sense ocasionar irritacions ni al·lèrgies, donat que les pells han estat degudament tractades, afinades i protegides per un vernís impermeable adequat.

Dos tipus de disseny marquen aquestes ulleres: una de forma ovalada i l'altra quadrada, presentant-se en

tres colors distints, tots ells dins de la més depurada actualitat de moda i qualitat.

Ulleres correctores de color "Aquarelle" i ulleres "Cacharel" de cuir i metall: dues opcions importants, capaces de corregir i embellir els ulls.

María José Ejarque

COSTUMS I TRADICIONS

L'Àngel i el Dimoni lluiten a la Balma

Recentment he tingut ocasió de visitar el santuari de la Balma, a uns quatre quilòmetres aigües avall i a l'esquerra del riu Bergantes. És dins del terme municipal de Sorita de Morella (Ports) a la província de Castelló.

Com el seu nom indica, el santuari és dins d'una llarga balma encara que hom hi hagi bastit murs exteriors i adossat edificacions per a hostatge de pelegrins i devots que hi fan estades més o menys llargues.

És tradició que la Mare de Déu s'aparegué a un pastor manxol que pasturava un ramat d'ovelles en aquell indret i tot mostrant-li una imatge seva li digué: "Ves a Sorita i avisa al Curat i al poble que és voluntat meua i del meu Fill, que ací s'hi edificarà un temple..." El pastor, absort, comprovà que el braç fins aleshores inútil, adquiria vida i es movia. Corregué a complir l'encàrrec de la Verge. Com en d'altres llocs, la imatge fou duta a la parròquia d'on desaparegué i hom la retrobà a la balma. Això succeí dues vegades fins que resolgueren fer-li un ermitatge allí.

Consta la seva existència ja en documents del 1380 i segons la narració del prevere Santiago Casanova i Giner, al dors dels Goigs editats per Vives i Sabaté en 1978, la imatge és tan antiga que és la tercera trobada en el regne de València. L'any 1617 un incendi fortuït va cremar-li "un poc lo braç". Un altre autor diu que també el Fillet resultà força danyat.

La primitiva era "una imatge de fusta, de 70 centímetres d'alçària. Estava asseguda, amb el Nin assegut al genoll esquerre, Maria amb la mà

dreta sostenia una poma". Com hem dit, sofrí les conseqüències del foc, però subsistí fins el 1936 quan fou cremada del tot, així com les imatges de santa Magdalena i de sant Blai que hi havia al seu costat. Se sap que d'ençà del 1413, tenia vestits postisso: així com els cabells.

"Tornada la pau començà la restauració. Fou donada una imatge —reproducció de l'antiga— que el poble no acceptà. Avui es guarda a la sala de les Danses. La que es venera és de tipus 'maniquí' i porta cabellera postissa..."

Una llegenda conta que el dimoni, des d'una de les coves, no deixava passar la processó solemne des de Sorita fins al santuari quan hi dugueren definitivament la imatge. Aleshores un àngel s'enfrontà al Maligne i vencé. D'ençà de temps immemorial, el dia 8 de setembre s'hi representa un breu drama-sacre o autosagramental que figura aquella baralla, i es titula: "Lluita del Dimoni i de l'Àngel, i les Danses".

Hi acudeixen en romeria gent de Morella, Chiva de Morella, Forcall, la Mata, Todolella, Villores, Ortells, les Palanques de Castelló, i de la veïna província de Terol, fidels d'Aiguaviva, Mas de las Matas, Las Parras, Calanda, Ilesuela, Castellote, etc. Val a dir que ara s'hi arriba aviat amb cotxe, però en els temps dels carros, hi havia gent que emprava dos dies entre anar i tornar per camins força costeruts.

Probablement per raó d'aquella llegenda, la imatge és advocada contra el endimoniats i hom els hi duia per tal d'exorcitzar-los.

Esteve Busquets i Molas

CUINA

Pomes farcides

6 pomes maques	1/2 presa de xocolata
150 gr. carn picada vedella	1 seba
150 gr. carn picada de porc	2 tomàquets
1 ou	una mica de farina
1 gra d'all, julivert	un rajet de xerès sec

Renteu les pomes i treieu-les el cor amb ajuda de la cullereta de les patates, procurant no foradar-les. Barregeu les carns picades amb l'ou sencer, l'all i el pebre, treballeu-ho durant una estona per unir-ho bé; amb aquesta massa farciu les pomes i passeu aquest tap per la farina, després fregiu-lo amb oli fins que estigui una mica torrat. Feu un sofregit amb la ceba ratllada; quan estigui torrada fosca afegiu els tomàquets ratllats, l'all i el julivert picats, deixeu coure una estona, tireu-li una cullerada de farina, doneu-li unes voltes i després un culleró d'aigua, passeu-ho tot per un colador fi. Quan estigui a la cassola desfeu en aquesta salsa mitja presa de xocolata i mitja culleradeta de sucre, poseu les pomes i deixeu-les coure molt suament fins que estiguin toves.

Maria Glòria Muntañola

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Dr. J.L. Viscarri i Trullàs

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses i mentals. Alcoholisme.

Visita: Dilluns, dimecres, divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Teléfono: 247 50 97.

La Lliga, d'un cop d'ull

Jornada 2

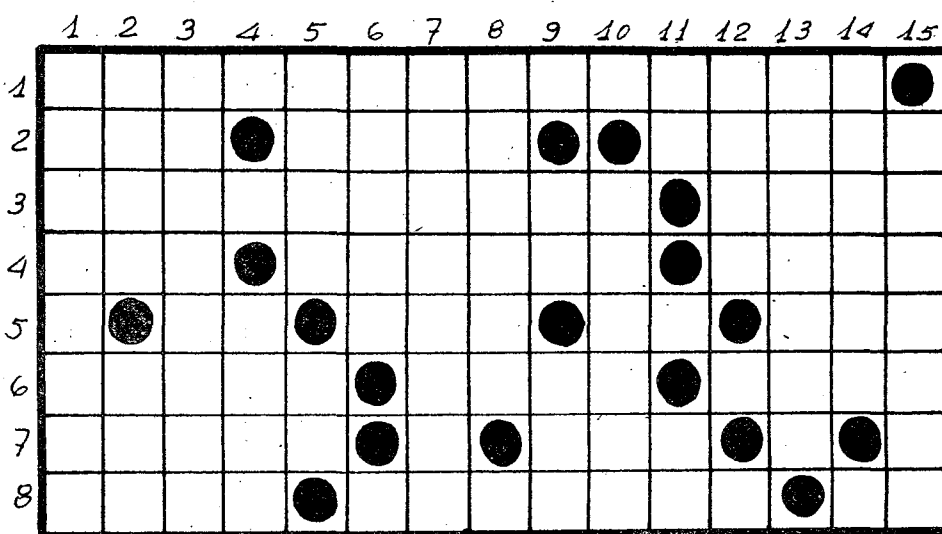
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
8+4	6+2	7+3	5+1	5+1	5+1	5+1	4	2	4	3-1	4	3-1	3-1	2-2	1-3	2-4	3-1

ENCREUATS

Per Rosa Collell

HORIZONTALS:

1.- Poeta i escriptor, ingressà a l'orde caputxí a 11 anys i sortí el 1930, militant de l'Estat català, s'exilià el 1939. 2.- Dida. Instrument músic bíblic. Vim. 3.- Doctrina d'una secta llibertina agnòstica de la qual hom fa esment al llibre de l'Apocalipsi. A l'edat mitjana, durant la reforma gregoriana, doctrina contrària el celibat eclesiàstic. Una que té molts diners. 4.- Xifres romanes. Nom de set reis de Síria. Antagonista de Mardoqueu. 5.- Cent. Metall fi. (A l'inrevés, despullada de tota roba). Metall. (A l'inrevés, pecat capital). 6.- (A l'inrevés, pont petit o flotant). (A l'inrevés, lloança). Grup social de base, intermedi entre la família i l'estructura tribal. 7.- Estat de USA. Cinquanta. Unitat monetària del Japó. Deu. Consonant. 8.- (En castellà, espai voltat d'aigua). Lema amb fins publicitaris. Nota musical.

VERTICALS:

1.- Institució on hi ha deficients mentals, però molt malalts. 2.- Company. Nom donat a diversos ocells de l'ordre dels pesseriformes (a l'inrevés). 3.- De la nació. 4.- Vocal. Vocal. Capital de la cristiandat. 5.- Pronom personal. Nom d'arbre. 6.- Planta enfiladissa llenyosa. Inicial de punt cardinal. 7.- Relatiu o pertanyent al ritu. 8.- Sala i lloc especial pel joc. Cinquanta. 9.- Consonant. (A l'inrevés, nom d'arbre). Ciutat francesa. 10.- Vocal. El que exerceix l'ecologia. 11.- (A l'inrevés, nom de consonant). Consonant. Símbol químic del sodi. 12.- Instrument músic bíblic. Cent. Inicial de punt cardinal. 13.- Xifres romanes. 14.- Sequia. Consonant. 15.- Antigament, clergue que seguia una norma o canon.

SOLUCIÓ

Roma. 5.- Elia. Pl. 6.- Lia. na. E. 7.- Rituals. 8.- Cast- no. L. 9.- R. MO. Lio. 10.- U. Ecológ. 11.- ev. R. Na. 12.- Lira. C. N. 13.- LMIMILX. 14.- Secada. R. 15.- Canonge.

Cian. 7.- Miami. L. len. X. G. 8.- Isla. Eslogan. Re. 1.- Manticomi. 2.- Amic. 3.- Nacional. 4.- U. O. 5.- Nacional. 4.- U. O.

1.- Manuel Cruells. 2.- Ama. Lira. Vimec. 3.- Nico- laisme. Rica. 4.- ICI. An- tloc. Aman. 5.- C. Or. aul. Or. ID. 6.- ótnof. aoll.

ESPORTS

La Lliga té color blaugrana

La lliga té, de moment, color blaugrana. Les coses no han pogut començar millor per a l'equip barcelonista que porta, després de quatre jornades, cinc punts d'avantatge al Real Madrid i l'Athlétic de Bilbao. Els canvis que hi ha hagut a l'entitat sembla que han estat beneficiosos. Terry Venables està demostrant que és un home d'idees clares i sòlides. Cal, això no obstant, esperar uns mesos per jutjar la seva feina. I és que fins ara tot li està sortint perfecte. S'ha de veure com reacciona davant l'adversitat. Al club blaugrana tot és meravellós quan les coses funcionen, però la pressió i les tensions són grans quan l'equip no rutila prou bé.

Les diferències entre l'equip d'enguany i el de l'any passat són clares. En l'època de Menotti es feia un futbol més tranquil i es confiava en la capacitat resolutiva de Maradona. Els altres jugadors comptaven poc. Ara, en canvi, les coses són diferents. Venables pretén que el Barça faci un joc de conjunt. Es pressiona el contrari en defensa, els jugadors es desdoblen continuament i es fan passades al primer toc. L'entrenador vol

un futbol senzill, pràctic i efectiu que, fins ara, li ha donat un bon resultat. Aquest sistema exigeix un gran desgast físic i s'ha de veure si els jugadors podran aguantar el ritme tota la temporada.

En aquest joc de conjunt, coherent i sòlid, Bernd Schuster brilla amb llum pròpia. Aquest any, més que mai, es posa en evidència la qualitat i la visió de joc de l'alemany que es troba en un gran moment físic i psíquic. Schuster ha assumit a la perfecció el major protagonisme que té ara a l'equip d'encà que Maradona va marxar al futbol italià.

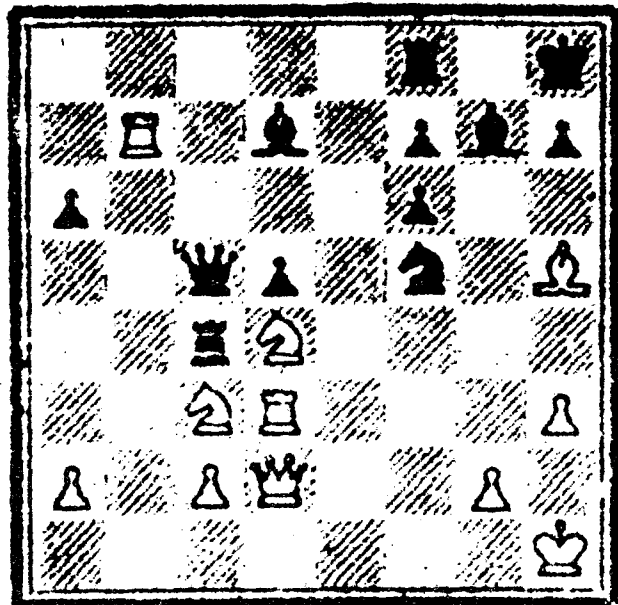
Ara tot funciona i l'únic problema són les queixes d'alguns jugadors reserves, situació lògica perquè el club té una plantilla molt àmplia. S'ha de pensar, però, que no seran tot flors i violes i que, tard o d'hora, arribaran els problemes. Serà, llavors, quan es veurà si l'equip té capacitat de superació i fusta de campió.

Tomàs Punfí

ESCACS

Per Jaume Mora

DIAGRAMA 132

Blanques juguen i guanyen

L'entrada en joc de l'alfil g7 és més amagada del que sembla, però és decisiva. Proveu-ho.

Solució al Diagrama 131

1... Ce5-f3, 2 Cd4-e2 Dc7xg3, 3 Ce2xg3 Cg4-f2 mat.

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli: Evangeli de Sant Mateu, capítol 21, versets del 33 al 43 (Mt 21:33-43).
Reflexionem: 1. L'al·legoria de la "vinya" és molt freqüent a la Bíblia. El país de Jesús era un país de vinyes i oliverars. Els vinyaters han de conrear la vinya amb molt d'amor perquè doni bons fruits.
 2. La "vinya" significa el poble de Déu, en el qual el Senyor volia establir el seu Regne. El Senyor havia estimat molt el poble d'Israel. Però ells no feien cas dels profetes i els maltractaven.
 3. Finalment Déu envià el seu Fill, però tampoc volgueren escoltar-lo i acabaren crucificant-lo. Però, Jesucrist ressuscitat crida i acull a tots els pobles en la seva Església i un dia participaran tots de la festa eterna del seu Regne.

El mossèn

HORIZONTALS

1- Aquell animal que fa la mel. Cent. 2- Juguina en forma de nena. Apèndix que tenen els animals. 3- Vocal i consonant. Animal llarg i prim, que viu en la terra i arrossega. Consonant. 4- Professor. Consonant. 5- Veu de comandament. De foc. 6- Cadascuna de les parts que s'ha de fer d'u i tot, per a distribuir a diverses persones. Fial d'ermita. 7- Inicial de punt cardinal. (A l'inrevés corrent d'aigua). Nom de consonant.

VERTICALS

1- Tot, classe de bèsties. 2- Recipient amb el qual es dona la llet als infants. 3- Preposició. Inicial de punt cardinal. Pronom personal. 4- De llet. U. 5- Cinquanta. Ésser urgent. 6- Signe gramatical. 7- Vocal. (A l'inrevés, alegre, joíós). 8- Un animal que dona una llet de la que solem fer els formatges. Vocal.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1							●	
2					●			
3			●				●	
4							●	
5			●					
6				●				●
7		●				●		

Solucions

1- Abella. C. 2- Nina. Cua. 3- IB. Cuc. B. 4- Mestre. R. 5- Ar. 6- Lot. itA. 7- S. uir. Ge. 8- Cabra. E.

VERTICALS

HORIZONTALS

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

ANY V N.º 223

EM SAP GREU, MARE!

Ben mirat, és una cosa ben estranya, que les persones a qui més fem enfadar siguin els nostres pares.

A mi em sembla que passa el següent: com que estem tant segurs que ens estimen, no mirem prim; esperem que ja ens perdonaran, i avall va!

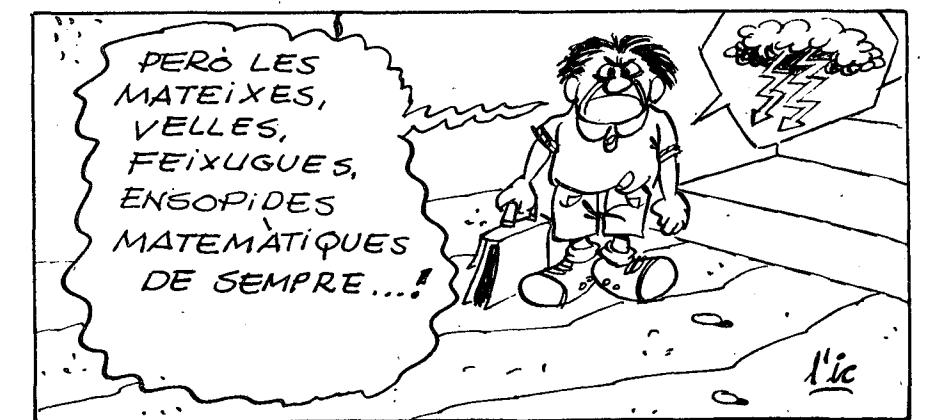
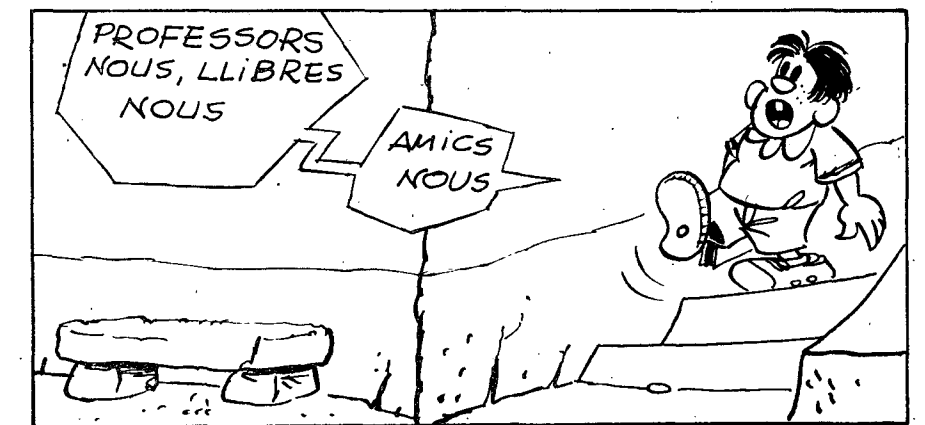
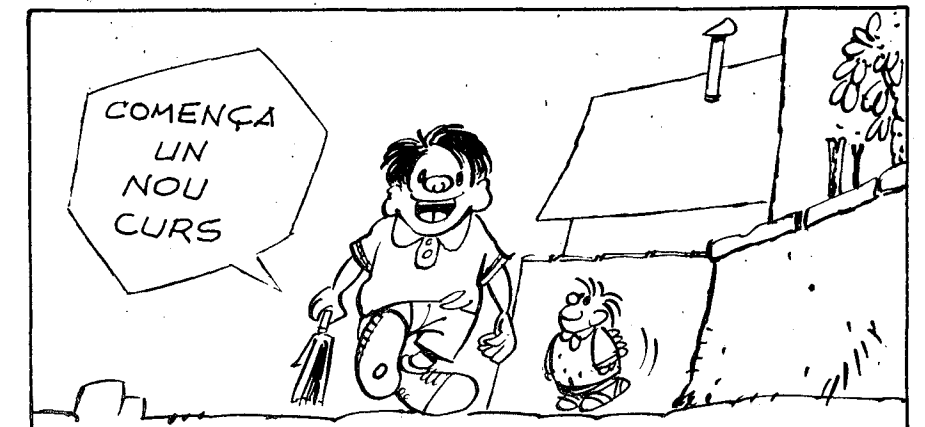
Jo sóc amic d'en Ramon. L'altre dia, només veure'l, vaig endevinar que alguna cosa li passava; i ell, com que em coneix, endevinà que alguna cosa em passava també a mi. Resultat: tots dos havíem disgustat els pares.

Després de parlar-ne, vàrem arribar a la conclusió que, disgustar els pares o enfadar-s'hi, és una ximpleria. Hem de ser amics dels pares, i com més grans ens fem, més. Parlar amb ells i explicar-los-ho tot. Els pares, de vegades, estan cansats o amoïnats i "sembla" que no ens escoltin. Però, si ens hi fixem, veurem que sempre ens han escoltat.

Jo m'havia disgustat amb la mare, ben bé per res. I tant que me l'estimo! Em sap greu, mare, perdona'm.

(Estic segur que en Ramon farà com jo. I si algun de vosaltres es troba igual, que faci el mateix. És tan bonic estimar i ser estimat!)

L'angelet Ignasi

L'EIXERIT

Les cames portaren l'avi Pere a ca l'Agneta. Ell ni se n'adonà. Anava distret barrinant el que li caldria proposar al seu fill i a la seva jove pel que feia a l'escola dels néts. Ara, a la vila, no hi queda cap mestre català —pensava—.

L'Agneta li explicà que ja estava al corrent de tot.

—El Sr. Lluís, em vingué a veure ahir a la tarda.

Res, entrar i sortir —afegí l'Agneta— i em contà tot el que fa el cas.

Això, contrarià l'avi Pere:

—Agneta em podíeu avisar. Dona!

—Vós no ereu a casa. Ell portava pressa. Va arribar en un tren i va marxar en l'altre. Venia a recollir algunes coses de la dispensa i a passar comptes. No patiu. Ja vindrà a acomiadar-se. Però, ara, vol deixar passar uns quants dies. Feu-vos-en el càrrec.

L'avi restà silenciós. L'Agneta a continuació li féu avinent que, comptat i debatut, allò era el que havia de passar. La feta d'en "Somos o no Somos" només havia accelerat el nomenament de Don Daniel. El Sr. Lluís era interí i tard o d'hora, tots sabíem que s'imposaria l'alquímia de l'escalafó.

—Sí! Teniu raó Agneta. Però, jo m'havia fet il·lusions. Aquest poble és un lloc de pas. Tots hi fan poca estada. Cobreixen l'expedient i au! Fan el salt cap una plaça més important. Ell hi hauria fet anys. Almenys, a mi, bé m'ho semblava. Se li veia. S'estimava els nois i... a nosaltres. I nosaltres l'estimàvem. Oi Agneta? L'estimem, encara.

L'Agneta es guardà, com d'escaldar-se, de dir a l'avi Pere, tota la veritat. Al Sr. Lluís l'havien destinat a Briviesca, un poble de Castella endins.

L'Agneta recordava, com al Sr. Lluís, li espurnejaven els ulls, quan li explicava tot l'afer.

Quan el Sr. Lluís ja estava per anar-se'n, l'Agneta li pregà que s'esperés un moment. S'enfilà escales amunt i tornà al cap de poca estona, amb un paquet molt ben lligat. Li posà a les mans, bo i estrenyent-les-hi. Després li digué:

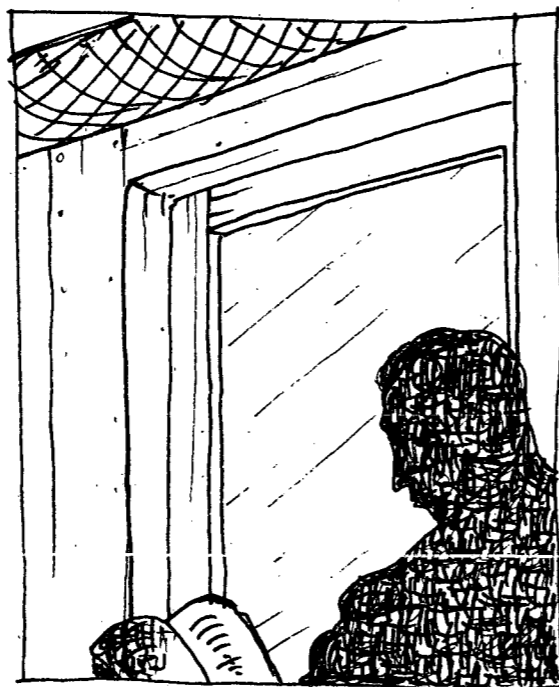
—No l'obríssi pas, ara. Adéu-Lluís. Ell féu unes passes enrera, sense deixar de mirar-la. Finalment, girant-se, s'allunyà carrer avall.

El tren arrencà, fent una petita batzegada. A l'indret del vagó, on s'assegué el Sr. Lluís, no hi havia ni una ànima. Obrí lentament el paquet. Era un llibre. Usat. L'obrí i llegí:

*Quantes vegades, des de jove, m'han combatut!
Que respongui el poble d'Israel:
Quantes, vegades, des de jove, m'han combatut,
i mai no em poden vèncer!
M'han llaurat tot el cos,
per obrir-hi solcs ben llargs;
però la justícia de Javèh ha trencat
les sogues dels injustos.*

El tren es ficà al túnel de Montgat. Tot quedà fosc. L'Agneta li havia regalat el llibre de la seva cosina. La monja.

LEGENDES

Avet Set — Avet Set —

La Balduya

Avet Set esllips per a nenes i nens

TELEVISIÓ DE CATALUNYA

DIUMENGE - 7

20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 DALLAS: "La notícia"
22.00 GOL A GOL - Esports

DILLUNS - 8

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 "LA GATA"
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 INFORMATIU CINEMA
21.30 CINEMA 3
"Mai és massa tard"

DIMARTS - 9

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 "LA GATA"
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
CONCURS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 CURAR-SE EN SALUT
21.30 ÀNGEL CASAS SHOW

DIMECRES - 10

14.15 POBLES DE CATALUNYA
15.00 "LA GATA"
18.30 CONNEXIÓ DIRECTE AMB
LA BASÍLICA DEL PILAR
DE SARAGOSSA
VISITA DEL PAPA
JOAN PAU II
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
CONCURS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 ESTOC DE POP

21.30 SI, MINISTRE
"La qualitat de la vida"
22.00 GEORGE ORWELL. Cap. 5

DIJOUS - 11

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 "LA GATA"
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
CONCURS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 A TOT ESPORT
21.30 L'OBJECTIU DE
MIKE ANDROS
"La redempció"

DIVENDRES - 12

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 "LA GATA"
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
CONCURS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 JOC DE CIÈNCIA
INTERNACIONAL
"La percepció"
21.30 HOSTES VINGUEREN
QUE DE CASA ENS
TRAGUEREN
22.00 IDENTITATS

DISSABTE - 13

20.00 MAYA
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 FREGOLI
22.00 JOAN ISAAC
Des del Teatre Municipal
de Girona.

DIMARTS 9

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
13.30 COMARQUES
14.00 A L'ABAST DE LA MA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI-1
15.35 TOT PER AMOR
16.25 LA TARDA
17.25 LES CORTS D'ESPANYA
17.50 ¡HOLA, NOIS!
17.55 BARRI SESAMO
18.25 EL KIOSK
18.50 INFORMATIU JUVENIL
19.00 TOCATA
20.00 LLETRA MENUDA
20.30 TELEDIARI-2
21.05 L'HOME I LA TERRA
"L'àliga reial" (II)
21.35 CONTES IMPOSSIBLES
"Nuevo amanecer"
22.35 EN PORTADA
23.30 TELEDIARI-3
23.40 TELE-ESPORT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
16.45 VÍDUA PERÒ NO GAIRE
17.15 ACTORS EN PRIMER PLA
18.15 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.30 ARC IRIS
19.45 ART I TRADICIONS POPULARS
20.05 TAULA D'ANUNCIS
20.30 AMB LES MANS A LA MASSA
21.05 SI JO FOS PRESIDENT
22.30 L'EDAT D'OR
24.00 A MITJA NIT

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI-1
15.35 TOT PER AMOR
16.25 LA TARDA
17.25 EL PAIS DE SAGITARI
17.50 ¡HOLA, NOIS!
17.55 BARRI SESAMO
18.25 EL KIOSK
18.50 INFORMATIU JUVENIL
19.05 MICKY I DONALD
19.30 DISC-VIST
20.00 DE PEL·LÍCULA
20.30 TELEDIARI-2
21.05 CAIGUDA I AUGE DE
REGINALD PERRIN
21.35 AQUÍ ET VULL VEURE
22.35 PAISSATGE AMB FIGURES
"Colón"
23.30 TELEDIARI-3
23.40 TELE-ESPORT
23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
16.45 VÍDUA PERÒ NO GAIRE
17.15 ACTORS EN PRIMER PLA
18.15 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.30 ARC IRIS
19.45 ART I TRADICIONS POPULARS
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.25 BASQUET. COPA D'EUROPA
22.05 CINE CLUB:
"Un día de campo"
24.00 A MITJA NIT
00.30 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

11.00 CINEMA INFANTIL
12.30 BASQUET (final lliga catalana)
14.00 DOCUMENTAL
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.30 EL COMPORTAMENT DELS
ANIMALS (nou programa)
16.30 TEMPS DE PAU
17.30 IMATGES DEL CINE MUT
18.00 EN PARAL·LEL. ELS JOVES
19.00 FORMATS
19.3 LA CLAU
24.00 A MITJA NIT
00.30 COMIAT

DISSABTE 13

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL
11.0 LA BOLA DE CRISTALL
12.30 DIBUIXOS ANIMATS
13.55 LOTERIA DIA HISPANITAT
14.00 AL MIL PER MIL
14.30 PROTAGONISTA, EL VI
15.00 TELEDIARI-1
15.35 LA PETITA LULÚ
16.05 PRIMERA SESSIÓ:
"Tarzán y su compañera"
17.45 DIBUIXOS ANIMATS
18.10 ELS SAVIS
"Cousteau"
19.05 L'ILLA DELS FUGITIUS
19.35 VOSTÈ, PER EXEMPLE
20.30 TELEDIARI-2
20.55 M.A.S.H.
"El autobús"
21.25 INFORME SETMANAL
22.30 DISSABTE CINE
"Un hombre y una mujer"
00.40 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
10.30 PLANETA IMAGINARI
11.30 PLEITAGUENSAM
12.00 LA TERRA I LA CENDRA
13.00 UN MILIÓ PER AL MILLOR
14.00 RECALL INFORMATIU
15.00 EL XOU DE LA FAMILIA PERA
CIRCUIT ESTATAL
15.30 LA VIGÍLIA DEL NOSTRE
TEMPS
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
19.30 LA BONA MÚSICA
20.30 A CIÈNCIA CERTA
21.30 LA FINESTRA ELECTRÒNICA
23.00 TEATRE REAL
00.30 COMIAT

DIUMENGE 7

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL
10.00 CONCERT
10.30 EL DIA DEL SENYOR
Santa Missa
11.30 POBLE DE DÉU
12.00 TEMPS I MARCA
15.00 TELEDIARI-1
15.20 L'INSPECTOR GADGET. Ep. 1
16.05 PORTEU-LOS VIUS
17.00 I TANMATEIX, T'ESTIMO
18.00 EL PLANETA VIVENT
19.00 INFORMACIÓ ESPORTIVA
19.10 LA SARSSUELA
20.00 VAL MÉS PREVENIR
20.30 TELEDIARI-2
21.05 L'AMO DEL JOC. Ep. 2
22.00 ESTUDI ESTADI
23.00 AUTORRETRAT
24.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
10.30 SANTA MISSA
11.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CARA A CARA
CIRCUIT ESTATAL
15.00 DEIXA PAS A L'AMOR
15.30 A L'AIRE LLIURE
16.00 COSMOS
17.00 ESTRENES TV
"Mesas separadas"
18.40 EL ZORRO
19.05 DOS A RATLLA. Nou programa
20.00 ... I LA VIDA CONTINUA
Nova sèrie
21.00 EL DOMINICAL
22.30 LLARGMETRATGE
"Doctor Zhivago"
01.00 COMIAT

DILLUNS 8

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAR I VIURE.
14.25 MIRAMAR. Informatiu
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI-1
15.35 TOT PER AMOR
16.30 TOROS
18.30 LA COVA DELS FORRELLATS
18.55 INFORMATIU JUVENIL
19.05 CREMALLERA
"Manca valor"
20.00 CONSUM
20.30 TELEDIARI-2
21.05 NI EN VIU, NI EN DIRECTE
21.35 SHOGUN. Ep. n.º 2.
22.25 ELS MARGINATS
23.30 TELEDIARI-3
23.40 TELE-ESPORT
23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
16.45 VÍDUA PERÒ NO GAIRE. Cap.5.
17.15 ACTORS EN PRIMER PLA
18.15 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.30 ARC IRIS
19.45 ART I TRADICIONS
POPULARS
20.05 ESTADI-2
20.35 SILENCI, ES JUGA
23.30 ÚLTIMES PREGUNTES
24.00 A MITJA NIT. Informatiu
00.30 COMIAT

DIMECRES 10

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
13.30 COMARQUES
14.00 MIRALLS
14.25 MIRAMAR. Informatiu
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI-1
15.35 TOT PER AMOR
16.30 LA TARDA
17.30 D'ACÍ D'ALLÀ
18.00 VISITA DEL PAPA
A SARAGOSSA
20.30 TELEDIARI-2
1.05 DINTRE D'UN ORDRE
21.35 SESSIÓ DE NIT:
"La llamada de la selva"
23.30 TELEDIARI-3
23.40 TELE-ESPORT
23.50 TESTIMONI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
16.45 VÍDUA PERÒ NO GAIRE
17.15 ACTORS EN PRIMER PLA
18.15 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.30 ARC IRIS
19.45 ART I TRADICIONS
POPULARS
20.05 LA PORTA DEL MISTERI
21.05 ESTUDI OBERT
23.00 JAZZ ENTRE AMICS
24.00 MITJA NIT3
00.30 COMIAT

DIJOUS 11

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
13.30 COMARQUES
14.00 ELS PRIMERS RECORDS
Avui: Eugeni
14.25 MIRAMAR

Col·labora amb la nova
campanya de JUSTÍCIA I PAU.

Demana informació a: Justícia i Pau
Rivadenedeyra, 6, 10è.
Barcelona · 6
Tel. 317 61 77

TELE-CRITICA

T.V.

Sobre "TELEDEUM"

Wifredo Espina, en la seva col·laboració habitual a "EL CORREO CATALÁN", "Notas sin bloc", del propassat dia 30, puntualitza, al nostre entendre, amb gran claredat el tema de la llibertat d'expressió a rel de "La Clave" dedicada a l'obra "Teledeum". Diu així:

"¿Hi ha llibertat per a la mofa ofensiva?"

Aquesta és la qüestió que s'hauria d'haver contestat, i que no va arribar a fer-se, en l'interessant i desordenat debat de "La clave" sobre "Teledeum" dels Joglars.

No és una qüestió de llibertat d'expressió, que cal defensar sempre, sinó de llibertat de mofa ofensiva a persones o a grups socials.

La creació artística necessita de la llibertat d'expressió, i l'exercici de la crítica social també, però la mofa ofensiva és altra cosa.

La caricatura és art humorístic. La crítica és discrepància ideològica. La mofa ofensiva és la ridiculització feridora del proïsme.

I en això sembla que ha caigut Boadella, amb el seu "Teledeum", ridiculitzant grollerament i sense gaire d'art les creences religioses.

Potser ell ho considera una simple trapelleria artística. Però la llibertat artística no necessita arribar a l'ofensa...

Aprofitem també l'avinentsa, per agrair al senyor Urdeix, crític teatral de "El Correo Catalán", l'elogi que feu del tractament ecumènic que "CATALUNYA CRISTIANA" donà a aquest afer.

R.

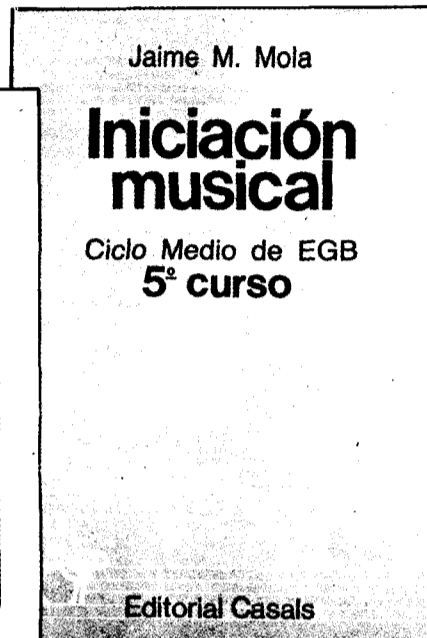
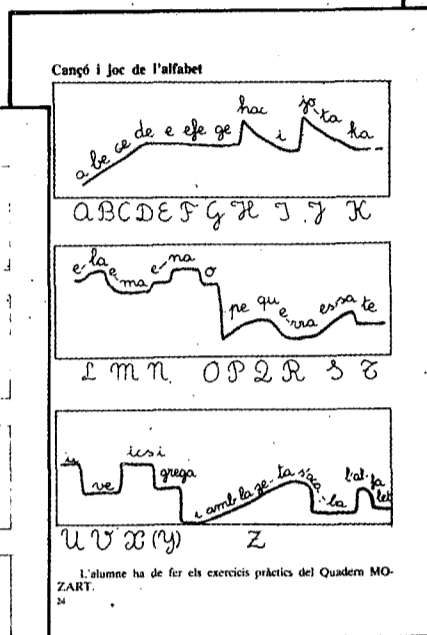
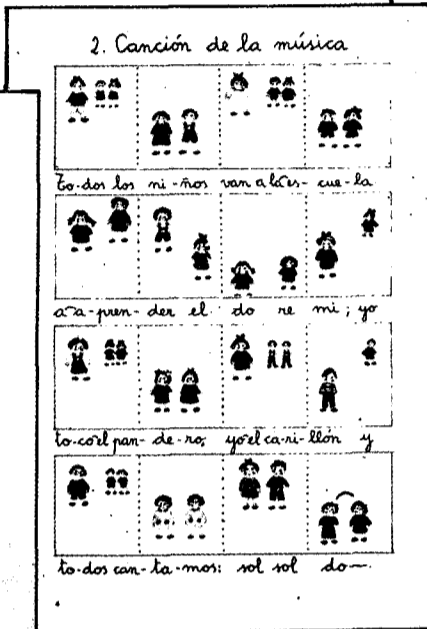
EDUCACIÓ MUSICAL

MÈTODE ACTIU INTEGRAL

MATERIAL DIDÀCTIC:

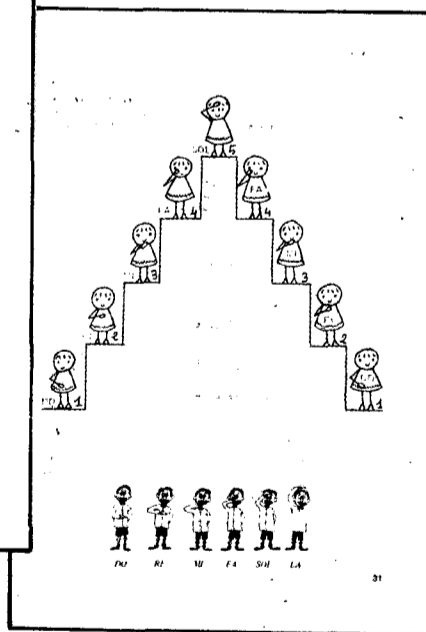
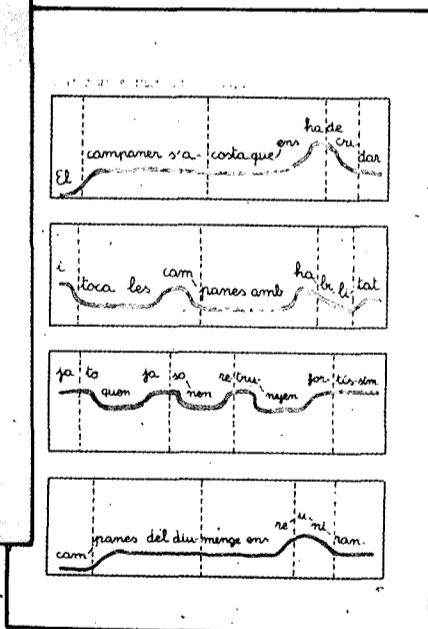
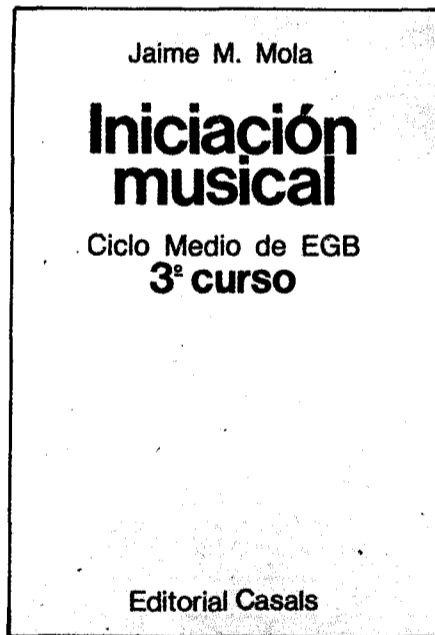
PREESCOLAR

«Ja faig música»
Llibre alumne, guia,
casete 1, casete 2.

CICLE INICIAL

«Iniciació musical»
Llibre 1r., quadern Mozart, casete 1.
Llibre 2n., quadern Vivaldi, casete 2.
Guia (de 1r. i 2n.)

EN PREPARACIÓ

CICLE MITJÀ

«Iniciació musical»
3r., 4rt. i 5è.

EDICIONS EN CATALÀ I CASTELLÀ

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS
MATERNAL-PREESCOLAR-EGB-BUP

Casp, 79. Barcelona-13 Tels. 245 72 03-04